

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Agraïments:

El present estudi és fruit de mesos de dedicació, moltes nits a la Biblioteca de Socials i moltes tutories. Tot i així, l'esforç no hauria estat suficient sense totes aquelles persones que m'han acompanyat durant la realització de la investigació, però també en els quatre anys de carrera. Per aquest motiu, vull donar les gràcies als companys que han acabat sent amics pel suport, la il·lusió i els bons moments que hem viscut durant la nostra experiència universitària. Gràcies també als professors que desperten les ganes d'implicar-te, de llegir, d'estudiar i de saber-ne més. Aquells que aconseguen que les diapositives del Power Point passin a un segon o tercer pla perquè no pots deixar d'escoltar-los.

Vull agrair als meus pares la seva insistència, gairebé obligació, en que continués formant-me, ja que sense aquells arguments implacables avui no estaria escrivint les últimes paraules del TFG. Els hi dono les gràcies també pels esforços, els consells, l'ajuda i tota la confiança que dipositen en mi.

I, en especial, vull agrair al meu tutor, Xavier Giró, la seva dedicació, ja que ha estat una peça imprescindible en l'elaboració del treball. Li dono les gràcies per obrir sempre les portes als meus dubtes, per l'orientació, la motivació, les revisions de l'estudi, les paraules tranquil·litzadores i, sobre tot, per la comprensió i la paciència. Tot i no haver coincidit a classe, ha estat un plaer que hagi format part de la meva recta final a la universitat. Va ser una molt bona elecció. Moltíssimes gràcies Xavi.

Índex

1. Introducció	6
2. Marc teòric	8
2. 1. Periodisme Polític.....	8
2. 1.1. Sistemes mediàtics.....	11
2. 1.2. La credibilitat del periodisme polític.....	15
2.2. El conflicte.....	17
2.2.1. Actors del conflicte.....	18
2.2.2. Conflicte intern del PSOE.....	20
3. Metodologia	22
3. 1. Objecte d'estudi i justificació.....	22
3.2. Corpus.....	22
3.2.1. Cronologia.....	22
3.2.2. Tria de la mostra.....	26
3.3. Objectius generals i específics.....	30
3.4. Hipòtesis generals i hipòtesis específiques.....	31
3.5. Fitxa d'anàlisi.....	32
3.6. Estratègia del quadrat ideològic.....	33
3.7. Procediments.....	35
4. Investigació de camp	38
5. Conclusions	71
6. Bibliografia	74
Annexos	77
A. 1. Fitxes d'anàlisi del <i>Diari ARA</i>	77
A. 2. Fitxes d'anàlisi d' <i>El País</i>	109
A. 3. Fitxes d'anàlisi del <i>Diario Público</i>	161

1. Introducció

La crisi financera del 2008, que arranca als Estats Units, va provocar una crisi econòmica global, però també social. L'any 2011, José Luis Rodríguez Zapatero tanca el seu Govern amb cinc milions d'aturats, el que es tradueix en un 21,5% de la població activa sense feina, un mercat immobiliari enfonsat i una baixada de pensions i retallades al sou dels funcionaris per salvar als bancs de la fallida amb 15.000 milions d'euros. Amb l'arribada del Govern Popular i del seu líder, la situació no millora. L'atur augmenta fins a arribar a la xifra de sis milions de persones sense feina, les desigualtats entre la població també creixen, així com els desnonaments, continuen les retallades socials en sectors com l'educació i la sanitat. Alhora es destapen casos de corrupció de les dues grans forces polítiques del país, el Partit Popular i el Partit Socialista. Les mesures anticrisi i la corrupció van acabar amb una desafecció generalitzada de la població cap als polítics i els partits que donarà lloc al 15-M o moviment dels indignats.

L'any 2015, arriben dues forces polítiques noves al panorama polític espanyol, Podemos i Ciutadans, trencant així amb el bipartidisme predominant a Espanya. A les eleccions del desembre, aconseguen 69 i 40 escons respectivament. Tot i així, el debat d'investidura de Mariano Rajoy, líder del partit Popular, i de Pedro Sánchez, líder del Partit Socialista, van fracassar i es van convocar unes segones eleccions al juny.

El Partit Popular guanyarà les eleccions de juny, però continuarà el bloqueig governamental per la manca de suport a la investidura de Mariano Rajoy. Dintre del PSOE, es planteja el debat de continuar endavant amb el «no a Rajoy» de Sánchez o afavorir al Govern dels populars a través de l'abstenció. Això provocarà una crisi interna al partit i la divisió dels seus membres en negacionistes o abstencionistes.

Els resultats de la investigació mostren que els mitjans de comunicació també es posicionaran a favor o en contra del secretari general del Partit Socialista. *El País*, partidari de l'abstenció i dels crítics de Sánchez, aportarà una visió molt negativa del líder i el culparà de les derrotes electorals del PSOE. El *Diario Público*, en canvi, presentarà a Sánchez d'una forma positiva per la seva

proposta de formar un govern alternatiu d'esquerres i la insistència en no investir a Mariano Rajoy. D'una altra banda, el *Diari ARA* donarà al conflicte una dimensió diferent, centrant-lo en Catalunya i en les repercussions que poden tenir pels catalans les diferents propostes de formació de govern.

L'estudi aborda la crisi interna del PSOE i la caiguda de Pedro Sánchez a través de l'anàlisi de la cobertura dels articles d'opinió i els editorials del *Diari ARA*, el *Diario Público* i *El País* des del 9 de juny de 2016 (inici de la campanya dels partits) fins al dia 1 d'octubre de 2016 (dimissió de Pedro Sánchez com secretari general). El present treball es basa en l'anàlisi del discurs dels diaris a través de l'estratègia del quadrat ideològic per a determinar els diferents posicionaments dels mitjans.

2. Marc teòric

2.1. Periodisme polític

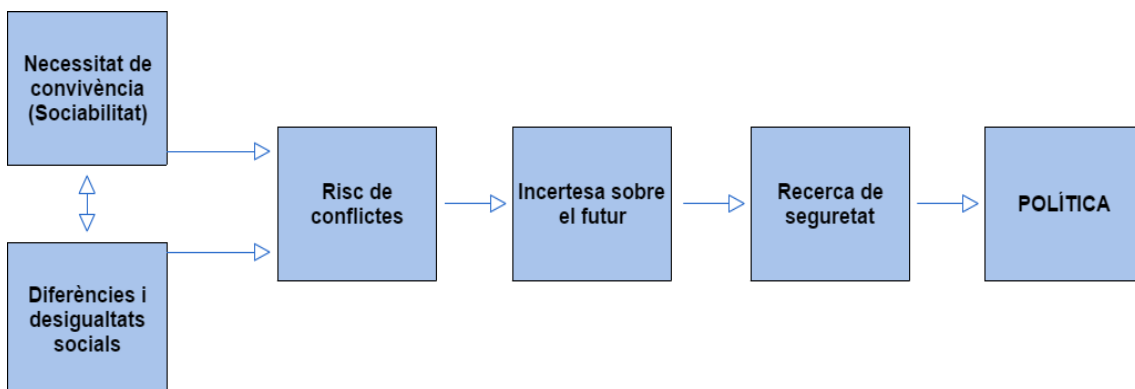
Abans de donar una definició de periodisme polític, hem d'aclarir què és la política per tal d'entendre a que ens referim.

El politòleg Josep Maria Vallès ens parlarà de la doble naturalesa de la política com a ciència social, ja que els ciutadans poden acceptar-la i estar d'acord amb certes pràctiques de govern, però també pot provocar sentiments de rebuig i desacord en la població.

“Abundan las referencias a la política en tono despectivo o receloso: suele asociarse a confusión, división, engaño, favoritismo, manipulación, imposición, corrupción. [...]. La política también es capaz de movilizar en un momento dado a grandes sectores de la ciudadanía, incluyendo a veces a los que – si se les pregunta sobre ella – la critican. Despierta emociones positivas y negativas – con respecto a personajes símbolos, banderas, himnos. Ha producido y produce movimientos de solidaridad y cooperación humana. Y se asocia con frecuencia a movimientos solemnes que la gran mayoría afirma respetar: libertad, justicia, igualdad, paz, seguridad, bienestar, bien común”.

(Vallès, 2007, p.20)

Vallès definirà la política com la gestió dels conflictes i la garantia d'integració social, que té com a resultat la presa de decisions que obliguen – per la força, si es precís – als membres d'una comunitat.¹

Esquema 1. La política com garantia d'integració social (Vallès, M. J, 2007, p. 19) . Elaboració pròpia.

L'esquema que proposa Josep Maria Vallès per entendre el concepte de política mostra com aquesta neix a partir de l'aparició de conflictes socials.

¹ Vallès, J.M, (2007), *Ciència política. Una introducció*, Barcelona, Espanya: Editorial Ariel, 18.

L'origen dels conflictes es situa en les diferències socials o desigualtats, enteses com una asimetria en el repartiment de recursos i oportunitats entre la població. Els desequilibris generen una sèrie de reaccions: aquells que gaudeixen d'una situació favorable s'esforcen per mantenir-la i aquells que es troben en una situació menys avantatjosa lluiten per millorar-la o seguir en una posició d'inferioritat sense ser marginats per la societat. També existeix un grup que, mogut per valors i principis, tracten de canviar aquestes desigualtats. En aquest marc d'incertesa, la política ha de regular i gestionar la tensió social a través de decisions vinculants i forçoses que obligaran als membres de la comunitat a adoptar-les.²

“La política se convierte en la garantía de que la cohesión de este edificio persistirá, porque las tensiones provocadas por desequilibrios y desigualdades internas serán reguladas de un modo suficientemente aceptable para el mayor número de los miembros del colectivo. [...] La política constituye la argamasa que cohesionan a los grupos, más allá de sus relaciones y diferencias familiares, afectivas, económicas, simbólicas, vecinales, etc” (Vallés, 2007, p. 21).

Xavier Giró també lligarà la definició de política als conflictes.

“El conflicto es el término que mejor define la función y el funcionamiento de la política. La existencia de cualquier sociedad comporta conflictos. Hacer política es gestionarlos, resolverlos si es posible, cooperando si llega el caso con algunos actores para imponerse sobre terceros con los cuales se está en conflicto” (Giró, 2010, p.76).

A més de la gestió de conflictes, Giró parlarà de la política com una activitat que gira al voltant del poder de què altres es ceneixin a una conducta i, per tant, és una lluita per fer-se amb ell.³ El poder es pot aplicar de manera coercitiva, persuasiva i retributiva per dur a terme un projecte determinat. Per fer-ho sense entrar en conflicte amb altres actors, haurà d'haver una compatibilitat en els seus objectius. “Si en un primer momento, los defensores respectivos coinciden en que sus proyectos son compatibles, entonces cooperan. Si por el contrario, entienden que sus proyectos son incompatibles, entran en conflicto” (Giró, 2010, p.76).

² Vallès, J.M., (2007), *Ciencia política. Una introducción*, Barcelona, Espanya: Editorial Ariel, 18-20.

³ Giró, X. (2010). Discursos y grietas en política: la lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas. En: *Camacho Markina, I.* (coord.), *La especialización en el periodismo. Formarse para informar*, 75-95. Sevilla: Comunicación Social Ediciones y Publicaciones.

Al seu llibre *Periodisme Samurai. Les claus per a ser un bon periodista polític*, David Miró (2016) parla de la importància dels conflictes polítics pel periodisme. “Hi ha un tot d’actors que lluiten pel poder polític o per a influir-hi. I nosaltres hem d’estar amatents. [...] On hi ha lluita pel poder, sempre hi ha conflicte, i on hi ha conflicte, hi ha una notícia esperant-vos amb el braç obert” (p.37).

Com el periodisme polític no pot abastar *multidisciplinarietat* de la política i totes les activitats que giren al voltant del poder (pressupostos, ensenyament, treball, immigració, sanitat...), Xavier Giró proposa una definició més acotada.

“Entenderemos por periodismo político el que se ocupa de la acción de los gobierno y de los grupos opositores, ya sean partidos u otro tipo de organizaciones. Queda incluida la interacción entre sí y con grupos o movimientos sociales estrictamente políticos y, en consecuencia, también la actividad parlamentaria y la movilización en la calle. Se trata de la cobertura de todos esos actores en situaciones de conflicto” (Giró, 2010, p.77).

Salvador Enguix (2015) defineix el periodisme polític com un actor polític més de totes les societats on és present. A l’article *Periodismo especializado y especialización política* distingeix entre la vessant externa i la vessant interna del periodisme polític. Quan parla del paper extern, es refereix a la funció de la comunicació política de la societat i del sistema política. En ocasions, el periodisme polític està enfrontat a la comunicació política institucional i al màrqueting dels partits. Aquesta posició, atorga als periodistes polítics una doble funcionalitat: fer de mediadors entre actors polítics i ciutadans i poder condicionar el debat polític a través de l’establiment de l’agenda de mitjans o l’enfocament de les seves peces.⁴ D’una altra banda, trobem la part més interna, referida a les esferes temàtiques específiques del periodisme polític. Enguix distingeix entre dues dimensions informatives: la del joc polític entre partits, institucions i representants, on es troben les notícies d’acció política de governs i parlaments, partits i esdeveniments polítics extraordinaris, i les polítiques públiques, que desenvolupen temes relacionats amb polítiques

⁴ Enguix, S. (2015). *Periodismo especializado y especialización política*, *Mediaciones sociales*, 14, 111-112. Disponible a http://dx.doi.org/10.5209/rev_MESO.2016n14.51561

econòmiques, internacionals, tribunals, socials, educatives, culturals i temes polítics relacionats amb el terrorisme.⁵

A més, Enguix destaca la importància del coneixement de l'àrea informativa i la renovació d'aquests pel bon desenvolupament del periodisme polític. "El periodista político es, a diferencia de otros redactores de otras áreas, un profesional permanente en formación en ámbitos como el derecho constitucional, la teoría política, el derecho procesal y otras áreas de conocimiento" (Enguix, 2015, p. 120). Seguint la mateixa línia, David Miró parla de la importància de conèixer l'àmbit polític per poder informar correctament al lector. "Nosaltres hem de ser capaços d'explicar al públic els avantatges i inconvenients, de per, exemple, tal o qual sistema electoral, mètode d'elecció de candidats, o fins i tot les diferències en política econòmica d'un i altre partit" (2016, p.90).

Segons Xavier Giró, no hi ha una forma professional concreta d'exercir el periodisme, ja que existeixen diferents concepcions sobre com els periodistes polítics han de desenvolupar la seva feina.

"Para unos se trata llana y sencillamente de narrar el acontecer. Para otros, debe incluir una actitud crítica con los poderosos –políticos y económicos-. Para algunos, a su vez, ha de promover el sistema parlamentario. Para no tantos, pero aun así para algunos otros, también entraría dentro de sus funciones contribuir a reducir las desigualdades, eliminar las injusticias, etc. Puede haber quien defienda que el periodismo tiene que promover la paz. O bien quien piense que el periodismo no debe ser crítico, que el sistema político ya tiene sus propios instrumentos de control" (Giró, 2010, p. 87-88).

2.1.1. Sistemes mediàtics

Segons la Teoria de la responsabilitat social, el periodisme hauria de funcionar com un mecanisme de control dels poders judicial, executiu i legislatiu, donar

⁵ Enguix, S. (2015). *Periodismo especializado y especialización política, Mediaciones sociales*, 14, 113-114. Disponible en http://dx.doi.org/10.5209/rev_MESO.2016n14.51561

una imatge àmplia i representativa dels grups socials i proporcionar un accés lliure a la informació a tots el ciutadans.⁶

“La crítica a las instancias gubernamentales está concebida como una necesidad de la democracia en la medida en que los miembros de quien debería controlar al poder ejecutivo – el legislativo y el judicial – tienden a pertenecer a la misma clase social y, por lo tanto, su función se ve en entredicho. [...]. Como la participación política de los ciudadanos casi se reduce a votar cada cierto número de años, entre elecciones la prensa se erige como el mecanismo de control que debería velar porque cada gobernante, cada parlamentario, cada juez, cumpla con su obligación en la democracia” (Giró, 2010, p. 78).

Noam Chomsky i Edward Herman esbossen un model de propaganda a *Els guardians de la llibertat* (1988) que explica el funcionament dels mitjans privats d'Estats Units. Els components essencials d'aquest model són cinc filtres pels que passa la informació abans de ser publicada: la propietat, la publicitat, les fonts, la influència del poder i la ideologia hegemònica. Els filtres exposen el funcionament de la campanya propagandística, determinen el discurs periodístic i la seva interpretació, així com la definició de “periodístic” i que és digne de publicar-se.⁷ Segons Chomsky i Herman, la manipulació i el biaix mediàtic són imperceptibles. Per detectar-la caldria una macrovisió i una microvisió dels mitjans de comunicació. Inclús, els propis treballadors dels mitjans adopten els filtres de forma inconscient en les seves rutines laborals.⁸

“El dominio de los medios de comunicación por parte de la elite, y la marginación de la disidencia que se deriva de la actuación de los filtros que hemos mencionado, se realiza de una manera tan natural que la gente que trabaja en dichos medios, y que con frecuencia actúa con absoluta integridad y buena voluntad, son capaces de autoconvencerse de que eligen e interpretan las noticias de una manera objetiva y sobre la base de unos nuevos valores profesionales” (Chomsky i Herman, 1988, p.22).

Pedro Ibarra i Petxo Idogaya també parlen de la presència de la ideologia hegemònica als mitjans de comunicació i presenten el model de la confluència

⁶ Giró, X. (2010). Discursos y grietas en política: la lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas. En: *Camacho Markina*, I. (coord.), *La especialización en el periodismo. Formarse para informar*, 75-95. Sevilla: Comunicación Social Ediciones y Publicaciones.

⁷ Chomsky, N. i Herman, E.S. (2000). *Los guardianes de la libertad*. Editorial Crítica: Barcelona, 22. Disponible a <https://cideargumentaciones.files.wordpress.com/2012/06/los-guardianes-de-la-libertad-chomsky.pdf>

⁸ Ibid., p.23.

conflictiva. En temps d'estabilitat, s'estableix una relació de confluència entre mitjans i elits polítiques. Aquest fenomen està causat per tres factors: la vinculació de la minoria que té accés als mitjans de comunicació amb l'elit econòmica; coincidència en nivell, relacions i aspiracions dels equips directius dels mitjans amb les elits i la necessitat mútua de mitjans i dirigents, els mitjans necessiten als polítics per omplir els espais informatius i els polítics necessiten als mitjans perquè transmetin els seus missatges.⁹

Coincidint amb Chomsky i Herman, Ibarra i Idoyaga també cataloguen la manipulació dels mitjans de comunicació, en aquest cas del periodisme estable, com involuntària o fruit de les rutines de producció.

“Esa dependencia que tiene el periodismo de la estabilidad de unas determinadas fuentes y del acomodo a unas exigencias productivas, tiene como consecuencia que la imagen del mundo que construyen los medios de comunicación sea distorsionada de la realidad y reproduzca constantemente los discursos ideológicos dominantes. Pero también, que esto no sea tanto debido a una manipulación consciente y cotidiana de las noticias derivada de las presiones y maniobras del poder político, sino de lo que se llama "distorsión involuntaria" (*unwitting bias*) y que las propias necesidades productivas imponen de una forma constante, permanente, al periodismo” (Ibarra i Idogaya, 1998, p.7).

Gadi Wolfsfeld (1997) aporta un punt de vista complementari a la teoria de Chomsky i Herman amb el model de la contesa política.¹⁰

“Wolfsfeld mantiene que la mejor forma de comprender el rol de los medios informativos en la política consiste en mirar la competición por el espacio en los medios como una parte de una disputa mayor y más significativa entre los contendientes por el control político” (Giró, 2010, p. 82).

Giró descriu les cinc tesis en les que es basa el model de contesa política de Wolfsfeld:

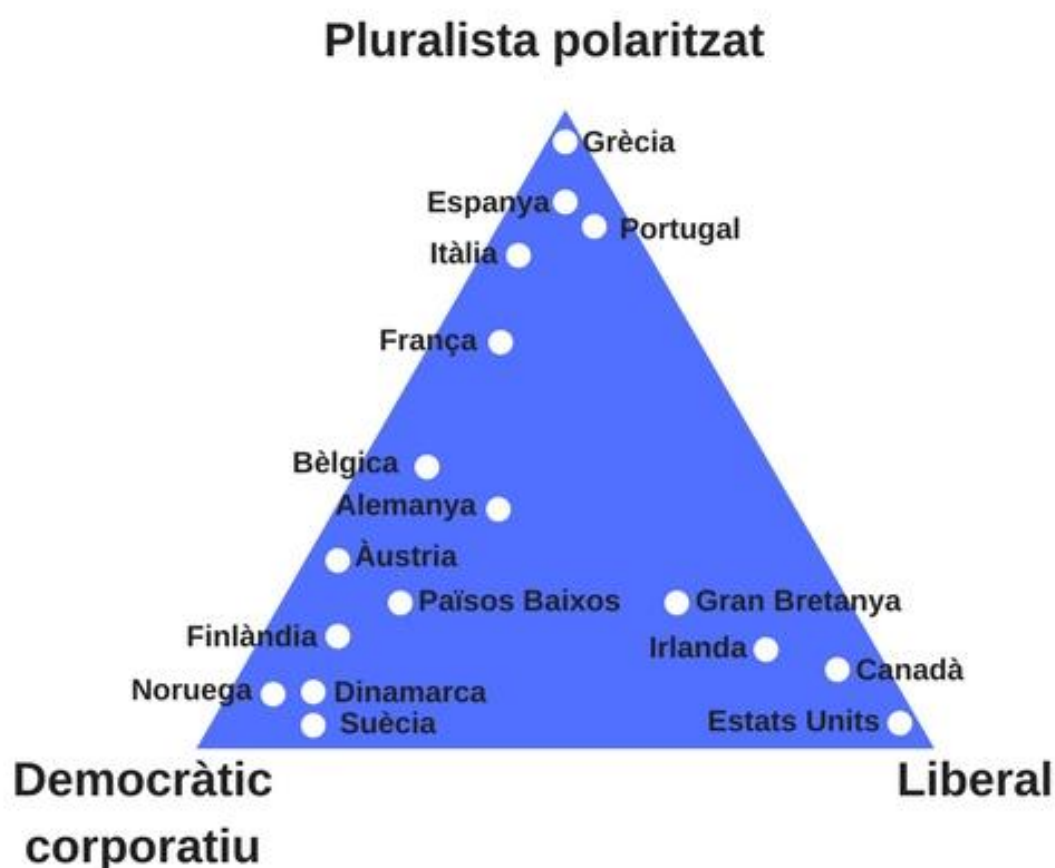
“Primera, es más probable que el proceso político tenga influencia en los medios informativos que al revés. [...]. Segunda, el nivel de control que tengan las autoridades sobre el entorno político es una variable clave para determinar el rol de los medios en conflicto. [...]. Tercera, el rol de los medios puede cambiar en el tiempo y debido a las

⁹ Giró, X. (2010). Discursos y grietas en política: la lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas. En: *Camacho Markina*, I. (coord.), La especialización en el periodismo. Formarse para informar, 75-95. Sevilla: Comunicación Social Ediciones y Publicaciones.

¹⁰ Ibid., p.82.

circunstàncies. [...]. Quarta, para entender los cambios en el rol de los medios hay que mirar a la disputa entre los actores en dos dimensiones: una estructural y otra cultural. Los antagonistas compiten entre ellos por el acceso a los medios –dimensión estructural- y sobre cómo se encuadra el conflicto, sobre los marcos –dimensión cultural. [...]. Quinta, mientras que las autoridades tienen una ventaja tremenda sobre los aspirantes en cuanto a la cantidad y calidad de la cobertura que reciben, muchos aspirantes pueden superar esos obstáculos y usar a los medios como una herramienta para ganar influencia política” (Giró, 2010, p. 82)

Daniel C. Hallin y Paolo Mancini (2004) a *Sistemes mediàtics comparats* presenten tres models de relació entre els mitjans de comunicació i els actors polítics: el model pluralista polaritzat o del Mediterrani; el model democràtic corporatiu o del centre o del nord d'Europa continental i el model liberal o de l'Atlàntic Nord.

Esquema 2. Distribució dels sistemes mediàtics comparats per territoris. (Hallin, D. i Mancini, P. 2004, p.70).
Elaboració pròpia.

Espanya queda dintre del model pluralista polaritzat, on es dona un nivell de professionalització del periodisme baix i un alt grau de vinculació política, ja que

el sistema mediàtic s'utilitza com un mecanisme d'influència política o de promoció comercial.¹¹ De fet aquest model es caracteritza pel "fuerte grado de paralelismo político que se advierte en su seno y por el intervencionismo gubernamental, que se ejerce de manera muy notoria en los medios públicos" (Hallin i Mancini, 2004, p.91). Per tant, es considera que els mitjans de comunicació als països mediterranis estan molt polititzats.

El model democràtic corporatiu el podem trobar als països del centre o del nord de l'Europa continental. En aquest cas, també es produeix un grau bastant alt de paral·lelisme polític i un paper actiu de l'Estat al sistema mediàtic, tot i que legalment limitat. En canvi, existeix un fort desenvolupament del professionalisme periodístic. Per últim, el model liberal preval a Amèrica del Nord, Gran Bretanya i Irlanda, on el paral·lelisme polític és molt limitat i es el professionalisme al camp del periodisme és molt alt.¹²

2.1.2. La credibilitat del periodisme polític

Al capítol *Discursos y grietas en política: la lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas*, Giró explica els motius, tots ells lligats a l'economia dels mitjans, que dificulten fer un periodisme menys complaent amb el poder: la manca de recursos per ampliar les plantilles de les redaccions, la limitació d'espai per les peces periodístiques als diaris per l'aparició de publicitat, la falta de formació dels periodistes dels mitjans, que no tenen coneixements en tots els camps de la política, la competència pel mercat que porta als mitjans a la simplicitat i el sensacionalisme i la competitivitat, entesa com la reducció de recursos i de continguts crítics, a favor de la transmissió dels discurs de les elits.¹³

"Empresas privadas, no tienen futuro si no tienen beneficios. Y además necesitan tener influencia. La influencia se estima en la medida que un medio llega a ser de referencia para los distintos actores y se mide por la dimensión de su público. Sin influencia, sin público, ni

¹¹ Busquet, J. (2010). Reseña de "Sistemas mediáticos comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política" de Daniel C. Hallin y Paolo Mancini, *Reis. Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 129, 168. Disponible a <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=99717150007>

¹² Ibid., p. 169.

¹³ Giró, X. (2010). Discursos y grietas en política: la lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas. En: *Camacho Markina*, I. (coord.), *La especialización en el periodismo. Formarse para informar*, 75-95. Sevilla: Comunicación Social Ediciones y Publicaciones.

hay ingresos, ni hay anuncios, ni los políticos tienen ningún interés en estar presentes en esos medios. [...]En el caso de los medios públicos, los que dependen de sus respectivos gobiernos –y normalmente son controlados por ellos-, se trata del mismo binomio, pero el orden de prioridad antepone la influencia al lucro” (Giró, 2010, p. 84-85).

Per aconseguir aquesta influència, el mitjà ha de tenir certa credibilitat. Per fer-ho, David Miró destaca l'obligació de cercar la veritat de qualsevol periodista, ja que “posem per davant la recerca de la veritat perquè estem al servei d'un objectiu que va més enllà dels seus petits interessos de part” (2016, p.44). Miró també parla de la importància de que els periodistes lluitin contra els interessos dels grans grups empresarials i dels governs.

“Som, al marge del negoci que podem suposar, una joguina molt apreciada per qui vol tenir influència política: poder. Però les naturaleses del poder són molt variades. El poder polític, per exemple, és temporal, per llei de vida, tot i que pot haver-hi casos de gran longevitat, i després hi ha el que tradicionalment s'anomena poders fàctics, que són bàsicament els poders econòmics: les grans corporacions, la banca... Un periodista ha de lluitar contra tot tipus de poders” (Miró, 2016, p. 43).

Segons Miró, per poder informar amb objectivitat i resultar creïble, un periodista polític no pot participar en la política, militar en un partit o signar manifestos a favor d'alguna opció política per exemple.

“Els periodistes polítics, per tant, som al centre de totes les estratègies que tenen com a objectiu la lluita del poder, som una presa cobejada, la reina del tauler d'escacs. Per tant, l'única manera de protegir-nos és adoptar una mena d'hàbit quasi místic que funcionarà com un escut protector. [...] El periodista és algú que decideix de forma voluntària (aquí està la gràcia, en la voluntarietat) apartar-se de la societat, fer un pas al costat, suficient per agafar la perspectiva necessària per a realitzar una funció clau en la societat: explicar-la” (Miró, 2016, p. 17 - 18).

Com a crítica al nostre sistema mediàtic, Miró apunta que “s'inverteix molt menys en informació, és a dir, en periodistes que en columnistes estrella” (Miró, 2016, p.119). El compara amb Gran Bretanya, on el consum de notícies és molt més car i el d'opinió més barat. “És una fallida del nostre sistema, segurament una herència del franquisme, perquè és evident que de salvadors de la pàtria anem sobrats, però d'informació veraç, que és l'ingredient bàsic de la democràcia deliberativa, no” (Miró, 2016, p.120).

El periodista defineix article o columna com “una reflexió que pot ser més personal [que l’anàlisi] i tenir una forma més literària, una llibertat estilística total on, de vegades, la forma ofega el fons” (Miró, 2016, p. 119). Miguel Ángel Bastenier parlarà de la columna com un gènere molt mullat, és a dir, amb el màxim d’implicació personal.¹⁴ Per tal de que el text sigui el més periodístic possible i gaudeixi de credibilitat, Miró recomana que s’allunyi d’aquesta humitat. “La nostra obligació és calcular quin grau d’humitat volem col·locar a cada peça. [...]. El samurai [entès com un bon periodista polític] aspira a ser totalment sec, perquè per a ell la credibilitat ho és tot, i el reconeixement personal no és res” (Miró, 2016, p.119).

Contràriament al que diu David Miró, l’acadèmic i periodista Francesc Burguet elimina la possibilitat de l’existència d’un gènere totalment sec amb la seva teoria. Segons Burguet, qualsevol text és intencional i subjectiu i l’objectivitat és una estratègia que utilitzen els mitjans per abonar la credibilitat informativa.¹⁵

“Qualsevol text és intencional, també la informació, per principi. I dir que l’opinió és subjectiva i que la informació és objectiva només pot ser un disbarat basat en una oposició sense sentit o una estratègia per perpetrar l’engany. De fet, es pot ser tan subjectiu, tan tendenciosos o tan sectari amb la redacció impersonal i descriptiva d’una informació, com en un article d’opinió. Tant o encara més, perquè en el cas de l’opinió, la subjectivitat i la intencionalitat tothom les pressuposa, mentre que en el cas de la informació això no s’acostuma a tenir gaire clar, més aviat al contrari, a causa dels equívocs suscitats per la retòrica de l’objectivitat orquestrada pels mitjans amb tota la bona fe del món, és clar” (Burguet, 2002, p. 125).

2.2. El conflicte¹⁶

Com a conseqüència de les investidures fallides de Rajoy i Sánchez, els espanyols tornen a les urnes el 26 de juny de 2016, després d’haver estat sis mesos sense govern.

En aquest context, es presenten tres possibles escenaris:

¹⁴ Miró, D. (2016). *Periodista Samurai. Claus per ser un bon periodista política*. Editorial UOC: Barcelona, 119.

¹⁵ Burguet, F. (2002). La trampa de la informació. La classificació dels gèneres periodístics com a coartada de l’objectivisme. *Anàlisi*, 28, 127. Disponible a <http://www.raco.cat/index.php/Analisi/article/view/15106/14947>

¹⁶ Aquest punt es basa en Ortega, A., Navarro, J. i Herreram C. (2016) España: Análisis de escenarios de gobernabilidad tras las elecciones del 26J. *Desarrollando Ideas*. Disponible a http://www.desarrollando-ideas.com/wp-content/uploads/sites/5/2016/06/160627_DI_informe_elecciones_26J_ESP.pdf

- La formació d'un Govern liderat per Mariano Rajoy si la suma d'escons de Ciutadans i del Partit Popular supera la d'Units Podem i el Partit Socialista. En cas de no aconseguir la majoria absoluta, es necessitaria el recolzament d'alguna altre força política o la seva abstenció.
- La formació d'un Govern d'esquerres liderat per Pedro Sánchez si la suma d'escons d'Units Podem i del PSOE supera la de Ciutadans i del Partit Popular. Els partits nacionalistes poden afavorir aquesta opció.
- La convocatòria de terceres eleccions. Aquest escenari únicament es produiria si els partits polítics no arribessin a un acord de formació de govern.

A continuació, es planteja el problema a través de l'anàlisi dels principals partits espanyols, les seves propostes i les accions que duen a terme.

2.2.1. Actors polítics del conflicte

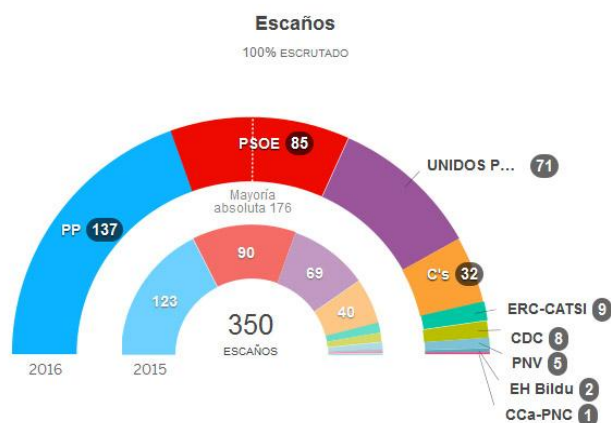
Actor	Problema	Proposta	Acció (discursiva o no)	Com la legitima
Partit Socialista	La crisi econòmica, l'atur, l'augment de les desigualtats i les retallades i la corrupció del Partit Popular. Òptica interna: El PSOE es troba en perill pel <i>sorpasso</i> d'Units Podem i pot passar a ser la tercera força.	Nom de la campanya: "Un sí por el cambio". Proposa un govern alternatiu al del Partit Popular i activar polítiques més socials que redueixin la desigualtat i la pobresa de les classes treballadores.	Reclama ser l'única alternativa de canvi progressista al govern actual.	Es presenta com l'única alternativa realista al PP. Ho legitima amb l'experiència al govern que la resta de forces no tenen i amb el discurs de que el PP fa més pobres als pobres.
Partit Popular	La crisi econòmica, l'atur i l'augment de les desigualtats. Revalidar o augmentar el suport	Nom de la campanya: "Seguir avanzando". Proposa continuar avançant en la recuperació del país donant per	El seu discurs es centra en augmentar la majoria parlamentària per seguir al Govern i poder dur a terme les reformes que proposa.	A través de l'èxit a la sortida de la crisi gràcies a la seva acció de govern. El Partit Popular ha fet una bona feina

	parlamentari per ser la primera força al govern.	bones les reformes que ha realitzat fins el moment.		que dóna bons resultats i, per tant, ha de seguir governant.
Ciutadans	Crisi econòmica i corrupció. Aconseguir convertir-se en una força necessària per la formació de futurs governs.	Nom de la campanya: “350 soluciones para cambiar España a mejor”. Es presenta com l'opció del votants desencantats amb el PSOE i el PP i l'alternativa al bipartidisme.	Tirar endavant les propostes del seu programa fent pactes amb les diferents forces polítiques.	Es presenta com el partit moderat que necessita Espanya i un canvi respecte als partits que han governat fins el moment. Ho legitima a través d'una visió renovadora dels problemes de la nació.
Units Podem	La crisi econòmica, l'empobriment de la població, les retallades i la corrupció. Aconseguir convertir-se en la segona força política, avançant al PSOE en escons.	Nom de la campanya: “Cambiar a España. 50 pasos para gobernar juntos”. El partit es presenta com l'única alternativa al bipartidisme i a les velles polítiques.	Desallotjar a les velles forces polítiques de l'acció de govern.	Ho legitima proposant un canvi radical de les polítiques que s'han dut a terme fins el moment.
Anàlisi pròpia	Per primera vegada, a les eleccions apareixen forces noves amb possibilitats de restar poder als dos partits majoritaris fins ara, avançant cap a un parlament més fragmentat i pactista.			

Taula 1. Anàlisi dels actors del conflicte. Elaboració pròpia.

Després de la campanya i les eleccions, es dibuixa el següent panorama polític:

- El Partit Popular va guanyar les eleccions sense majoria, tot i que va augmentar els seus resultats catorze escons respecte a les del 20 de desembre.

- El Partit Socialista [Resultats de les eleccions del 26J en escons.](#) [Imatge extreta de](#) aconseguix resistir-se al *sorpasso* a Units Podem, però perd cinc escons (passarà de 90 a 85 escons).
- Units Podem perd un milió de vots.
- Ciutadans perd vuit escons respecte a les eleccions del 20 de desembre.

2.2.2. Conflicte intern del PSOE

Després de les eleccions, el Partit Socialista haurà de decidir el seu vot a la investidura de Mariano Rajoy. Pedro Sánchez, el líder del partit, es mostrarà en contra i proposarà el “No a Rajoy”. Un sector del PSOE, els crítics de Sánchez, proposen l’abstenció a la votació, que permet la formació d’un Govern liderat pel Partit Popular. Davant de la insistència de Sánchez per continuar amb el “no és no”, el 28 de setembre disset membres de l’Executiva Federal dimitiran per propiciar la dimissió del secretari general, que es produeix l’1 d’octubre de 2016.

Seguidament, es planteja el conflicte del PSOE a través d’una anàlisi dels actors, les seves propostes i les accions que duen a terme.

Actor	Problema	Proposta	Acció (discursiva o no)	Com la legitima
Pedro Sánchez	“No és no” a la investidura de Mariano Rajoy.	Presentar una alternativa d’esquerres a través de pactes.	Votar no a la investidura de Rajoy.	A través del discurs de que s’ha d’evitar mantenir un govern conservador

				amb el vot favorable o l'abstenció del PSOE. Seria una traïció als votants i a la militància.
Crítics de Pedro Sánchez	Els resultats de les eleccions col·loquen al PSOE a l'oposició.	Abstenir-se i permetre formar Govern a Mariano Rajoy.	Mantenir una oposició estricta que no permeti al PP fer reformes sense canvis socials positius.	Es basen en els resultats electorals i els pactes no desitjats amb partits nacionalistes.
Anàlisi pròpia	Els resultats electorals i la decisió d'abstenir-se o no a la investidura de Mariano Rajoy han dividit al PSOE. D'una banda, trobem els que volen permetre i, per l'altra, els que pretenen pactar amb partits d'esquerra i nacionalistes per formar un Govern alternatiu i d'esquerres.			

Taula 2. Anàlisi dels actors del conflicte. Elaboració pròpia.

3. Metodologia

3.1. Objecte d'estudi i justificació

L'objecte d'estudi del present treball és el contingut dels articles d'opinió i les editorials dels diaris *El País*, *ARA* i *Diario Público* sobre el Partit Socialista i Pedro Sánchez en el context de la crisi governamental espanyola.

L'elecció del tema obeeix a seva la rellevància social i política, ja que la possibilitat de formar un govern alternatiu estava en mans del Partit Socialista i Unidos Podemos, i a les diferents posicions dels mitjans de comunicació sobre la crisi del PSOE i la conseqüent caiguda de Sánchez com a líder i diputat del partit. Per aquest motiu, el període a analitzar va des de el *sorpasso* d'Unidos Podemos a les enquestes del CIS el 9 de juny fins a la dimissió de Pedro Sánchez com a secretari general l'1 d'octubre de 2016.

La tria dels gèneres correspon al fet que ambdós ofereixen un marge valoratiu molt ample i permeten identificar la controvèrsia vers el tema en els diferents mitjans de comunicació. Mitjançant l'anàlisi de les editorials i els articles d'opinió, podrem conèixer la posició de les empreses i dels columnistes respecte al tema.¹⁷

Els diaris s'han escollit per les diferències en les seves línies generals: l'*Ara* és un diari abocat a la construcció de la nació catalana "que mira i explica el món des de Catalunya" (Manifest fundacional, 2010), *El País* està enfocat a la construcció de la nació espanyola i es defineix com un diari "independent" (Manual de estilo de *El País*, 1996) en el seu manual d'estil i el *Diario Público* es presenta com "el diari digital pur més social de tota Europa" (*Diario Público*, 2012).

3.2. Corpus

3.2.1. Cronologia

¹⁷ Giró, X, (2007), "Enfoques analíticos críticos sobre el discurso de la cobertura informativa de conflictos". En Telleschi, Tiziano; Sandoval Forero, Eduardo Andrés (coords.) Espacio y tiempo en la globalización. Una visión de la transparencia en la información. Universita' di Pisa y Comisión Estatal para el Acceso a la Información Pública del Estado de Sinaloa, Toluca (México).

El corpus textual de l'estudi és un aplec dels articles d'opinió i les editorials del *Diari ARA*, el *Diario Público* i *El País*. Per tal d'acotar la mostra, partim de la següent cronologia, que inclou els moments més significatius de la caiguda de Pedro Sánchez, des de l'inici de la campanya electoral pel 26J fins la seva dimissió com a secretari del Partit Socialista.

- **Inici de campanya (9 de juny de 2016)**

Les eleccions generals del 20 de desembre van ser una gran decepció pels socialistes. El PSOE obté els pitjors resultats de la història del partit: un 22,02% dels vots i 90 escons al Congrés. A això es suma la victòria del Partit Popular, amb un 28,72% dels vots i 123 escons, i els resultats de Podemos, amb 20,66% i 60 escons.

Partit	% de vots	Nombre d'escons
PSOE	22,02%	90
PP	28,72%	123
Podem	20,66%	60
Ciudadans	13,63%	40

Taula 3. Resultats de les eleccions generals del 20 de desembre. Dades extretes de *Elpais.com*

El 2 de febrer, Felipe VI proposarà a Pedro Sánchez per ser investit com a president del Govern. Tot i així, la investidura de Sánchez quedarà en un intent, ja que el 4 de març serà rebutjada al Congrés en segona votació amb 219 vots en contra.

Després del fracàs dels intents d'investir a Mariano Rajoy i Pedro Sánchez, es convoquen noves eleccions pel 26 de juny de 2016. Aquest cop, el PSOE presentarà una "campanya en positiu" que girarà en torn a la idea del canvi. "Un sí por el cambio", serà el lema del partit per les noves eleccions. Mitjançant aquesta campanya, el Partit Socialista es presenta com l'única alternativa al govern de Rajoy. Plantegen un govern de canvis (socials, econòmics, fiscals polítics, institucionals...), reformista i de progrés, que acabi amb les retallades, persegueixi la corrupció i que sigui contrari a les polítiques de dreta.

L'estratègia dels socialistes serà desmentir el missatge dels populars, que prometen a Brusel·les més austeritat mentre diuen als seus electors que no hi haurà més retallades.

- **El sorpasso (9 de juny de 2016)**

El mateix dia que arranca la campanya, el CIS publica un sondeig en què el Partit Socialista passarà a ser la tercera força i la coalició Unidos Podemos pujarà a ser la segona.

Durant la campanya del PSOE, Pablo Iglesias quedarà retratat en diversos mitjans com el culpable principal del bloqueig a la investidura de Pedro Sánchez i un obstacle per aconseguir el govern del canvi.

En relació amb el *sorpasso*, Pedro Sánchez canviarà el discurs. Primerament, afirmarà que Unidos Podemos únicament superaria als socialistes en vots i no en escons. Però, al final de la campanya, assegura que tampoc els avançaria en sufragis.

- **El PSOE perd les eleccions generals (26 de juny de 2016)**

El PSOE tornarà a ser derrotat pel Partit Popular, que millorarà els resultats en comparació amb les primeres eleccions (137 escons i 33,03% dels vots). A més, el partit de Pedro Sánchez perdrà cinc escons al Congrés.

Tot i la derrota, no es produeix el *sorpasso* que pronosticaven les enquestes i Unidos Podemos continua sent la tercera força del país.

- **“No a Mariano Rajoy” (9 de juliol de 2016)**

Després de tretze dies de silenci, Pedro Sánchez anuncia al Comitè Federal que el Partit Socialista votarà “no” a la investidura de Mariano Rajoy. Es comença a obrir una divisió interna al PSOE. El sector més crític del partit considera la proposta de Sánchez “absurda” i que el líder del PSOE hauria de deixar que es formés un Govern a Espanya per evitar unes terceres eleccions.

L'acord del Comitè Federal de votar “no” a la investidura del líder del Partit Popular va ser verbal. Per aquest motiu, va resultar molt més senzill modificar el vot socialista cap a l'abstenció.

- **Investidura fallida de Mariano Rajoy (2 de setembre de 2016)**

Mariano Rajoy, president en funcions del Govern d'aquell moment, fracassarà en el seu segon intent de ser investit com a president per no aconseguir els vots suficients, entre els quals es troben els del PSOE. Únicament obté recolzament dels diputats del Partit Popular, Unión del Pueblo Navarro, Foro Asturias, la Coalició Canària i Ciudadanos.

- **Sánchez proposa al Comitè Federal intentar formar govern (22 de setembre de 2016)**

Pedro Sánchez proposarà continuar amb la línia de “no a Mariano Rajoy” i intentar formar govern. Convoca un Comitè Federal l'1 d'octubre per debatre el bloqueig i les possibles sortides per evitar eleccions i per analitzar els resultats de les eleccions del País Basc i Galícia del 25 de setembre.

- **Eleccions basques i gallegues (25 de setembre de 2016)**

El PSOE torna a fracassar. Perd quatre escons a Galícia i set a Euskadi respecte les eleccions del 2012. Això provoca un reforç a la postura del sector més crític del partit, que exigeix al líder socialista autocrítica i responsabilitat en els resultats obtinguts en les eleccions.

El fracàs de les eleccions basques i gallegues encara agreuja més el paper de Pedro Sánchez passarà com el principal responsable de l'enfonsament electoral.

- **Pedro Sánchez convoca eleccions primàries (27 de setembre de 2016)**

L'Executiva de Pedro Sánchez emet un comunicat en què convoca eleccions primàries el 23 d'octubre. Javier Lambán, president d'Aragó, i Emiliano Garcia-Page, president de Castilla- La Mancha, declaren en una roda de premsa que “sería una irresponsabilidad enzarzarse en un debate interno y desdecidir de una decisión que ya habían tomado” (*Europa Press*, 23 de setembre de 2016). En la mateixa línia, Antonio Pradas, home de confiança de Susana Sánchez, declara que els membres del partit han manifestat contrarietat i que no era el moment de tractar els assumptes interns del PSOE.

- **Felipe González declara que Pedro Sánchez li va dir que el PSOE s'abstindria en la investidura de Mariano Rajoy (28 de setembre de 2016)**

Felipe González, expresident del PSOE, fa unes declaracions a la Cadena Ser on diu que es sent enganyat i frustrat, ja que Sánchez li va dir que el Partit Socialista s'abstindria a la investidura de Mariano Rajoy al juliol. Sánchez insisteix en que el "no" es va decidir al Comitè Federal, però els crítics del líder socialista el tornen a pressionar perquè es responsabilitzi de les seves paraules.

- **Renúncies de la Executiva Federal (28 de setembre de 2016)**

Disset membres de la Executiva presenten la seva dimissió a Ferraz. Es tracta dels representants del sector crític del PSOE, amb Antonio Pradas al capdavant.

Per aconseguir tombar l'Executiva, havia de dimitir la meitat més un dels seus membres (20 dels 38 que la componen). A les disset renúncies es sumen les tres vacants de Pedro Zerolo, José Ramón Gómez Besteiro i Javier Abreu. Amb la renúncia es dissol l'Executiva i qualsevol decisió que es prengui és nul·la. Així, els barons del PSOE pretenen propiciar la caiguda definitiva de Pedro Sánchez.

- **Dimissió de Pedro Sánchez com a Secretari General (1 d'octubre de 2016)**

Pedro Sánchez accepta que els membres del Comitè Federal votin a mà alçada la proposta de celebrar primàries per escollir de nou el Secretari General del Partit Socialista. La votació acaba en la derrota del líder socialista, amb 132 vots en contra i 107 a favor. Seguidament, anuncia la seva dimissió com a Secretari General del PSOE, tal i como havia promès prèviament.

3.2.2. Tria de la mostra

Per tant, el conjunt d'articles d'opinió i editorials que s'analitzen són aquells que es van publicar als diaris *ARA*, *El País* i *Diario Público* els dies que s'han marcat a la cronologia i l'endemà (9 i 10 de juny, 26 i 27 de juny, 9 i 10 de juliol,

2 i 3 de setembre, 22 i 23 de setembre, 25 i 26 de setembre, 27 i 28 de setembre, 28 i 29 de setembre i 1 i 2 d'octubre).

En cas que algun dels diaris no hagi publicat cap article en els moments escollits, es seleccionaran articles de dies posteriors.

A continuació, es presentarà una llista dels articles a analitzar de cadascun dels diaris. La versió íntegra de les columnes i els editorials es poden trobar al CD-ROM d'aquest treball.

Articles del *Diari ARA*:

- El CIS dóna ales a Podem (Miró, D. 9 de juny de 2016)
- El laberint espanyol, la resposta catalana (26 de juny de 2016)
- La riulla del bipartidisme (Roger, M. 27 de juny de 2016)
- Qui s'ho empassarà abans (Villatoro, V. 10 de juliol de 2016)
- Decadència (Ramoneda, J. 3 de setembre de 2016)
- Centralisme conservador (Subirats, M. 3 de setembre de 2016)
- Espanya torna a la casella de sortida per la crisi de lideratge al PP i al PSOE (3 de setembre de 2016)
- Diari D, hora H: escapada final (Ekaizer, E. 23 de setembre de 2016)
- Què es pensaven que passaria? (Villatoro, V. 25 de setembre de 2016)
- La guerra de les dues roses. (Ekaizer, E. 26 de setembre de 2016)
- Pas endavant a Catalunya, desconcert socialista a Espanya (29 de setembre de 2016)
- Pedro i el gat de Schrödinger (Vera, E. 1 d'octubre de 2016)
- De la política cortesana (Villatoro, V. 2 d'octubre de 2016)
- Amb les botes posades (Ekaizer, E. 2 d'octubre de 2016)
- Ja no queden partits espanyols (Villatoro, V. 2 d'octubre de 2016)
- Davant l'Espanya descarnada (Bassas, A. 2 d'octubre de 2016)
- Un Quixot contra el règim del 78 (Miró, D. 2 d'octubre de 2016)

Articles del *Diario Público*:

- Los renglones torcidos de Sánchez (López, F. 9 de juny de 2016)
- El revocatorio de Pedro Sánchez (Escudier, J.C. 10 de juny de 2016)
- Viagra para un PSOE bisagra (Tortosa, J. 10 de juny de 2016)

- La fiesta de la democracia (Torres, D. 26 de juny de 2016)
- Espejos deformantes y ajustes de cuentas (Escudier, J.C. 27 de juny de 2016)
- El *sorpasso* de Rajoy (López, F. 27 de juny de 2016)
- Felicidades a la España de los submarinos que no flotan (Segura, L.G. 27 de juny de 2016)
- El “verdadero socialismo” satisfecho con su peor resultado (Bollero, D. 27 de juny de 2016)
- El asalto al parlamento (López, F. 10 de juliol de 2016)
- El inútil monosílabo de Sánchez (López, F. 14 de juliol de 2016)
- Mariano contra el doctor No (Torres, D. 15 de juliol de 2016)
- Sánchez intenta un Don Draper (Torres, D. 6 de setembre de 2016)
- Paciencia política, impaciencia económica (López, F. 6 de setembre de 2016)
- Bacanal zombie en el PSOE (Escudier, J.C. 22 de setembre de 2016)
- Iglesias quema las naves (López, F. 23 de setembre de 2016)
- Feijóo, el amigo de los narcotraficantes, reelegido presidente en Galicia (Segura, L.G. 25 de setembre de 2016)
- A Dios rogando y con el XXXIX Congreso Dando (López, F. 27 de setembre de 2016)
- Sánchez es un peligro público (Escudier, J.C. 27 de setembre de 2016)
- Danzad, danzad, cobardes (Pardo, A. 28 de setembre de 2016)
- Los putos nacionalistas (Malvar, A. 28 de setembre de 2016)
- La innombrable del PSOE que quiere ser nombrada (Bollero, D. 28 de setembre de 2016)
- Éramos pocos y parió Felipe (Escudier, F. 28 de setembre de 2016)
- Una sublevación chapucera (Tortosa, J. 29 de setembre de 2016)
- Por qué Pedro Sánchez vale hoy más que ayer (Bollero, D. 29 de setembre de 2016)
- Motín del PSOE, *Canal Sur* decide que aquí no ha pasado nada (Tortosa, J. 2 d'octubre de 2016)
- Mucho busto, señor Sánchez (Torres, D. 3 d'octubre de 2016)

- Carnicería en Ferraz: La Rosa Nostra sevillana (Bollero, D. 2 d'octubre de 2016)
- De la tragedia a la farsa: el PSOE ya no venderá la abstención al PP: tendrá que comprarla (Escudier, J.C. 3 d'octubre de 2016)

Artículos d'El País:

- La plaza y el escaño (9 de juny de 2016)
- 'Sorpasso' peligroso (10 de juny de 2016)
- Contra los extremos (26 de juny de 2016)
- Pedro Sánchez puede sobrevivir (González, B. 27 de juny de 2016)
- Formar Gobierno (27 de juny de 2016)
- Sube el PP, baja Podemos y el PSOE decide (Ayuso, J. 27 de juny de 2016)
- Un PSOE responsable (9 de juliol de 2016)
- Alternativa o bisagra (Galindo, J. 2 de setembre de 2016)
- Antes de las elecciones, las elecciones (Amón, R. 3 de setembre de 2016)
- Guerra en el bipartidismo (Martínez, M. 3 de setembre de 2016)
- ¿A dónde va Podemos? (22 de setembre de 2016)
- Seducción o frentismo (Galindo, J. 23 de setembre de 2016)
- Todos a votar (25 de setembre de 2016)
- Voto a la estabilidad (26 de setembre de 2016)
- La 'milonga' del Congreso (Ekaizer, E. 27 de setembre de 2016)
- Un partido secuestrado (28 de setembre de 2016)
- El síndrome del búnker (Amón, R. 29 de setembre de 2016)
- El momento más difícil del PSOE desde la Transición (Prieto, J. 29 de setembre de 2016)
- Pedro Botero (Sánchez, L. 29 de setembre de 2016)
- Quimeras (Torreblanca, J.I. 29 de setembre de 2016)
- Salvar al PSOE (1 d'octubre de 2016)
- Un PSOE con futuro (1 d'octubre de 2016)
- 'Sorpasso' discursivo (Martínez, M. 1 d'octubre de 2016)
- La hora de la unidad (2 d'octubre de 2016)
- Coser un partido roto o zurcido (Ayuso, J. 2 d'octubre de 2016)

- Triunfos y errores de un líder accidental (De Miguel, R. 2 d'octubre de 2016)

3.3. Objectius generals i objectius específics

El present treball té com a **objectiu general** analitzar els articles d'opinió i els editorials que els diaris *Ara*, *Diario Público* i *El País* van publicar sobre la crisi interna del Partit Socialista i la caiguda de Pedro Sánchez.

A través de l'anàlisi del discurs, es persegueixen els següents objectius específics:

- **Objectiu específic 1:** Identificar la línia editorial d' *El País*, l'*Ara* i el *Diario Público* sobre el tema.
- **Objectiu específic 2:** Identificar la matriu ideològica de cadascun dels autors dels articles d'opinió.
- **Objectiu específic 3:** Identificar les propostes de formació de govern que dóna cadascun dels diaris.
- **Objectiu específic 4:** Estudiar l'evolució de les diferents posicions respecte a Pedro Sánchez, la presentació del líder del PSOE als diferents mitjans i com ho justifiquen.
- **Objectiu específic 5:** Estudiar la presència qualitativa i quantitativa dels líders dels diferents partits en les respectives matrius ideològiques dels articles de l'*Ara*, *El País* i el *Diario Público*.
- **Objectiu específic 6:** Investigar l'evolució del posicionament sobre el partit Unidos Podemos.

3.4. Hipòtesis generals i hipòtesis específiques

La **hipòtesi general** de l'estudi és que la majoria dels columnistes estan en sintonia amb els editorials dels seus diaris. Per tant, les seccions d'opinió dels diaris no són equilibrades.

Tenint en compte els anteriors objectius específics, s'han establert sis hipòtesis que es confirmaran o es refutaran a partir dels resultats de l'anàlisi de continguts:

- **Hipòtesi específica 1:** Cada diari marca una línia d'opinió diferent.
- **Hipòtesi específica 2:** Cada autor ofereix una matriu ideològica pròpia.
- **Hipòtesi específica 3:** Les propostes de govern dels diaris són diferents.
 - **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
 - **Hipòtesi específica 3.2:** *L'Ara* proposa un govern alternatiu conformat per PSOE, Unidos Podemos, PDC i ERC.
 - **Hipòtesi específica 3.3:** El *Diario Público* proposa l'aliança entre Unidos Podemos i el Partit Socialista.
- **Hipòtesi específica 4:** Hi ha una correlació entre l'estratègia dels diaris i el grau de suport a Sánchez.
 - **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.
 - **Hipòtesi específica 4.2:** El suport a Sánchez gira en torn al procés d'independència catalana a *l'Ara*.

- **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

- **Hipòtesi específica 5:**
 - **Hipòtesi específica 5.1:** El protagonisme de Pedro Sánchez a *El País* i al *Diario Público* és més alt que la dels líders dels altres partits.

 - **Hipòtesi específica 5.2:** La presència de Mariano Rajoy és major que la de Pedro Sánchez a l'*Ara*.

- **Hipòtesi específica 6:**
 - **Hipòtesi específica 6.1:** *El País* presenta a Unidos Podemos com un enemic.

 - **Hipòtesi específica 6.2:** L'*Ara* recolza a Unidos Podemos en la seva decisió de no formar govern amb el PSOE.

 - **Hipòtesi específica 6.3:** El *Diario Público* presenta a Unidos Podemos com la nova esquerra d'Espanya.

3.5. Fitxa d'anàlisi

Per tal de comprovar la validesa de les hipòtesis que presenta l'estudi, s'utilitzarà una fitxa tècnica basada en les directrius que es marquen a l'article *Enfoques analítics crítics sobre el discurso de la cobertura informativa de conflictos* (Giró, 2007, p. 204-205).

La primera part de la fitxa contindrà dades tècniques de cadascun dels articles analitzats (autor, episodi conflictiu, títol de l'article o editorial i data). A continuació, es presentarà la part analítica que servirà per verificar o refutar les hipòtesis formulades anteriorment. Constarà d'una anàlisi dels actors de cada text (quins apareixen i quins no, càrrega negativa, positiva o neutra, dades...) i

un apartat que recollirà la macroproposició o tesi principal dels textos analitzats i les proposicions sobre les quals els autors es recolzen per reforçar la seva opinió.

Després d'haver complert tot aquest procés, s'espera arribar a conèixer la matriu ideològica de cadascun dels diaris, així com la dels col·laboradors i periodistes que escriuen a les seccions d'opinió.

FITXA D'ANÀLISI	
Part tècnica	
Autor Episodi conflictiu Títol Data	
Part analítica	
Anàlisi dels actors	
Tesis Proposicions implícites i explícites	Hipòtesis corresponents

Taula 4. Mostra de la fitxa tècnica.

3.6. Estratègia del quadrat ideològic

Per dur a terme l'anàlisi, utilitzaré l'estratègia del quadrat ideològic de Teun A. Van Dijk, basat en les estructures polaritzadores de les ideologies. Segons el lingüista, per comprendre el paper dels mitjans de comunicació i els seus missatges, s'han d'analitzar les estructures semàntiques i ideològiques dels discursos que emeten.

El discurs mediàtic influeix en la construcció de models mentals, que representen la manera en que les persones construeixen els esdeveniments del món a partir de les seves experiències de manera subjectiva¹⁸. Segons

¹⁸ Van Dijk, T.A. (2002). Tipos de conocimiento en el procesamiento del discurso *Lingüística e interdisciplinaridd: Desafíos del nuevo milenio*, 50. Disponible a

l'investigador, les estructures dels discursos tenen una doble funció: executar ideologies subjacents i persuadir a favor d'actituds i ideologies determinades. Per tant, la creació, la transformació i la confrontació de les ideologies també són funcions de les estructures del discurs.¹⁹

“Obviamente tales estructuras no son solamente ‘expresivas’ o relativas a posiciones ideológicas, sino que también pueden jugar cierto papel en la dimensión recepción-persuasión de la comunicación. En este caso, podemos suponer que tales estructuras del discurso contribuyen a los modelos mentales deseados de los acontecimientos: toda la información acentuada o las opiniones (esto es aquellas expresadas a través de los encabezados o aquellas que son topicalizadas) tienden a colocarse en una posición prominente en el modelo mental. Esto facilitará la organización, el recuerdo y por ende el uso de tales modelos ‘sesgados’ en la formación y el cambio de opiniones”. (Van Dijk, 1996, p. 27)

Segons Van Dijk, el quadrat ideològic ofereix quatre estratègies globals basades en l'autorepresentació positiva i la presentació negativa de l'altre: fer èmfasis a les nostres coses positives, fer èmfasis a les seves coses negatives, maximitzar els nostres aspectes positius i minimitzar els seus aspectes negatius.²⁰ Xavier Giró, a *Enfoques crítics en el anàlisis del discurso mediático sobre conflictos*, menciona una sèrie d'instruments que utilitzen als mitjans quan adopten el quadrat ideològic:

1. Confiar en el material informatiu que els actors militars, polítics o el govern ofereixen o acceptar les restriccions de moviments o d'accés a la informació que els imposen.
2. Menysprear la censura militar o silenciar que la informació que ofereixen ha passat per aquest filtre.
3. A través de la selecció del material disponible.
4. Mitjançant l'ordenació i jerarquització del material exposat.
5. Amb la selecció de persones entrevistades.
6. Amb la decisió de donar, o no, allò que diu el militar o el polític.

<http://www.discursos.org/Art/Tipos%20de%20conocimiento%20en%20el%20procesamiento%20del%20discurso.pdf>

¹⁹Van Dijk, T.A. (1996). Análisis del discurso ideológico. *Versión*, 6, 27. Disponible a

<https://ecaths1.s3.amazonaws.com/analisisdeldiscurocom/1557476866.Van%20Dijk.%20An%C3%A1lisis%20del%20discurso%20ideol%C3%B3gico.pdf>

²⁰Van Dijk, T.A. (2005). Política, ideología y discurso. *Quórum Académico*, 2 (2), 30. Disponible a <http://www.discursos.org/oldarticles/Politica%20ideologia.pdf>

7. Al recórrer a efectes dramàtics o sensacionalistes.
8. A través de diversos recursos retòrics i discursius. (Giró, 2007, p.203-204).

A través del quadrat ideològic, els mitjans de comunicació es posicionen i legitimen o deslegitimen als actors d'un conflicte. Reprodueixen les estratègies de polarització, invisibilitzant els aspectes negatius del “nosaltres” i enaltint els positius i a la inversa amb els “altres”, maximitzant els aspectes negatius de “l'altre” i reduint els positius.

Per aquest motiu, a l'hora d'analitzar els discursos dels mitjans de comunicació, és rellevant estudiar la presentació de l'altre, és a dir, de l'actor que queda fora d'aquesta autorepresentació.

“Si tomamos partido por sólo una parte, presentaremos la solución como el resultado de la victoria del uno sobre el otro, lo que uno gane lo habrá de perder el otro. Si nos importase el diálogo y el entendimiento entre las partes, les daríamos voz a todas, para así promover la empatía y la comprensión. Sin embargo, si contraponemos un ‘nosotros’ y nuestros intereses a un ‘ellos’ y sus intereses, daremos la palabra sólo a los nuestros y nos parecerá bien recurrir a la propaganda contra ‘ellos’”. (Giró, X. 2007, p.12).

3.7. Procediments

A més de les fitxes d'anàlisi, per dur a terme l'estudi de les línies d'opinió dels diaris i dels columnistes, s'utilitzaran taules amb variables que s'ajustin a les necessitats de cadascun dels objectius i que es consideren imprescindibles per entendre el posicionament dels diaris al conflicte. Les taules s'ompliran amb proposicions extretes dels textos,

Seguidament, es presenta l'estructura de les taules que serviran per fer el buidatge dels articles.

Objectiu 1:

Per identificar el posicionament dels diaris, s'analitzaran els editorials. Les proposicions extretes estaran relacionades amb les següents variables: Pedro

Sánchez, *sorpasso*, eleccions 26J, investidura de Mariano Rajoy, terceres eleccions, abstenció i Unidos Podemos.

Diari X								
Variables	Pedro Sánchez	<i>Sorpasso</i>	Crisi PSOE	Eleccions 26J	Investidura Mariano Rajoy	Terceres eleccions	Abstenció	Unidos Podemos
Editorial X	-	-	-	-	-	-	-	-

Taula 5. Mostra del procediment per realitzar l'objectiu 1.

Objectiu 2:

Per estudiar la matriu ideològica de cadascun dels columnistes, s'analitzaran els articles d'opinió. De nou, les cites extretes dels textos estan relacionades amb les variables presentades a l'objectiu 1: Pedro Sánchez, *sorpasso*, eleccions 26J, investidura de Mariano Rajoy, terceres eleccions, abstenció i Unidos Podemos.

Diari X								
Variables	Pedro Sánchez	<i>Sorpasso</i>	Crisi PSOE	Eleccions 26J	Investidura Mariano Rajoy	Terceres eleccions	Abstenció	Unidos Podemos
Columna X	-	-	-	-	-	-	-	-

Taula 6. Mostra del procediment per realitzar l'objectiu 2.

Objectiu 3:

La identificació de les propostes de formació de govern de cadascun dels diaris, es durà terme a través de l'extracció de proposicions de tots els articles i editorials. Les variables que es presenten són les possibilitats de govern que hi havia en aquell moment. Per tant, la taula comptarà amb les següents opcions: el pacte d'Unidos Podemos i el Partit Socialista, el Pacte d'Unidos Podemos, el PSOE i les forces nacionalistes, la investidura de Mariano Rajoy i anar a terceres eleccions.

Diari X				
Variables X	Pacte UP-PSOE	Pacte UP-PSOE-PDC-ERC	Investidura Mariano Rajoy	Terceres eleccions
Article X	-	-	-	-

Taula 7. Mostra del procediment per realitzar l'objectiu 3.

Objectiu 4:

De nou, per l'objectiu 4 s'analitzaran totes les columnes i els editorials. Per estudiar l'evolució de la figura de l'ex líder del PSOE als diaris, s'utilitzaran els moments que s'han marcat a la cronologia del treball. En aquest cas, l'única variable serà Pedro Sánchez.

Diari X										
Moments de la cronologia	Inici de campanya – Sorpasso	Eleccions 26J	“No a Mariano Rajoy”	Investidura fallida de Mariano Rajoy	Sánchez proposa intentar formar govern	Eleccions basques i gallegues	Pedro Sánchez convoca eleccions primàries	Declaracions de Felipe González	Renúncies de la Executiva Federal	Dimissió de Pedro Sánchez com a Secretari General
Article X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Taula 8. Mostra del procediment per realitzar l'objectiu 4.

Objectiu 5:

Per analitzar la presència dels líders dels diferents partits als diaris, s'utilitzaran les fitxes d'anàlisi i unes taules de recompte de les seves aparicions. En aquest cas, les variables seran Albert Rivera, Mariano Rajoy, Pedro Sánchez i Pablo Iglesias. S'analitzaran totes les columnes i els editorials dels diaris.

Diari X				
Variabes	Pedro Sánchez	Mariano Rajoy	Albert Rivera	Pablo Iglesias
Article X/ Nombre d'aparicions	-	-	-	-

Taula 9. Mostra del procediment quantitatiu per realitzar l'objectiu 5.

El resultat del recompte, es completarà amb la informació que ens proporcioni l'apartat d'Anàlisi dels actors de les fitxes d'anàlisi.

Objectiu 6:

Per investigar l'evolució del posicionament sobre Unidos Podemos, s'omplirà una taula amb proposicions extretes del text relacionades amb les següents variables: Pablo Iglesias i Unidos Podemos/Podemos. També s'analitzaran totes les columnes d'opinió i els editorials dels tres diaris.

Diari X		
Variabes	Unidos Podemos/Podemos	Pablo Iglesias
Article X	-	-

Taula 10. Mostra del procediment quantitatiu per realitzar l'objectiu 5.

4. Investigació de camp

Per complir amb els diferents objectius d'aquest treball de forma més sintètica, s'han realitzat taules resum que recullen les proposicions extretes dels textos analitzats. Els buidatges originals es troben al CD-ROM.

Objectiu 1: Identificar la línia editorial de cadascun dels diaris

En el cas dels editorials, únicament s'han analitzat els del *Diari ARA* i d'*El País*, ja que el *Diario Público* no emet aquest tipus de peces. Per aquest motiu, l'estudi de la línia editorial d'aquest diari es farà a partir de les columnes d'opinió dels seus periodistes.

A través de les taules resum i les tesis extretes a les fitxes d'anàlisi, observem que els diaris analitzats mostren enfocaments diferents davant el mateix conflicte polític. En el cas del *Diari Ara*, el conflicte està relacionat amb la qüestió catalana i a *El País* gira en torn a la figura de Pedro Sánchez i a les possibles opcions de formar govern a Espanya.

Editorials del <i>Diari ARA</i>				
Variables	Sorpasso		Unidos Podemos	
Editorial 1 (26.06.16)	Una de les raons per les que els catalans han d'anar a votar és el <i>sorpasso</i> de Podem, un partit que mostra ambigüitat en el seu compromís amb el referèndum.		A la política espanyola, l'única renovació és Podem, un partit que tot sol no pot impulsar ni la regeneració ni la plurinacionalitat.	
Variables	Pedro Sánchez		Abstenció	
Editorial 2 (03.09.16)	Sánchez ha aguantat la pressió al debat d'investidura i ha sortit reforçat.		El Partit Popular confia en que el PSOE acabi abstenint-se i apartant a Sánchez.	
Variables	Pedro Sánchez	Crisi PSOE	Investidura Rajoy	Unidos Podemos
Editorial 3 (29.09.16)	El lideratge de Sánchez és fràgil després de la dimissió de la meitat de l'Executiva Federal i impossibilitat la formació d'un govern alternatiu.	El PSOE es troba profundament dividit pel dilema de si ha d'investir o no a Mariano Rajoy.	Si el PP governa en solitari, serà impossible la reforma federal o plurinacional.	Si Sánchez aguanta, Rajoy anirà a unes terceres eleccions quasi sense rivals, tret de Podem.

Taula resum 1 (Objectiu 1, *Diari Ara*).

Dos dels tres editorials analitzats del *Diari Ara*, reproduïxen un esquema de conflictivitat basat en un quadrat ideològic que posiciona a Catalunya en un costat i a les forces polítiques espanyoles a un altre. La tesi del primer editorial analitzat és que els catalans han d'anar a votar perquè els resultats de les eleccions del 26 de juny expressaran la voluntat d'un país que vol decidir el seu

futur. Seguint aquesta línia, exposa que cap partit espanyol està preparat o disposat a defensar els interessos catalans. Podem observar-ho en el següent fragment:

“La segona transició catalana cap a l'estat propi va al davant, però encara no amb prou força a les urnes i amb molta resistència de l'Estat, [...], però també amb un PSOE tancat en banda i amb l'emergència d'un C's nascut i crescut com a reacció de l'independentisme. De fet, l'única renovació és Podem, fruit de l'empenta de les revoltes del 15-M i de la pressió catalana. Un Podem [...] que no sembla que tot sol pugui impulsar ni la regeneració ni la plurinacionalitat”. (El laberint espanyol, la resposta catalana. 26 de juny de 2016. *Diari Ara*).

El quadrat ideològic es torna a repetir a l'editorial del 29 de setembre, *Pas endavant a Catalunya, desconcert socialista a Espanya*. De nou, al text queda vigent la preocupació del procés català. El text es situa al moment en què disset membres de l'Executiva del PSOE van dimitir per acabar amb la secretaria general de Pedro Sánchez i així afavorir l'abstenció a la investidura de Mariano Rajoy. L'editorial argumenta que la crisi del Partit Socialista deixa al Partit Popular sense rivals, tret de Podem. Aquest fet repercuteix negativament al procés català, ja que impossibilita una reforma federal i també plurinacional.

Editorials d' <i>El País</i>					
Variables	Sorpasso			Unidos Podemos	
Editorial 1 (10.06.16)	El <i>sorpasso</i> no conduirà a Espanya al progrés ni al canvi, arrastrarà al PSOE a l'esquerra radical i contribuirà a que el PP continuï al poder.			Podemos no representa una marca jove i més d'esquerres que el PSOE	
Variables	Unidos Podemos				
Editorial 2 (26.06.16)	La polarització que han creat Podemos i el Partit Popular garanteix la continuïtat d'un govern de dretes front a un radicalisme que no s'ajusta a les necessitats dels espanyols. A més, Podemos vol destruir la moderació i el reformisme en el PSOE i obligar-lo a entrar en aquest radicalisme.				
Variables	Crisis PSOE	Eleccions 26J	Terceres eleccions	Abstenció	Unidos Podemos
Editorial 3 (27.06.16)	La greu situació del PSOE el porta a alegrar-se d'haver evitat el <i>sorpasso</i> .	El PP ha d'aprofitar els resultats de les eleccions per formar Govern.	Seria irresponsable provocar unes terceres eleccions en un any.	El PSOE ha d'abstenir-se i permetre que el PP governi.	Podemos no pot reclamar la hegemonia de l'esquerra, ja que el PSOE continua sent el partit que lidera aquest bàndol.
Variables	Pedro Sánchez		Investidura Rajoy		Abstenció – Terceres eleccions
Editorial 4 (09.07.16)	El silenci de Pedro Sánchez des de la nit electoral és indefensable. A més, no pot decidir sobre el futur d'Espanya pensant en el congrés del PSOE o la seva		No té sentit impedir el govern del PP, ja que no es pot formar un govern alternatiu. Els socialistes han de acabar amb el bloqueig.		Els socialistes s'han d'abstenir per facilitar la formació de Govern i evitar unes terceres eleccions.

	posició personal.		
Variabes	Unidos Podemos		
Editorial 5 (23.09.16)	Podemos és un partit dividit. Iglesias pretén promou el canvi radical del sistema polític, econòmic i constitucional i substituir al PSOE com a primera força de l'esquerra i Errejón propugna un partit més obert al centre esquerra que faciliti un pacte amb el PSOE.		
Variabes	Crisi PSOE	Investidura Rajoy – Terceres eleccions	Unidos Podemos
Editorial 6 (25.09.16)	El PSOE pot quedar perjudicat per l'esclat de la crisi interna en plena campanya de les eleccions autonòmiques (Galícia i Euskadi)	Els resultats electorals de Galícia poden donar suport al PP per evitar unes terceres eleccions.	Haver fet públiques les tensions internes de Podemos demostren que no és una bona opció política.
Variabes	Pedro Sánchez		Investidura Rajoy
Editorial 7 (26.09.16)	Els socialistes han retrocedit encara més a les eleccions gallegues i autonòmiques. La intransigència de Pedro Sánchez a un Govern del PP perjudica greument al seu partit. Ha d'assumir responsabilitats i deixar d'intentar maniobres polítiques impossibles.		Galícia i Euskadi aposten per l'estabilitat a les eleccions i castiguen la intransigència del PSOE. Les autonòmiques gallegues són la clau pel desbloqueig; ajuden a Mariano Rajoy a mantenir les opcions per la investidura.
Variabes	Pedro Sánchez		
Editorial 8 (28.09.16)	Pedro Sánchez pretén convocar als militants a unes primàries (concebudes com un plebiscit) i un congrés per eludir responsabilitats. A més, com a engany, parla d'un intent de conformar un govern alternatiu amb Ciutadans, Podemos i els nacionalistes. És un insult a la intel·ligència de la militància, ja que aquesta fórmula de govern no pot funcionar i el PSOE no té força per liderar-la. La veritable intenció de Sánchez és mantenir-se el càrrec de secretari general del PSOE.		
Variabes	Pedro Sánchez		
Editorial 9 (01.10.16)	La dimissió de Pedro Sánchez és imprescindible. Hauria d'haver marxat del partit després de la derrota de les eleccions gallegues i basques, però no ho ha fet perquè és un insensat sense escrúpols, que menteix als seus companys i prefereix destruir el PSOE que assumir responsabilitats. La actitud del líder reforça al PP y a UP.		
Variabes	Crisi PSOE		
Editorial 10 (01.10.16)	Les derrotes del PSOE l'impossibiliten de governar i, inclús, de ser una oposició eficaç. És un partit sense un missatge clar i un lideratge fort. Únicament podrà salvar-se amb idees innovadores pensades per milions de votants i no per uns quants militants.		
Variabes	Pedro Sánchez		
Editorial 11 (02.10.16)	El mandat de Pedro Sánchez ha acabat amb la profunda divisió del PSOE. La principal responsabilitat del líder és mantenir al partit unit i cohesionat i Sánchez ha estat incapaç de fer-ho. La seva dimissió obre la via necessària per la recomposició del partit.		

Taula resum 2 (Objectiu 1, *El País*).

En el cas d'*El País*, trobarem un canvi en la seva línia editorial a partir del 9 de juliol de 2016.

En un primer moment, el quadrat ideològic que crea el mitjà situa a Unidos Podemos a un costat i al PSOE a l'altre. El conflicte girarà en torn al possible *sorpasso* que va publicar el Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) el 9 de juny, que deixava al Partit Socialista com a tercera força política. *El País* es posiciona a favor del PSOE i desplega una sèrie d'arguments sobre la inviabilitat del *sorpasso* pel futur d'Espanya. Atribuirà a Podemos termes amb càrregues negatives (*radicals, condemnen, destruir, asfixiar...*) i argumentarà

que la conversió del partit en la segona força seria perjudicial pels votants d'esquerres, ja que garantiria que el Partit Popular continués al poder. Podem veure un exemple del lèxic amb càrrega negativa al següent fragment:

“Podemos está empeñado en destruir todo signo de moderación y reformismo en el PSOE y obligar-le a seguir su juego pseudorevolucionario. Mal haría el PSOE en caer en esa trampa, de la que no saldría jamás”. (Contra los extremos. 26 de juny de 2016, *El País*)

Després de la nit dels resultats electorals, el protagonisme d'Unidos Podemos a les editorials del diari s'anirà reduint fins a ser mínim. *El País* crearà un altre quadrat ideològic amb Pedro Sánchez a un costat i els crítics d'aquest a l'altre extrem. El mitjà es posicionarà al segon grup i tendirà a l'autopresentació positiva i a la presentació negativa del secretari general. En aquest cas, el conflicte girarà en torn a facilitar o no el Govern del Partit Popular i de Mariano Rajoy i cap editorial tindrà un enfocament positiu al voltant de la figura de Pedro Sánchez.

Tal i com es pot veure a la taula, *El País* atribueix a Sánchez termes amb càrrega negativa com *intransigent, crisi, destrucció, irresponsabilitat, culpable, mentir...* Allò que el diari valora com absolutament inacceptable és la insistència de Pedro Sánchez al “no a Rajoy” i no acabar amb el bloqueig governamental d'Espanya. El secretari general és presentat com un obstacle a la formació d'un govern. El discurs el deslegitima atribuint-li els fracassos electorals del PSOE, tant a les eleccions generals com a les autonòmiques de Galícia i Euskadi, i la responsabilitat de la crisi interna del partit, causada per la divisió en dos bàndols: els *negacionistes* de Sánchez i els *abstencionistes*.

La presentació que es fa de Sánchez també serveix de premissa per deslegitimar el seu projecte polític de tornar a intentar formar un govern alternatiu. *El País* defensarà la postura abstencionista del partit per tal d'evitar unes terceres eleccions i acusarà a Sánchez d'haver segrestat al PSOE.

“Para dar la impresión de que hay algo más en juego, Sánchez ha confirmado su voluntad de intentar un Gobierno alternativo al del PP. Solo ha precisado que debería ser de “ancha base parlamentaria” mencionando de nuevo a Podemos y Ciudadanos como los llamados a ese pacto, y sin descartar a los nacionalistas. A estas alturas parece un insulto a la inteligencia de la militancia y a miles de personas de buena fe

que tal fórmula de gobierno es realmente posible y que el PSOE tiene la fuerza para liderarla”. (Un partido secuestrado.28 de setembre de 2016. *El País*)

Per últim, *El País* presentarà la dimissió del secretari general com un fet molt positiu pel PSOE i una oportunitat per la “recomposició de la unitat del partit” (La hora de la unidad. 2 d’octubre de 2016. *El País*).

Objectiu 2: Identificar la matriu ideològica dels autors dels articles d’opinió

Per dur a terme l’objectiu 2 de la investigació, s’han extret les premisses més significatives de cadascun dels columnistes dels diferents diaris. Aquesta part de l’anàlisi es realitzarà mitjançant les variables que s’han escollit per fer els buidats dels textos i que són comuns als columnistes.

En el cas del *Diari ARA*, tot i que els columnistes armin els seus textos amb arguments diferents, la línia d’opinió és bastant similar a totes les peces.

Columnistes del <i>Diari ARA</i>				
Variab les	Pedro Sánchez	Sorpasso	Crisi PSOE	Unidos Podemos
David Miró	Pedro Sánchez ha quedat malferit pels fonaments del règim del 78 (02.10.16). Ha estat sotmès a coaccions i atacs personals i a la pressió dels mitjans (02.10.16).	El <i>sorpasso</i> condemna a Pedro Sánchez a un paper secundari, ja que no és l’única alternativa a Rajoy (09.06.16).	El PSOE ha optat per destruir el partit abans que pactar amb Podemos o reconduir el conflicte català (02.10.16).	Si Units Podem no comet cap error, Brussel·les pot acabar perjudicada (09.06.16).
Variab les	Pedro Sánchez	Eleccions 26J	Unidos Podemos	
Maiol Roger	Sánchez té dos motius per alegrar-se: els resultats a Andalusia baixen els fums als socialistes andalusos i la segona posició del PSOE (27.06.16).	Espanya continua sent un país bipartidista (27.06.16)..	L’incompliment del <i>sorpasso</i> deixa en mal lloc al partit. Iglesias només pot esperar que Sánchez s’abstingui i tornar-ho a intentar d’aquí quatre anys (27.06.16)..	
Variab les	Crisi PSOE	Terceres eleccions	Unidos Podemos	
Vicenç Villatoro	La principal causa de la crisi del PSOE és territorial (02.10.16).	La perspectiva d’unes terceres eleccions és ridícula i dramàtica (10.07.16).	La marca Podem està heretant part de l’electorat del PSOE. Per tal d’evitar-la, el PSOE no sap si facilitar el govern a Rajoy o formar un govern alternatiu amb Podem i els nacionalistes (25.09.16). Podemos és un conglomerat. Varia el discurs, el perfil i les aliances. (02.10.2016)	
Variab les	Pedro Sánchez		Eleccions 26J	

Josep Ramoneda	Sánchez creu que la repetició electoral desgastarà els nous partits i tornarà l'ordre bipartidista (02.09.16).	La victòria del PP a les eleccions ha provocat que la prioritat de formar govern faci que s'oblidi la corrupció del PP; que es cregui que l'únic govern possible es el de Mariano Rajoy i que Podem i els nacionalistes no poden entrar en cap opció de govern (02.09.16).	
Variables	Crisi PSOE		
Marina Subirats	El PP ha arrossegat el PSOE en el predomini de la mentalitat centralista (03.09.16).		
Variables	Pedro Sánchez	Crisi PSOE	Abstenció
Ernesto Ekaizer	La proposta de Sánchez de formar un govern amb Ciutadans i PSOE no duu enlloc (23.09.16). A Sánchez li faltava força i convicció al seu discurs contra l'abstenció. Ha perdut perquè no tenia més aposta que anar a eleccions el 18 de desembre per rendibilitzar el "no es no". Sánchez creia que si dirigia l'abstenció, els seus opositors ho utilitzarien en contra seva més tard. (02.10.16).	L'esclat de la crisi en plenes eleccions basques i gallegues posa en evidència que el partit és una nau sense rumb (02.10.16)..	Susana Díaz vol que el PSOE negociï les condicions de l'abstenció amb el PP (23.09.16).
Variables	Pedro Sánchez	Crisi PSOE	
Esther Vera	Pedro Sánchez ha estat assassinat políticament al Comitè Federal pels <i>barons</i> socialistes. Sánchez ha sigut hàbil centrant el dilema en el "no a Rajoy", ja que Susana Díaz pretenia que liderés l'abstenció per acabar amb ell (01.10.16).	Felipe González ha evitat el gir a l'esquerra del PSOE, però ha provocat una crisi profunda (01.10.16).	
Variables	Investidura Rajoy	Abstenció	
Antoni Bassas	Del govern del PP, Catalunya només pot esperar més guerra bruta i recentralització (02.10.16)..	Gràcies a tots els que van votar al PSOE, un partit buit d'ideologia, el PP continuarà al poder (02.10.16)..	

Taula resum 3 (Objectiu 2, Diari ARA).

La figura de Pedro Sánchez es presenta de forma negativa en la majoria dels articles. De nou, trobarem lèxic amb càrrega negativa a les diferents columnes (*discurs sense convicció ni força, proposa un govern que no duu enlloc...*). Únicament, dos periodistes mostren una visió diferent del polític en el moment de la dimissió del líder del PSOE. Esther Vera i David Miró el presenten com una víctima. En el primer cas, Sánchez ha estat assassinat políticament pel seu propi partit. Però, ha estat hàbil al mantenir-se en el "no a Rajoy", ja que Díaz pretenia que dirigís l'abstenció i després apartar-lo del PSOE. David Miró, el 2 d'octubre, el presenta com un Quixot que lluita contra el règim del 78, encara vigent avui dia. A més, compararà el cas de Sánchez amb el d'Artur Mas, pels atacs personals i el suport als *barons* per part dels mitjans.

En quant a la crisi del PSOE, les opinions són diverses, però totes elles són crítiques al Partit Socialista. David Miró parlarà del PSOE com un partit que ha optat per l'autodestrucció, per tal de no pactar amb Podemos o reconduir el

conflicte català. En canvi, Vicenç Villatoro catalogarà la crisi del partit com “territorial”, ja que, segons l'autor, “allò que li convé al discurs del PSOE a Andalusia el mata a Catalunya o a Euskadi. I a l'inrevés” (2 d'octubre de 2016). Esther Vera culparà a Felipe González de la crisi, en un intent d'evitar “un gir a l'esquerra del partit” (1 d'octubre de 2016.) i Ernesto Ekaizer parlarà del PSOE com una “nau sense rumb” per l'esclat de la crisi en plenes eleccions autonòmiques (23 de setembre de 2016).

En el cas d'Unidos Podemos, no he trobat cap opinió desfavorable del partit a les columnes, exceptuant la de Vicenç Villatoro que el qualifica com “un conglomerat” i li retreu que sigui un partit molt canviant, que varia el discurs, el perfil i les aliances en funció del territori (2 d'octubre de 2016).

Sobre l'abstenció, Ekaizer fa responsable a Susana Díaz i Antoni Bassas agraeix irònicament als votants del PSOE la continuïtat del Govern de PP.

Per últim, en alguns casos es torna a apreciar el quadrat ideològic que mostrava la línia editorial del diari. El text d'Antoni Bassas en seria un exemple quan diu que “Del govern que està a punt d'arribar a Espanya després del cop de mà de Felipe González, Catalunya només en pot esperar més recentralització i més guerra bruta” (2 d'octubre de 2016). Altres exemples de la presència del quadrat ideològic serien la columna de David Miró que parla de la “mentalitat centralista” del Partit Popular i del Partit Socialista (3 de setembre de 2016) i el text de Mariana Subirats on explica que el PSOE prefereix la seva destrucció abans que “reconduir el conflicte català” (2 d'octubre de 2016).

Columnistes d'El País				
Variables	Pedro Sánchez	Sorpasso	Crisi PSOE	Unidos Podemos
Berna González Harbour	L'objectiu de Pedro Sánchez a les eleccions del 26J era evitar el <i>sorpasso</i> i ho ha aconseguit. S'ha enfrontat al seu propi partit, que no l'ha deixat formar un govern alternatiu, tot i que hi ha barons que han pactat amb Podemos a les seves comunitats (27.06.16).	El més interessant d'aquestes eleccions era saber qui quedava segon (27.06.16).	Haver quedat per sobre d'Unidos Podemos no pot esborrar la necessitat del PSOE de renovar-se i definir una estratègia contra la xenofòbia i els populismes. Els barons socialistes són l'enemic interior de Sánchez	UP és l'enemic exterior (27.06.16).

Variables	Pedro Sánchez	Crisi PSOE	Eleccions 26J	Terceres eleccions	Unidos Podemos
Javier Ayuso	Sánchez, juntament amb Rivera, continua tenint la clau de la governabilitat (27.06.16). Sánchez no assumeix les seves responsabilitats i era una amenaça de tornar a caure en unes noves eleccions. Deixa el partit dividit i amb el major fracàs electoral de la història (02.10.2016).	Es moment de treballar units per la regeneració del PSOE (02.10.16).	Els socialistes tenen la clau de la governabilitat espanyola. Però haurien de deixar de pensar amb qui pactar i plantejar-se què pactar amb el PP (27.06.16).	Lo més important és no fracassar en la formació d'un govern i dur a terme la investidura d'un president. (27.06.16).	Pablo Iglesias és el gran derrotat de les eleccions (27.06.16).
Variabls	Crisi PSOE		Unidos Podemos		
Jorge Galindo	El PSOE és un partit "bisagra" amb poc angle. No pot formar una coalició i governar perquè els independentistes mantenen una posició inassumible pel partit. (02.09.16)		Podemos és un partit dividit. Errejón basa la seva estratègia en la inclusió i Pablo Iglesias retrata al PSOE com un rival (23.09.16).		
Variabls	Pedro Sánchez	Crisi PSOE	Abstenció – Terceres eleccions	Unidos Podemos	
Rubén Amón	El "no a Rajoy" de Pedro Sánchez el va apropar a la militància. Però va descuidar el complot (vergonyós) del PSOE. Tenia dos opcions: aconseguir la presidència o anar a eleccions el 18 de desembre (29.09.16).	Felipe González sabia que les seves declaracions acabarien en la dimissió dels 17 membres de l'Executiva. (29.09.16)	Rajoy espera que el PSOE s'abstingui. Tot i així, no els espanten unes terceres eleccions, ja que poden continuar millorant els resultats (03.09.16)	La proposta de Pablo Iglesias té com a inconvenient la implicació de forces polítiques disperses (conservadores, d'extrema esquerra i sobiranistes). (03.09.16)	
Variabls	Pedro Sánchez			Terceres eleccions	
Máriam Martínez-Bascuñán	El no de Sánchez és un posició moral. Ara ha de sortir d'aquest camp i articular una posició política (03.09.16). Sánchez ha plagiat una part del discurs de Podem (èmfasi en la militància, banalitzar les terceres eleccions...), capficat en diferenciar-se del PP i en evitar el <i>sorpasso</i> . (01.10.16).			Sánchez ha d'avaluar les conseqüències d'unes terceres eleccions i si disposa d'un projecte renovat per fer front. (03.09.16).	
Variabls	Pedro Sánchez				
Ernesto Ekaizer	Sánchez ha insinuat que la Comissió Executiva havia optat per fer primàries i un Congrés Federal. Va explicar que als mitjans que no estava disposat a assumir responsabilitats en cas que el Comitè Federal es negui a ratificar el seu pla (27.09.16).				
Variabls	Pedro Sánchez	Unidos Podemos			
Jorge Ignacio Torreblanca	Sánchez ha destruït al PSOE per pactar amb Podemos, un partit que no vol pactar amb ell (29.09.16).	La suma d'escons del PSOE i Podem no facilita un govern, al igual que tampoc ho fa amb Ciutadans. A més, Podem es nega a pactar amb Ciutadans i també amb el PSOE. (29.09.16)			
Variabls	Pedro Sánchez		Crisi PSOE		
Luz Sánchez Mellado	Els crítics del PSOE han convertit a Sánchez en el responsable de la situació i ara és el cap de turc (29.09.16).		Els crítics no es van oposar al "no a Rajoy" al juliol, tot i que ara s'han convertit en "lapidadors" (29.09.16).		
Variabls	Pedro Sánchez		Crisi PSOE		

Joaquín Prieto	Pedro Sánchez és un polític que només suma fracassos. No ha detingut el declivi de vots del PSOE i ha dividit el partit (29.09.16).	La divisió gira entorn a l'abstenció i al "no" a Rajoy. El PSOE és un irresponsable, ja que pot acabar amb el bloqueig i centra la seva atenció en assumptes interns. Això el posa en perill de deixar de ser la principal força de l'esquerra. (29.09.16)
Variables	Pedro Sánchez	
Rafa de Miguel	Els assessors de Sánchez li van fer creure que hi havia un complot contra ell liderat per Susana Díaz, tot i que els crítics van respectar-lo fins al final. Va tallar la comunicació amb la resta de dirigents, acumulava derrotes de les que no es feia responsable, va alimentar l'expectativa d'un govern alternatiu, va involucrar a la militància, va dividir el partit parlant dels "subalterns del PP" i del "partidaris a un projecte d'esquerres i autònom" i no va entendre que el mal que feia al PSOE podia ser irreparable (02.10.16).	

Taula resum 4 (Objectiu 2, *El País*).

Els columnistes d'*El País* també reproduïen els quadrats ideològics que marca la línia editorial del diari.

De nou, en gairebé tots els articles, s'utilitza un lèxic amb càrregues negatives per presentar a Pedro Sánchez (*irresponsable, intransigent, polític no cabal, líder que no assumeix els seus fracassos, culpable de la divisió i destrucció del PSOE*). Únicament, tres columnistes es posicionen a favor del líder del PSOE i en contra dels *barons* socialistes. Berna González Harbour parlarà del triomf de Sánchez d'haver evitat el *sorpasso* de Podemos, deixant de banda la pèrdua d'escons a les eleccions del 26J. A més, diferenciarà entre dos enemics del líder: Unidos Podemos com enemic extern i els *barons* socialistes com a enemic intern. Als últims els hi retreu no haver deixat a Sánchez formar una coalició d'esquerres.

"Barones que en sus comunidades han pactado con Podemos se alzaron contra esa posibilidad para Pedro Sánchez y contagiaron una atmósfera de incoherencia que ha pesado sobre el PSOE hasta el final" (González, B. 27 de juny de 2016, *El País*).

Rubén Amón no fa una presentació favorable de la figura de Sánchez, però sí que parlarà de forma crítica de la "rebel·lió dels disset" i d'un "sabotatge de palau" per part dels *barons* per acabar amb ell, incloent les declaracions de Felipe González (Amón, R. 29 de setembre de 2016, *El País*). Per últim, la periodista Luz Sánchez Mellado utilitza el terme *lapidadors* per referir-se als crítics de Sánchez (Sánchez, L. 29 de setembre de 2016, *El País*).

Els columnistes Rafa de Miguel, Joaquín Prieto, José Ignacio Torreblanca i Javier Ayuso identifiquen a Sánchez com l'únic culpable de la crisi interna del PSOE per haver creat dos bàndols al partit.

“Cruzó la raya al querer involucrase en la militancia y hablar de bandos: “los subalternos del PP” llamó a sus críticos, frente al “proyecto autónomo y de izquierdas que aseguraba representar. [...]. No entendió que el deterioro sufrido por el PSOE podía ser irreparable” (De Miguel, R. 2 d'octubre de 2016, *El País*).

“Sánchez deja un partido dividido en su peor momento electoral de la historia. Por lo menos, la votación de ayer y su retirada evitó una escisión que hubiera podido acabar con los 137 escaños de la historia” (Ayuso, J. 2 d'octubre de 2016, *El País*).

“Pedro Sánchez ha llevado al PSOE al abismo por la quimera de pactar con un Podemos que no quiere pactar con él” (Torreblanca, J.I. 29 de setembre de 2016, *El País*).

Tots els fragments reforcen la idea principal del discurs d'*El País*: argumenten que Pedro Sánchez és el responsable de la crisi interna del PSOE pels fracassos electorals i la divisió que ha creat la insistència en el “no a Rajoy” i en formar un govern alternatiu.

Al igual que als editorials, la presència de la força Unidos Podemos als articles d'opinió d'*El País* s'anirà reduint-se progressivament. El partit sempre es presenta amb connotacions negatives. Berna González el cataloga com “l'enemic exterior del PSOE” (27 de juny de 2016). Javier Ayuso es referirà al partit com “el gran derrotat de les eleccions” per l'incompliment del *sorpasso* (27 de juny de 2016). El 23 de setembre, Jorge Galindo parlarà de les divisions del partit i les tensions internes entre Errejón i Pablo Iglesias. Per últim, el 3 de setembre, Rubén Amón, parlarà de la inviabilitat de la proposta de Govern de Pablo Iglesias per la implicació contranatura de forces polítiques d'extrema esquerra, nacionalistes i conservadores.

No he trobat cap article que estigui a favor d'anar a unes terceres eleccions. Tot i així, el fet que la majoria de columnistes es posicionin a favor dels crítics de Pedro Sánchez, partidaris de l'abstenció, ja indica que no són partidaris d'un es terceres eleccions. Podem observar com es reconstrueix aquesta lògica en fragments com el següent:

“Deben ser conscientes de que no pueden volver a fracasar en la formación de un Gobierno estable para los próximos años. Lo prioritario ahora es iniciar conversaciones que puedan llevar a la investidura de un presidente del Ejecutivo lo antes posible”
(Ayuso, J. 27 de juny de 2016, *El País*).

Columnistes del <i>Diario Público</i>						
Variables	Pedro Sánchez	Sorpasso	Crisis PSOE		Investidura Rajoy – Abstenció	Unidos Podemos
Juan Carlos Escudier	Sánchez va ser escollit per descart. El PSOE el volia utilitzar i després apartar-lo (10.06.16). Pedro Sánchez ha estat assassinat pels seus adversaris polítics i pels <i>barons</i> socialistes. Sánchez ha de mostrar-se satisfet d’haver destapat les intencions dels <i>barons</i> . (27.06.16).	Si es compleix el <i>sorpasso</i> , el PSOE acabarà amb Sánchez. (10.06.16)	El sistema del PSOE es centra en el <i>baronisme</i> . Els crítics de Sánchez tracten d’evitar la seva extinció (22.09.16). No és un partit d’esquerres (27.09.16).		Els socialistes facilitaran el Govern de Rajoy per evitar unes terceres eleccions (10.06.16). La gestora tractarà de que la abstenció del PSOE no sembli idea dels <i>barons</i> i de Felipe González. (03.10.16)	Errejon va advertir a Iglesias que l’estratègia d’unirse a IU no garanteixva que aconseguissin millors resultats a les eleccions (27.06.16).
Variables	Pedro Sánchez		Crisi PSOE		Abstenció	
Juan Tortosa	Sánchez té por a que l’apartin del PSOE (10.06.16). Pedro Sánchez ha estat víctima de mentides, venjances, punyalades... i s’ha mantingut ferm en la seva decisió de no abstenir-se a la investidura de Rajoy (29.09.16)		Els socialistes no es creuen el seu missatge. La seva situació els dificulta, inclús, ser un partit “bisagra”. (10.06.16) Els copistes del PSOE saben que la situació és vergonyosa i tracten d’amargar-ho (02.10.16)		El PSOE trobarà onze voluntaris per abstenir-se. (29.09.16)	
Variables	Pedro Sánchez	Crisi PSOE	Eleccions 26J	Investidura Rajoy	Abstenció	Unidos Podemos
Fernando López Agudín	Sánchez tracta de recuperar als electors parlant de formar un govern alternatiu. (09.06.16)	El PSOE celebra la pèrdua de cinc escons, que ha perdut pel pacte amb Ciutadans. (27.06.16)	El PP ha guanyat les eleccions immers en casos de corrupció, mentre	Facilitar el govern de Rajoy és un suïcidi estratègic pel PSOE. (06.09.16) Els vells	El PSOE tracta de vendre al seu electorat l’abstenció com una conquesta. (14.07.16)	Socialment, funciona una coalició PSOE-UP (09.06.16) Unidos

	Sánchez acabarà facilitant el govern de Rajoy (10.07.16) Sánchez té raó quan insisteix al no a Rajoy, però ha de formar un govern alternatiu. (06.09.16). Sánchez és l'única garantia de que el PSOE és un partit d'esquerres (27.09.16)	El l'únic denominador comú al PSOE és el rebuig a Pedro Sánchez (14.07.16). Els crítics són els menys indicats per retreure els errors a Sánchez (27.09.16)	altres haguessin pogut formar un govern alternatiu (27.06.16)	socialistes facilitaran el govern del PP i així impediran un govern progressista, acabant amb la regeneració generacional de Sánchez (23.09.16).	Només Sánchez pot salvar al PSOE de l'abstenció (06.09.16) L'abstenció és un test per saber si el PSOE intenta seguir a l'esquerra o situar-se a la dreta (27.09.16).	Podemos s'ha vist perjudicat pels mitjans i el PSOE (27.06.16) UP és l'única oposició real del PP. (10.07.16)
Variables	Pedro Sánchez			Crisi PSOE	Investidura Rajoy	Unidos Podemos
David Torres	Pedro Sánchez vol retrocedir i pactar amb Rivera i Iglesias (06.09.16). Pedro Sánchez va ser escollit per ser la titella del PSOE. No és el culpable dels mals resultats del PSOE (03.10.16)			No queda res de l'autèntic PSOE (03.10.16)	El "no" del PSOE s'està desinflant i acabarà desapareixent (15.07.16)	Pablo Iglesias no vol pactar amb ningú (06.09.16)
Variables	Pedro Sánchez	Sorpasso	Crisi PSOE		Eleccions 26J	Unidos Podemos
Luis Gonzalo Segura	Pedro Sánchez s'alegra de que el PP hagi guanyat a Andalusia (27.06.16)	El PSOE celebra que no hi hagi <i>sorpasso</i> i no afronta la veritable catàstrofe electoral (27.06.16).	El PSOE hauria de reflexionar sobre el seu declivi. (27.06.16).		Ha guanyat l'Espanya de Barcenat (27.06.16).	La victòria d'UP és possible a mig termini (27.06.16)
Variables	Pedro Sánchez	Sorpasso	Crisi PSOE		Investidura Rajoy	Unidos Podemos
David Bollero	Sánchez culpa a Podemos del fracàs electoral, quan ha estat el PSOE qui ha cedit escons al PP (27.06.16) Sánchez es un zombie polític. Tot i que no té la culpa dels fracassos del PSOE, Díaz ha organitzat un complot contra ell. (28.09.16)	No és coherent que Sánchez es mostri satisfet dels resultats de les eleccions per haver evitat el <i>sorpasso</i> . (27.06.16).	El PSOE no assumeix les seves responsabilitats a la fuga de vots. Culpa a Podem, quan els veritables culpables són els barons i la baronesa socialistes (27.06.16)		La nova gestora portarà a Rajoy a la Moncloa, afavorint a banquers, empresaris de la CEOE, corruptes... (02.10.16)	L'únic partit que va parlar del fracàs electoral (27.06.16).

	Sánchez ha fet més per la militància que els dimitits (29.09.16)				
Variables	Pedro Sánchez				
Ana Pardo de Vera	L' "antisanchisme" existeix des de l'arribada de Sánchez a la secretari general (28.09.16)				
Variables	Pedro Sánchez				
Aníbal Malvar	No té sentit que Pedro Sánchez vulgui pactar amb els nacionalistes quan ha signat un pacte amb Rivera que no ho permet. Es oportunista (28.09.16)				

Taula resum 5 (Objectiu 2, *Diario Público*).

En el cas del *Diario Público*, la presentació que fan sobre Pedro Sánchez els columnistes és molt diversa. En alguns textos apareix com una víctima, en altres com un "polític titella", en altres se l'acusa d'oportunista... De tota manera, hi haurà un gir al moment del "no es no" i a l'abstenció del PSOE a la investidura de Rajoy i, al final, la presentació del líder serà positiva a la majoria de columnes.

En la primera columna analitzada, del periodista Juan Carlos Escudier, es presenta a Sánchez com un polític en perill per la reacció dels membres del PSOE davant del possible *sorpasso*. Apareixen com els assassins polítics de Pedro Sánchez. Per fer-ho l'autor els atribueix el terme *taurons* i a Sánchez *aliment per peixos*. "Hay tiburones valencianos, extremeños, asturianos y, por supuesto, andaluces, lo que demuestra que éste es un partido plural y a la vez unido cuando el objetivo ronda alguna yugular" (10 de juny de 2016). A la següent columna analitzada d'Escudier, el 27 de juny, el periodista es referirà a Pedro Sánchez com *zombie*, que ha estat assassinat pels seus adversaris polítics, però també per una "reguitzell de barons socialistes molt acostumats als suïcidis assistits, excepte als seus propis".

Al juliol, després que Pedro Sánchez es reafirma en el "no a Rajoy", el periodista Fernando López el desacreditarà dient que acabarà facilitant el govern del Partit Popular. "En poco más de quince días, tanto Rivera como Sánchez darán su brazo a torcer en aras de la salvación de la patria y del interés general (10 de juliol de 2016). Tot i així, al setembre, el periodista es posicionarà a favor del líder del PSOE en la seva insistència al "no a Rajoy", però acabarà amb la reflexió de que la proposta de Sánchez ha d'anar acompanyada amb la formació d'un govern alternatiu que eviti unes terceres eleccions.

“Sánchez tiene toda la razón cuando insiste en el no es no – una fuerza que se reclame de la izquierda nunca puede apoyar la unidad de la derecha (PP-Ciudadanos) –, pero la pierde al olvidar que estos dos monosílabos negativos, si no terminan en uno afirmativo a una opción de progreso, solo pueden favorecer a la derecha, como tendrá la ocasión de comprobar en unas nuevas urnas si es que se convocan” (López, F. 6 de setembre de 2016, *Diario Público*).

Al igual que Fernando López, el columnista David Bollero també catalogarà a Sánchez com un “*zombie polític*” assassinat per Susana Díaz, a qui es refereix com *copista*. Bollero utilitza un llenguatge amb càrrega negativa per parlar de la presidenta de la Junta d’Andalusia (*apunyalar, hemorràgia de vots, cop d’Estat*). A l’article del 28 de setembre, reconeixerà els mèrits de Sánchez i les traves que li han posat els membres del seu partit. “Sánchez ha estado siempre en campaña, saltando de elección en elección mientras la hemorragia de votos no cesaba. Y gente como Díaz, en lugar de ayudar a realizar torniquetes, se ha encargado más de seguir apuñalando por la espalda” (28 de setembre de 2016).

A més, en relació amb les declaracions de Felipe González, Bollero escriu una columna en defensa de Sánchez. “Fue esperpéntico escuchar a González patear diciendo que se sentía engañado [...]. Y fue precisamente esperpéntico porque precisamente a primeros de julio el comité federal del PSOE se unió en el no a Rajoy” (29 de setembre de 2016). Al mateix article, l’autor diu que el líder del PSOE ha fet molt més per la militància que no els disset membres de l’Executiva que van dimitir i recomana aprofitar les dimissions per incorporar nous membres al PSOE que vagin en la mateixa direcció del seu projecte de Sánchez. En aquest cas, també trobem lèxic amb càrrega negativa com *defenestrar* i *interessos ocultos*.

Les tres columnes que parlen del *sorpasso* aporten una connotació negativa cap al PSOE o cap a Pedro Sánchez. Luis Gonzalo Segura utilitzarà termes com *catàstrofe electoral, perdedors, “segundón”* per referir-se al partit. David Bollero atribuirà al PSOE una *falta d’ambició alarmant* per la satisfacció amb els resultats. Juan Carlos Escudier farà referència a la crisi del PSOE quan parla del *sorpasso* i parlarà d’una possible persecució a Pedro Sánchez, tal i com podem veure al següent fragment:

“Atraídos por el metálico olor a sangre que ha dejado la encuesta del CIS, los escualos habituales del PSOE han comenzado a nadar en círculos en torno a Pedro Sánchez, en lo que parece la versión acuática de la *Matanza de Texas*. [...]. Si el *sorpasso* se confirma, será alimento para peces”. (Escudier, J.C. 10 de juny de 2016, *Diario Público*)

A l'hora de començar l'anàlisi d'aquesta variable al *Diario Público*, he trobat una coincidència amb un columnista del *Diari ARA*. Al seu article, Maiol Roger insinuarà que la satisfacció de Sánchez es deu a que el Partit Popular ha guanyat a Andalusia i ha baixat els fums a Susana Díaz. Luis Gonzalo Segura assegura que l'alegria que mostrava Sánchez al saber els resultats electorals era per l'ensorrament del PSOE a Andalusia, ja que l'enemic es troba dintre del PSOE.

Generalment, la presentació d'Unidos Podemos al *Diario Público* sol ser positiva. Fernando López parlarà del partit en tres articles. Es mostrarà a favor de la coalició d'Unidos Podemos amb el PSOE, el presentarà com el cap de turc d'un complot preelectoral dels mitjans de comunicació a través de l'estratègia de la por i del Partit Socialista. A més, el cataloga com l'única oposició real de La Moncloa, és a dir, del Partit Popular. Això té una càrrega positiva, ja que el *Diario Público* i els seus columnistes segueixen una línia d'opinió d'esquerres. El periodista David Bollero reconeix el mèrit de Podemos de parlar de “mals resultats” a les eleccions del 26J (27 de juny de 2016), la qual cosa no va passar a Ciutadans ni tampoc al PSOE.

Quan els columnistes del *Diario Público* parlen de la crisi interna del PSOE, podem apreciar que segueixen un quadrat ideològic en el qual els *barons* es troben a un costat i Pedro Sánchez a l'altre. La majoria dels columnistes es posicionaran amb el líder del PSOE i la seva proposta de mantenir el “no és no”, formar un govern alternatiu al del Partit Popular i no abstenir-se a la investidura de Mariano Rajoy. El distanciament de Sánchez dels *barons* del PSOE, s'interpreta com un apropament a l'esquerra.

Per referir-se als crítics de Sánchez, trobarem lèxic amb càrrega negativa a les columnes de *El Público* (*copistes, immolació, dinosaures, rebels, amotinats, traïdors, conspiradors, esperpèntic...*). Als textos de Juan Carlos Escudier, Juan

Tortosa, Fernando López Agudín i David Bollero podem trobar exemples d'aquest tipus de llenguatge i la presència del quadrat ideològic.

“Los del PSOE se merecen un reconocimiento internacional, ya sea el Nobel a la inmolación o cuando menos ese precio que concede la Asociación de Cuchillería de Albacete por profundizar como nadie en el sentido humano de esa joya de nuestra artesanía y tradición que es la navaja” (Escudier, J.C. 22 de setembre de 2016, *Diario Público*).

“[...] Que los golpistas quieren que se hable de su chapuza lo menos posible. Que los amotinados no están interesados en que trascienda el bochornoso espectáculo de este sábado en el Comité Federal, aspiran a que se olvide cuanto antes y harán todo el esfuerzo posible para conseguirlo. [...]. Que se saben traidores y conspiradores, y la única manera de que no trascienda esa imagen es corriendo un tupido velo cuando antes sobre todo lo que pasó este sábado (Tortosa, J. 2 d'octubre de 2016, *Diario Público*).

“La manifiesta impotencia de hoy de todos los viejos socialistas en aplastar la renovación generacional encabezada por Sánchez, preludia también la de mañana de impedir un PSOE alejado de la derecha, aunque, de momento, no se sitúe en la izquierda (López, F. 23 de setembre de 2016, *Diario Público*).

“Después del golpe de Estado impulsado por Susana Díaz en el PSOE, Pedro Sánchez vale mucho más hoy que ayer. Sin lugar a dudas, tras la dimisión de 17 miembros del comité federal, Sánchez ha ganado muchos enteros, no sólo entre la militancia, sino más allá (Bollero, D. 29 de setembre de 2016, *Diario Público*).

Com ja he dit anteriorment, la presentació dels actors implicats en la crisi del PSOE al *Diario Público* gira en torn a la decisió d'abstenir-se a la investidura de Mariano Rajoy. Tots els columnistes que en parlen es posicionen en contra de l'abstenció. Per exemple Juan Carlos Escudier recrimina al Partit Socialista el no tenir en compte a la militància en la decisió. “Gobernaría el PP, quizás sin Rajoy, en coalición o con el apoyo externo de Ciudadanos y con la abstención del PSOE. De preguntar a la militancia ni hablamos, claro está. Así está escrito”. (10 de juny de 2016). El mateix periodista, a l'octubre, acusarà a la nova gestora del PSOE d'articular una estratègia per amagar que l'abstenció és cosa dels *barons* socialistes. Juan Tortosa donarà una visió negativa dels *abstencionistes*. Els acusarà “*cremar-se a la primera entrega de la història*” i de ser “*voluntaris disposats a immolar-se*” (29 de setembre de 2016). Altres columnistes com David Bollero i Fernando López plantegen l'abstenció com el

posicionament del PSOE a la política de dretes, tal i com mostren els següents fragments dels seus articles.

“La batalla de la abstención no es un capítulo coyuntural. Es el test para comprobar si el PSOE intenta seguir en la izquierda o es resituado a la derecha” (López, F. 27 de setembre de 2016, *Diario Público*).

“Ayer fue un día de alegría para banqueros, empresarios de la CEOE, corruptos (valga la redundancia) y demás miembros de una élite que lleva al país a pique. En cambio, fue una triste, muy triste y desesperanzadora para cualquiera con un mínimo de esperanza obrera” (Bollero, D. 2 d'octubre de 2016, *Diario Público*)

Objectiu 3: Identificar les propostes de govern que dóna cadascun dels diaris

Variables	Propostes de formació de govern del diaris							
	Pacte UP-PSOE		Pacte UP-PSOE-Nacionalistes		Investidura Mariano Rajoy		Terceres eleccions	
Posicionament	A favor	En contra	A favor	En contra	A favor	En contra	A favor	En contra
Nº d'articles del <i>Diari ARA</i>	-	-	3	-	-	1	-	2
Nº d'articles d' <i>El País</i>	1	5	-	1	4	-	-	4
Nº d'articles del <i>Diario Público</i>	4	-	2	-	-	5	-	-

Taula resum 6 (Objectiu 3, *Diari ARA*, *El País* i *Diario Público*).

Tal i com es pot veure a la taula resum, cada diari recolza propostes de govern diferents.

En el cas del *Diari ARA*, tres articles es mostren a favor d'un pacte progressista, que tingui en compte les forces nacionalistes.

“Mantenir la paraula al *no* a Rajoy també significa intentar un govern amb Podem i, encara més perillós per la cohesió interna socialista, acceptar el suport dels independentistes” (Vera, E. 1 d'octubre de 2016. *Diari ARA*).

“Que només hi ha un govern possible: del PP i presidit per Rajoy, de manera que el fracàs en la investidura no li és imputable, sinó que recau sobre Sánchez; i que no és admissible cap combinació en què entrin Podem o els sobinaristes condemnats a quedar fora del sistema” (Ramoneda, J. 2 de setembre de 2016. *Diari ARA*).

“El PSOE té encara una oportunitat de rectificar, si aconsegueix desfer-se de la pressió ideològica centralista i torna a ser un partit progressista i, ara disposa de fils per fer-ho.

Esquerra Republicana i el Partit Demòcrata Català li han fet ofertes clares, prou evidents. Possiblement no pot arribar, de cop, fins l'acceptació d'un referèndum. Però un govern amb el suport d'aquests partits podria ser un nou començament, un diàleg partint de zero" (Subirats, M. 3 de setembre de 2016. *Diari ARA*).

Tots tres fragments reforcen la idea de formar un govern que integri a Podemos i a les forces nacionalistes. En el primer cas, el govern alternatiu es presenta com una condició per continuar endavant amb el "no a Rajoy" de Sánchez. Al següent fragment, s'exposen les conseqüències de la victòria del Partit Popular a les eleccions. Per referir-se a la força de dretes, trobem lèxic amb càrrega negativa com *antidemocràtic, corrupció, centralisme...* En canvi, Podem i els sobiranistes queden representats com víctimes "condemnants a quedar fora del sistema". L'últim fragment convida al PSOE a desfer-se del *centralisme* i formar un govern d'esquerres amb les forces nacionalistes catalanes.

En referència a la investidura de Mariano Rajoy, el periodista Antoni Bassas, a *Davant l'Espanya descarnada* es posiciona en contra del Govern del Partit Popular, ja que conduirà a la recentralització de Catalunya.

En el cas d'anar a terceres eleccions, al text *Qui s'ho empassarà abans?*, Vicenç Villatoro presenta l'opció com una idea *ridícula* i *dramàtica*. També en contra de les terceres eleccions es posicionarà a l'editorial *Pas endavant a Catalunya, desconcert a Espanya*, ja que l'únic rival fort de Mariano Rajoy és Unidos Podemos.

Com ja hem vist anteriorment, *El País* està a favor de l'abstenció del PSOE a la investidura de Mariano Rajoy perquè el Partit Popular governi i s'evitin unes terceres eleccions. Per tant, tal i com mostren els següents fragments, el diari i els seus columnistes es mostren en contra de la formació d'un govern alternatiu.

"PSOE y Unidos Podemos son dos fuerzas antagónicas, cuyo entendimiento, como vinos tras el 20D, es imposible" ('Sorpasso' peligroso. 10 de juny de 2016. *El País*).

"Para dar la impresión de que hay algo más en juego, Sánchez ha confirmado su voluntad de intentar un Gobierno alternativo al del PP. [...]. A estas alturas parece un insulto a la inteligencia de la militancia y a miles de personas de buena fe que tal fórmula de gobierno es realmente posible y que el PSOE tiene fuerza para liderarla" (Un partido secuestrado. 28 de setembre de 2016. *El País*).

“Si Podemos no puede pactar con el PSOE, dijo Iglesias, es porque quiere decir no a esta Europa, pero, sobre todo, porque, al contrario de lo que dice la Constitución, España no es, en su opinión, una nación soberana en la que haya nacionalidades y regiones, sino naciones preexistentes y que pueden elegir marcharse si así lo desea cuando quieran” (Torreblanca, J.I. 29 de setembre de 2016. *El País*).

“[Sánchez] alimentó las expectativas imposibles de Gobiernos alternativos. Hablaba de volver a intentar un pacto con Ciudadanos y Podemos, en el que apenas nadie creía” (De Miguel, R. 2 d'octubre de 2016. *El País*).

Únicament, he trobat un article de Berna González que es posiciona a favor del pacte entre el PSOE y Unidos Podemos. En la columna, l'autora recrimina als *barons* el no haver deixat formar un govern alternatiu a Sánchez, mentre a les seves comunitats han pactat amb Podemos.

Contràriament a *El País*, al *Diario Público* he trobat quatre columnes a favor d'un pacte entre Unidos Podemos i el PSOE, una a favor de que el PSOE pacti també amb els nacionalistes i cinc en contra d'investir a Mariano Rajoy. També a les propostes de formació de govern queda reflectit el quadrat ideològic de *Diario Público*, al qual es troben el Partit Popular i els abstencionistes del Partit Socialista a un costat i Pedro Sánchez i les forces progressistes a l'altre.

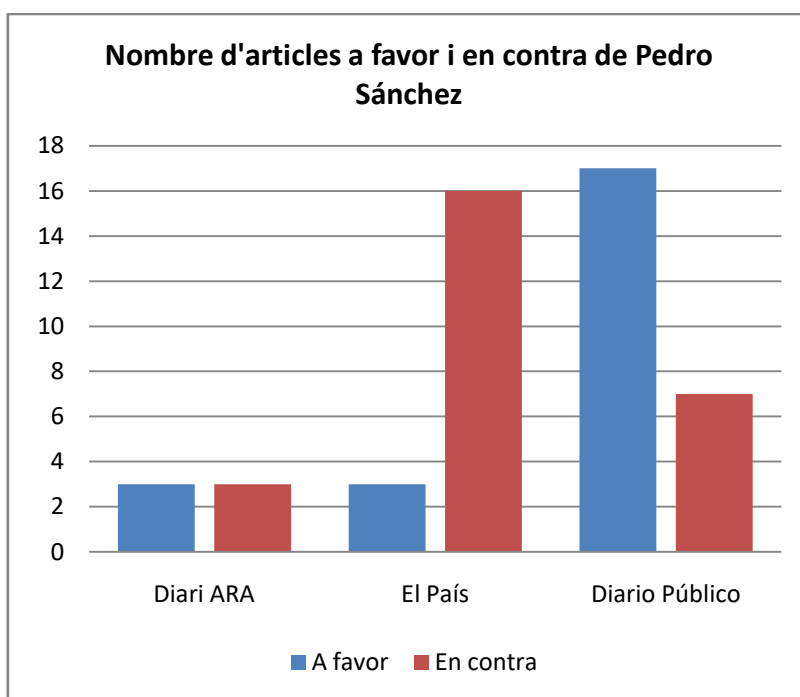
“Tan claro como oscuro porque pretende ocultar el trilema real: además de las dos opciones que plantea Rajoy, existe una tercera que agruparía a la mayoría de las opciones progresistas presentes en el Estado español. Esos 178 escaños darían la mayoría absoluta a un gobierno presidido por Sánchez” (López, F. 14 de juliol de 2016. *Diario Público*).

“Únicamente Sánchez puede salvar a Sánchez de la humillación de la abstención. Cuenta con cinco millones de votos, dos cientos mil militantes, aliados potenciales, además de la secretaría general, para transformar a el no es no en un coherente sí a la unidad de fuerzas progresistas del Estado Español” (López, F. 6 de setembre de 2016. *Diario Público*).

“Ahora tratan de buscar una excusa para dar matarile a Sánchez públicamente con el argumento de que lo hacen por el bien de España, que no se merece unas tercera selecciones, y del PSOE, que con 85 diputados, debe conformarse con ser oposición y dejar que Rajoy siga en la Moncloa echándose la siesta” (Escudier, J.C. 22 de setembre de 2016, *Diario Público*).

Objectiu 4: Estudiar l'evolució de les diferents posicions respecte a Pedro Sánchez, la presentació del líder del PSOE als diferents mitjans i com ho justifiquen

Tot i que ja hem vist com els diferents mitjans presenten a Pedro Sánchez als seus articles d'opinió en l'anàlisi dels objectius 1 i 2, en aquest apartat s'explicarà de forma breu l'evolució que ha tingut el líder des de l'inici del període analitzat (9 de juny de 2016) fins al final (2 d'octubre de 2016). Tal i com mostra el gràfic, el *Diario Público* és el que conté més articles que presenten a Pedro Sánchez de forma positiva. Les peces que el presenten de forma negativa s'aniran reduint progressivament fins a ser mínimes. En canvi, a *El País* passa al revés, és a dir, el nombre d'articles contraris a Pedro Sánchez augmenta. Ambdues evolucions han quedat registrades a la taula resum 7.

Gràfic 1. Nombre d'articles a favor i en contra de Pedro Sánchez al Diari ARA, al Diario Público i a El País

Evolució de la figura de Pedro Sánchez al mitjans	
Moment 1: Inici de la campanya – <i>Sorpasso</i>	
Diari ARA	El possible <i>sorpasso</i> desmunta la campanya de Pedro Sánchez al posar en evidència que no és l'única alternativa a Mariano Rajoy.
El País	-
Diario Público	Sánchez va ser escollit secretari general per descart. El PSOE volia que fes la feina bruta i desaparegués. Tot i que no ha seguit aquestes directrius, hauria d'haver acabat amb els barons del PSOE. Sánchez té por de que el PSOE acabi amb ell políticament.

	Sánchez parla de pactar per atreure a l'electorat indecís. A més, pretén apropiarse a Podemos.
Moment 2: Eleccions 26J	
Diari ARA	Sánchez s'ha de sentir satisfet perquè no s'ha complert el <i>sorpasso</i> i el PP ha guanyat a Andalusia.
El País	La supervivència de Sánchez es basava en evitar el <i>sorpasso</i> i ho ha aconseguit.
	Sánchez ha de conformar-se amb l'oposició i facilitar el Govern de Rajoy amb l'abstenció, tal i com mostren els electors a les votacions.
	Sánchez ha d'oblidar-se dels pactes amb Ciutadans i Podemos i començar a pensar què pactar amb el PP a canvi de la seva abstenció.
Diario Público	Pedro Sánchez és un <i>zombie</i> polític. Va creure que podia arribar a la Moncloa i ara es troba en un dipòsit de cadàvers polític, a causa dels seus adversaris polítics i dels <i>barons</i> socialistes.
	Els electors socialistes no perdonen a Sánchez els pactes amb Rivera. És el gran perdedor d'aquestes eleccions, ja que no ha parat el declivi socialista.
	L'alegria de Sánchez pels resultats electorals només es pot entendre si es té en compte que el PP va guanyar a Andalusia, ja que el veritable enemic del secretari general és Susana Díaz.
	Sánchez es mostra satisfet amb el pitjor resultat electoral del PSOE, del qual culpa a UP. En realitat, la fuga de vots del PSOE va cap al PP.
Moment 3: "No a Rajoy"	
Diari ARA	Sánchez pretén anar a eleccions perquè els nous partits es desgastin i torni el bipartidisme a Espanya.
El País	Pedro Sánchez no dona la cara des del fracàs electoral. Pretén decidir el futur dels espanyols en un congrés. Hauria de deixar de banda la seva posició personal, ja que és irrellevant.
Diario Público	Sánchez i Rivera investiran a Mariano Rajoy abans que acabi juliol.
	Sánchez acabarà facilitant el govern de Mariano Rajoy.
Moment 4: Investidura Rajoy	
Diari ARA	Sánchez ha sortit reforçat del debat d'investidura, al contrari que Rajoy que es troba en una posició molt més fràgil.
El País	L'abstenció deslegítima a Pedro Sánchez i seria un escarment per la seva intransigència.
	Sánchez ha de deixar la seva posició ètica i construir una política, ja que el seu partit no es troba en les condicions adequades per enfrontar-se a unes noves eleccions.
	Pedro Sánchez és intransigent perquè es nega a facilitar el Govern del PP, tot i que perjudica al seu propi partit. Hauria d'assumir la responsabilitat de la seva derrota i deixar les maniobres polítiques impossibles.
Diario Público	Pedro Sánchez vol donar un pas enrere i formar govern amb Ciutadans i Podem, però fracassarà en l'intent.
	Sánchez és l'únic que pot salvar-se de la humiliació que suposa l'abstenció. Compta amb el suport suficient per conformar un partit d'esquerres. Té raó quan diu que un partit d'esquerres no pot recolzar a la dreta, però la perd si no transforma el seu "no" en un "sí" al govern alternatiu.
Moment 5: Sánchez proposa al Comitè Federal intentar formar govern	
Diari ARA	Sánchez amenaça amb convocar primàries si el Comitè Federal s'oposa a seguir amb el seu pla.
	Sánchez està disposat a pactar amb Ciutadans, Podem i els nacionalistes.
El País	-
Diario Público	Sánchez és el cap de turc dels <i>barons</i> del PSOE.
	Sánchez lluita contra el no a Rajoy i compta amb el suport de la militància per fer-ho.
Moment 6: Eleccions basques i gallegues	
Diari ARA	-
El País	Pedro Sánchez és el líder d'un partit que ha esclatat en plena campanya de les eleccions autonòmiques.

Diario Público	El “no es no” de Sánchez ha salvat al PSOE d’una catàstrofe electoral encara més greu a Galícia i a Euskadi. Els crítics han obligat a Sánchez a no formar govern amb Podemos i ara pretenen pressionar-lo a liderar l’abstenció. Sánchez no és el culpable dels resultats a Galícia i a Euskadi. Els <i>barons</i> del PSOE són els responsables dels mals resultats a ambdues comunitats i de que el PSOE no estigui governant ni tampoc a l’oposició.
Moment 7: Pedro Sánchez convoca eleccions primàries	
Diari ARA	.
El País	Sánchez és un polític trampós que, per tal de no assumir responsabilitats, recorre a convocar unes primàries. És un insult a la intel·ligència de la militància que parli de formar un govern alternatiu. Sánchez no es planteja assumir responsabilitats perquè creu que el seu pla serà efectiu, però oblida que Comitè Federal pot rebutjar la seva proposta i que pot tenir candidats rivals a les primàries.
Diario Público	La premsa participa en el complot contra Sánchez. jutgen a Sánchez per plantejar a la militància decidir quina és la veu que els ha de representar. Ell és l’única garantia de que el PSOE és un partit d’esquerres,
Moment 8: Declaracions de Felipe González contra Sánchez	
Diari ARA	.
El País	Pedro Sánchez menteix als seus companys. Va dir a Felipe González que s’abstindria.
Diario Público	Sánchez hauria de sentir-se satisfet per haver destapat a Felipe González. És vergonyós que el PSOE exigeixi a Sánchez que demani perdó a Felipe González i la dimissió, quan al juliol el Comitè Federal es va unir al “no a Rajoy”.
Moment 9: Renúncies de l’Executiva Federal	
Diari ARA	La dimissió en bloc de 17 membres de l’Executiva deixa a Sánchez molt fràgil i fa inviable la formació d’un govern alternatiu. Si aguanta, Rajoy anirà a eleccions sense rivals, excepte Podem.
El País	La decisió de Sánchez de seguir amb el “no” l’apropa a la militància, però aquest ha descuidat el sabotatge que els barons del PSOE li tenien preparat. Sánchez ha destruït al PSOE per pactar amb Podemos, un partit que no vol pactar amb ell. Els barons són els responsables de la caiguda de Pedro Sánchez. La gestió de Pedro Sánchez només ha sumat fracassos electorals al PSOE. No ha aconseguit frenar el declivi electoral del partit, que ha quedat profundament dividit i immers en una crisi.
Diario Público	L’“antisanchisme” neix quan Sánchez es proclama secretari general. Sánchez és un oportunista perquè ara vol pactar amb els nacionalistes, quan va signar un pacte amb Ciutadans que ho impedia. Susana Díaz ha posat fi al mandat de Sánchez al PSOE. Sánchez ha fet més per la militància que els disset dimitits. Hauria de poder aprofitar l’ocasió per fer neteja al Comitè Federal i incorporar nous membres que vagin en la direcció del seu projecte.
Moment 10: Dimissió de Pedro Sánchez com a secretari general	
Diari ARA	Sánchez ha estat assassinat pel Comitè Federal i ara és un <i>zombie</i> polític. Tot i així, ha estat hàbil de centrar el debat en el “no a Rajoy” o l’“abstenció”. Díaz pretenia que dirigís l’abstenció per després acabar amb ell. Al discurs de Sánchez li faltava força i convicció. Ha perdut perquè es basava en tornar a anar a eleccions. Però, si dirigia l’abstenció, els seus opositors polítics ho haurien utilitzat en contra seva.
El País	Sánchez no és un dirigent cabal, ja que hauria d’haver dimitit automàticament després de les derrotes a Galícia i a Euskadi. Les seves decisions aboquen al PSOE a una destrucció pública, menteix, oscil·la entre la dreta i l’esquerra en funció dels seus interessos personals i seguir amb el seu projecte només reforça al PP i a Podemos. Sánchez ha adoptat part del discurs de Podemos per la seva obsessió d’evitar el <i>sorpasso</i> , en lloc de construir una alternativa. Pedro Sánchez és el responsable de la profunda divisió del PSOE, que el pot deixar incapacitat per funcionar com opositor al Govern del PP. No ha estat

	capaç de mantenir el partit unit.
	Pedro Sánchez no assumeix les seves derrotes i amenaça amb una altra al desembre. Per aquest motiu, la seva dimissió és positiva pel PSOE.
	Pedro Sánchez s'ha rodejat d'assessors que l'han fet creure que havia un complot en contra d'ell. Ha tallat la comunicació amb la resta de dirigents, ha acumulat derrotes de les quals no s'ha fet responsable, parla d'un govern alternatiu en el que ningú creu, ha involucrat a la militància i ha deixat el PSOE dividit en dos bàndols.
Diario Público	Els crítics que han defenestrat a Sánchez no són autèntics socialistes. A més, molts ho han fet moguts per rancors i ganes de venjança.
	Sánchez va escollir el camí correcte perquè el PSOE necessitava era situar-se en l'esquerra autònoma i lleial als seus electors.

■ Presentació negativa ■ Presentació positiva

Taula resum 7 (Objectiu 4, *Diari ARA, El País i Diario Público*).

En la majoria d'ocasions, al *Diario Público* es presenta a Pedro Sánchez com una víctima. Es parla del *complot* dels crítics del secretari general i de la vella guàrdia socialista, així com d'*assassinats polítics*.

“Aun no se había colocado a Sánchez con los eluvios de su victoria y ya se estaban afilando las navajas del antisanchismo; amagando, amagando, amagando...” (Pardo, A. 28 de setembre de 2016, *Diario Público*)

En altres ocasions, el diari el presenta com l'única garantia perquè el PSOE sigui o pugui tornar a ser un diari d'esquerres. S'elogiarà a Pedro Sánchez per la seva insistència en el “no és no” pel seu projecte de formar un govern alternatiu, ja que els columnistes ho interpreten com un signe de progrés.

“Si no fuese por el “no es no” de Sánchez, que ha retomado las banderas arrumbas de la izquierda en su partido, la catástrofe electoral del domingo hubiese sido todavía mucho más espectacular” (Escudier, J.C. 27 de setembre de 2016, *Diario Público*).

En canvi, a *El País* se li atribueix el terme *irresponsable* per no assumir les derrotes a les eleccions generals i a les autonòmiques d'Euskadi i Galícia. També el cataloguen com *culpable* i *xantatgista* de la divisió entre *abstencionistes* i *negacionistes* del PSOE i la crisi interna. El diari es partidari de l'abstenció i d'evitar anar a unes terceres eleccions. Per aquest motiu, no es donarà suport a Sánchez, sinó als membres del PSOE que volen facilitar el govern a Mariano Rajoy.

“Sánchez, se ha sacado de la manga una carta tramposa para eludir las responsabilidades que le corresponden por la sucesión de gravísimas derrotas electorales. Consiste en convocar a los militantes a unas primarias, concebidas en

realidad como un plebiscito en torno a su persona y a su congreso en los primeros días de diciembre bajo el siguiente chantaje: o se está contra Rajoy, o se está a su favor” (Un partido secuestrado. 28 de setembre de 2016, *El País*).

Al *Diari ARA*, únicament trobem tres articles que faran una presentació positiva del líder després de que es reafirmés en el “no es no”. Tot i que no es tracta de proposicions que donen suport al polític, sinó que el presenten com una víctima del seu propi partit.

“La dimissió en bloc de la meitat més un dels membres de l'executiva federal deixa el lideratge de Pedro Sánchez molt tocat, i fa inviable l'alternativa de govern que volia presentar” (Pas endavant a Catalunya, desconcert socialista a Espanya. 29 de setembre de 2016, *Diari ARA*).

“En un ambient de venjança, la líder andalusa i el politburó socialista es van imposar a la ingenuïtat de Sánchez de mantenir el no al Partit Popular i al seu intent de recórrer a les bases per sancionar la seva política” (Vera, E. 1 d'octubre de 2016, *Diari ARA*)

“Sánchez ha estat hàbil centrant el dilema de mantenir la paraula i no votar al PP o pactar amb el diable abstenint-se. Amb poca subtileza, Susana Díaz pretenia que Sánchez es cremés liderant l'abstenció per matar-lo després” (Vera, E. 1 d'octubre de 2016, *Diari ARA*)

Al *Diari ARA* es van publicar dos articles que deixaven a Sánchez en posició de *perdedor* en relació amb Unidos Podemos. També es recrimina a Sánchez voler anar a unes terceres eleccions per propiciar el desgast dels nous partits i que s'imposi el bipartidisme a Espanya.

“Sánchez resisteix a les pressions, però és impotent per articular els 180 del *no*. En el fons comparteix amb Rajoy l'esperança que la repetició electoral desgasti els nous partits i torni l'ordre bipartidista a Espanya” (Ramoneda, J. 3 de setembre de 2016, *Diari ARA*).

Objectiu 5: Estudiar la presència dels líders dels diferents partits en les respectives matrius ideològiques dels articles de l'*Ara*, *El País* i el *Diario Público*

En aquest apartat, únicament es comentarà com ha estat la presència dels líders del Partit Popular, Mariano Rajoy, i de Ciutadans, Albert Rivera, ja que Pedro Sánchez ja s'ha estudiat als objectius anteriors i la presentació de Pablo Iglesias es resoldrà a l'anàlisi de l'objectiu 6.

La resolució d'aquest objectiu es durà a terme a partir de l'apartat de "Anàlisi dels actors" de les fitxes d'anàlisi dels articles.

Aparicions dels líders del principals partits al <i>Diari ARA</i>				
Articles/líders	Pedro Sánchez	Mariano Rajoy	Albert Rivera	Pablo Iglesias
Article 1 (09.06.16)	1	1	0	0
Article 2 (26.06.16)	0	0	0	1
Article 3 (27.06.16)	1	2	1	1
Article 4 (10.07.16)	0	2	0	0
Article 5 (02.09.16)	3	4	1	0
Article 6 (03.09.16)	2	2	1	0
Article 7 (03.09.16)	0	0	0	0
Article 8 (23.09.16)	5	2	0	0
Article 9 (26.09.16)	10	3	0	2
Article 10 (25.09.16)	0	0	0	0
Article 11 (29.09.16)	2	3	0	0
Article 12 (01.10.16)	6	2	0	0
Article 13 (01.10.16)	0	0	0	0
Article 14 (02.10.16)	0	0	0	0
Article 15 (02.10.16)	7	5	1	0
Article 16 (02.10.16)	0	1	0	0
Article 17 (02.10.16)	4	0	0	0

Taula resum 8 (Objectiu 5, *Diari ARA*).

Al *Diari ARA*, Mariano Rajoy i Pedro Sánchez són els líders que tenen més aparicions. La presentació del líder del partit popular sempre va acompanyada de lèxic amb càrregues negatives (*corrupció, idees antidemocràtiques, atacs...*). Rajoy apareix com un polític centralista, conservador i irresponsable davant dels casos de corrupció del seu partit i que impossibilita el diàleg i el canvi a Catalunya.

"El PP va desenvolupar una estratègica tendent a atacar les autonomies, fent creure que qui les defensés no era patriota, assenyalant tant el País Basc com Catalunya com l'enemic interior, convertint-nos sempre en els dolents de la pel·lícula, els insolidaris, els que cal doblegar" (Subirats, M. 3 de setembre de 2016. *Diari ARA*).

"El repunt electoral del PP a les eleccions del juny ha fet que des dels poders econòmics i mediàtics espanyols s'imposin tres idees perillosament antidemocràtiques: que la prioritat de formar govern justifica que no es tinguin en compte les responsabilitats de Rajoy en la corrupció del PP; que només hi ha un govern possible: del PP i presidit per Rajoy, de manera que el fracàs en la investidura no li és imputable sinó que recau sobre Sánchez." (Ramoneda, J. 3 de setembre de 2016, *Diari ARA*).

La presència d'Albert Rivera al *Diari Ara* és molt menor. La presentació del líder sempre va acompanyada de connotacions negatives. Al igual que a Rajoy, se'l presenta com un polític conservador, anticatalanista i de dretes, tot i que Rivera posicioni a Ciutadans al centre.

“Per molt que Rivera digui que no és ni de dretes ni d'esquerres, els votants de Ciutadans saben quin govern volien, i ara han anat a cop segur votant el PP” (Roger, M. 27 de juny de 2016. *Diari ARA*).

“Pel que fa a Ciutadans, els resultats a Galícia i a Euskadi són el seu certificat de defunció com a partit d'àmbit estatal: funciona allà on l'anticatalanisme – el seu principal actiu polític – té algun valor electoral, com en té a Catalunya” (Vera, E. 27 de juny de 2016. *Diari ARA*).

Aparicions dels líders del principals partits a <i>El País</i>				
Articles/líders	Pedro Sánchez	Mariano Rajoy	Albert Rivera	Pablo Iglesias
Article 1 (09.06.2016)	0	0	0	0
Article 2 (10.06.2016)	0	0	0	0
Article 3 (26.06.2016)	0	1	0	0
Article 4 (27.06.2016)	7	0	0	0
Article 5 (27.06.2016)	0	2	0	0
Article 6(27.06.2016)	2	1	1	1
Article 7 (09.07.2016)	3	2	0	0
Article 8 (02.09.2016)	0	0	0	0
Article 9 (03.09.2016)	2	9	1	2
Article 10 (03.09.2016)	2	2	0	0
Article 11 (23.09.2016)	0	0	0	6
Article 12 (23.09.2016)	0	0	0	1
Article 13 (25.09.2016)	1	2	0	0
Article 14 (26.09.2016)	3	2	0	0
Article 15 (28.09.2016)	5	3	0	0
Article 16 (27.09.2016)	6	4	0	0
Article 17 (29.09.2016)	9	1	0	0
Article 18 (29.09.2016)	1	0	0	1
Article 19 (29.09.2016)	1	0	0	0
Article 20 (29.09.2016)	4	1	0	0
Article 21 (01.10.2016)	8	0	0	0
Article 22 (01.10.2016)	0	0	0	0
Article 23 (01.10.2016)	1	0	0	1
Article 24 (02.10.2016)	6	0	0	0
Article 25 (02.10.2016)	3	1	0	0
Article 26 (02.10.2016)	5	1	0	0

Taula resum 9 (Objectiu 5, *El País*).

En el cas d'*El País*, Albert Rivera apareix tan sols dues vegades en els 26 articles analitzats i ho fa com el líder d'un partit de centre i moderat que

afavoreix al “maximalisme”. En canvi, Mariano Rajoy apareix en catorze articles. La presentació del líder és molt variable i no hi ha una línia clara. En alguns casos, se’l presenta com el *guanyador indiscutible* de les eleccions i, per tant, el que haurà de formar el pròxim Govern.

“El balance es muy sencillo: hay un ganador, Mariano Rajoy, y un perdedor, Pablo Iglesias (que se había puesto la corbata de presidente y acabó la noche perdiendo la sonrisa de la cara” (Ayuso, J. 27 de juny de 2016. *El País*).

“Sin poder formar un Gobierno alternativo al PP, tiene sentido no impedir el gobierno de la fuerza más votada. Por ello, de la reunión del comité federal de hoy debería salir el mensaje de que los socialistas están dispuestos a terminar con siete meses de parálisis política, un objetivo difícil de alcanzar si se bloquea cualquier Ejecutivo encabezado por Mariano Rajoy” (Un PSOE responsable. 9 de juliol de 2016. *El País*).

En altres articles, s’acusa a Rajoy i al Partit Popular de polaritzar la política, juntament amb Podemos. A més, també apareix com un polític que impossibilita la regeneració política d’Espanya.

“PP y Podemos han creado una polarización que condena a las demás fuerzas a ser comparsas y que garantiza el poder eterno del PP frente a un radicalismo que no se ajusta a las necesidades de la España actual” (Contra los extremos. 26 de juny de 2016. *El País*).

“Incapaz de abrir una crisis de liderazgo, el PP se nos aparece como un partido fantasma sujeto por el fino hilo de Rajoy. Un líder que funciona como tapón para la regeneración política, pero que teme que sin él su partido se vaya por el desagüe” (Martínez, M. 3 de setembre de 2016. *El País*).

Aparicions dels líders del principals partits al <i>Diario Público</i>				
Articles/líders	Pedro Sánchez	Mariano Rajoy	Albert Rivera	Pablo Iglesias
Article 1 (10.06.16)	4	1	0	1
Article 2 (10.06.16)	1	0	0	1
Article 3 (09.06.16)	7	0	1	1
Article 4 (27.06.16)	1	3	1	2
Article 5 (26.06.16)	0	0	0	0
Article 6 (27.06.16)	5	3	2	4
Article 7 (27.06.16)	2	0	0	0
Article 8 (27.06.16)	2	0	1	0
Article 9 (10.07.16)	2	3	2	2
Article 10 (15.07.16)	3	4	3	0
Article 11 (14.07.16)	4	3	1	0
Article 12 (06.09.16)	5	1	3	5

Article 13 (06.09.16)	8	4	0	0
Article 14 (22.09.16)	5	1	0	0
Article 15 (23.09.16)	8	2	2	4
Article 16 (25.09.16)	0	2	0	0
Article 17 (27.09.16)	4	1	0	0
Article 18 (27.09.16)	11	2	1	1
Article 19 (28.09.16)	12	2	0	0
Article 20 (28.09.16)	4	2	0	0
Article 21 (28.09.16)	5	1	1	0
Article 22 (28.09.16)	7	0	0	0
Article 23 (29.09.16)	6	1	0	1
Article 24 (29.09.16)	6	3	0	0
Article 25 (02.10.16)	1	1	0	0
Article 26 (03.10.16)	2	0	1	0
Article 27 (02.10.16)	4	2	0	0
Article 28 (03.10.16)	5	2	1	0

Taula resum 10 (Objectiu 5, *Diario Público*).

Per últim, al *Diario Público*, Albert Rivera apareix a dotze columnes de les 28 analitzades. La visió que es dóna d'aquest polític al diari sempre és negativa. Se li atribueixen termes com *falangista*, *home minvant*, *corrupció*... En la majoria dels articles se l'acusa d'haver pactat tant amb el Partit Popular com el Partit Socialista.

“Firmó un pacto de inspiración falangista que castraba toda posibilidad de entendimiento con nadie que tenga dos dedos de frente” (Malvar, A. 28 de setembre de 2016. *Diario Público*).

“Al mismo tiempo, presionaba al increíble hombre menguante, es decir, a Rivera, cuyo temor a pasar de nuevo por las urnas empezaba a ser visible a una altura predeterminada de sus pantalones” (Escudier, J.C. 3 d'octubre de 2016. *Diario Público*).

“Rivera, que anunció solemnemente que jamás apoyaría a un partido corrupto, primero empezó a mirar para otro lado, luego empezó a cerrar los ojos para otro lado y ahora incluso empezó a mirar para otro lado” (Torres, D. 15 de juliol de 2016. *Diario Público*).

“Albert se acostaría con cualquiera excepto con Pablo – de hecho ya se ha acostado con dos de los candidatos, únicamente por amor, sin promesas ni regalos – mientras Pablo es un estreno que no quiere acostarse con nadie” (Torres, D. 6 de setembre de 2016. *Diario Público*).

Mariano Rajoy apareix en 21 columnes. Es presenta com un líder conservador i de dretes. El seu Govern queda equiparat a la dictadura de Franco, per la corrupció, les retallades en benestar i la manca de drets i llibertats. A més,

apareix com un polític sense aspiracions o ganes de governar i que ha estat humiliat pels joves del PP, partidaris de que fos substituït. Apart de la corrupció del seu partit, durant les eleccions gallegues també se'l va relacionar amb els traficants de la comunitats.

"Franco también podría haber ganado las elecciones. Tal vez no necesitaba de tanta represión, tanto fusilamiento ni tanta pamplina, porque al final -los españoles- le habríamos votado igual" (Segura, L.G. 27 de juny de 2016. *Diario Público*).

"Da vergüenza ajena ver al PSOE descorchar el champán después de perder con el PP de los escándalos de corrupción y los recortes en bienestar, derechos y libertades" (Segura, L.G. 27 de juny de 2016. *Diario Público*).

"El único triunfador de estas elecciones es el PP y la miseria, la que se avecina en los próximos años" (Segura, L.G. 27 de juny de 2016. *Diario Público*). .

"El PP no tuvo problemas en montar un acto electoral de Mariano Rajoy en el barco de una familia de narcos, escenario y compañías que parecen hacerles sentir como en casa" (Segura, L.G. 25 de setembre de 2016. *Diario Público*). ..

"Mariano, que frenó en seco su campaña de caminar deprisa después de ganar las elecciones, ha vuelto a inactividad habitual de politiquear despacio. El letargo es la estrategia que mejores resultados le da al presidente" (Torres, D. 15 de juliol de 2016. *Diario Público*).

Objectiu 6: Investigar l'evolució del posicionament sobre el partit Unidos Podemos

Evolució de la figura de Pablo Iglesias i d'Unidos Podemos als diaris			
Variables/ Diaris	Diari ARA	El País	Diario Público
Pablo Iglesias	Iglesias es mostra ambigu en el compromís amb el referèndum català (09.06.16).	Pablo Iglesias es el perdedor de les eleccions perquè no s'ha complert el <i>sorpasso</i> (27.06.16).	Iglesias és l'únic rival de Rajoy i l'únic líder amb el que no intentarà negociar res (10.07.16)
		La proposta d'Iglesias requereix la implicació dels nacionalistes, conservadors i forces d'extrema esquerra. Per això, Sánchez no la pot liderar. (03.09.16)	
		Pablo Iglesias és oportunista. Ja s'ha tret la careta de socialdemòcrata, que portava per atreure l'electorat del PSOE (23.09.16).	Iglesias ha deixat clar que no haurà cap pacte amb Podemos que no tingui com a objectiu la unitat de l'esquerra (23.09.16).
		Iglesias no permetrà un govern alternatiu perquè es nega a pactar amb Ciutadans, ja que	

		creu que és un Podemos de dretes (29.09.16)	
Unidos Podemos	Si UP no comet cap error, Brussel·les pot acabar perjudicada. (09.06.16)	UP no és més d'esquerres que el PSOE (10.06.16)	La majoria d'electors espanyols volen que un govern PSOE-Podemos, però el partit socialista no té intenció en formar-lo (09.06.16)
	L'única renovació d'aquestes eleccions és Podem, tot i que tot sol no pot impulsar la plurinacionalitat i la regeneració (26.06.16)	PP y Podemos han creat una polarització que garanteix el poder etern del PP. A més, Podemos vol destruir qualsevol signe de moderació i reformisme del PSOE (26.06.16).	Unidos Podemos és el gran perdedor de la nit electoral per haver mantingut els mateixos escons que al 20D. Els mitjans de comunicació i el PSOE han contribuït a l'estratègia de la por contra Podemos per perjudicar els resultats a les eleccions. (27.06.16).
		L'enemic del PSOE és Podemos (27.06.16)	El resultat de Podemos no és bo si es compara amb la il·lusió que va generar el <i>sorpasso</i> . Tot i així, la victòria a mig termini encara és possible (27.06.16).
		Podemos no és el partit líder d'esquerres, és el PSOE (27.06.16)	L'èxit d'Unidos Podemos és que s'ha constituït com l'oposició real, amb la que no s'intenta negociar el vot o el vet (10.07.16)
	Amb el contacte amb la realitat diversa, Podemos ha passat del centralisme a tenir suport a Catalunya, Galícia, el País Basc i València (03.09.16)	Podemos és un partit amb tensions internes entre Errejón i Iglesias (23.09.16)	
		Podemos ha fet públiques les seves tensions en plena campanya per les eleccions autonòmiques (25.09.16)	
	Podem està heretant una part molt important de l'electorat del PSOE (25.09.16)	Segons Iglesias, Podemos no pot pactar amb el PSOE perquè no reconeix el dret a la sobirania i la independència d'algunes nacions, al contrari del que diu la Constitució. (29.09.16)	El PSOE està posant molt fàcil a Podemos el ser el nou partit socialista (28.09.16)
	Podem és l'únic rival de Rajoy (29.09.16).	Podemos ha <i>podemitzat</i> l'esquerra com Le Pen ha lepenitzat la dreta a Espanya (01.10.16)	
	Podem és un partit variant. És un conglomerat (02.10.16)		

■ Presentació negativa ■ Presentació positiva

Taula resum 11 (Objectiu 6, *Diari Ara*, *El País* i *Diario Público*).

Com es pot comprovar a la taula resum 11 i a l'anàlisi dels objectius 1 i 2, no hi ha cap evolució en el posicionament d'*El País* i el *Diario Público* sobre Unidos Podemos. En el primer cas, sempre és contrari al partit i en el segon favorable.

Sempre que es parla de Podemos als articles d'*El País*, trobem llenguatge negatiu com *radicalisme, oportunisme, enemic, divisió, tensions...* El partit apareix com el gran perdedor de les eleccions per l'incompliment del *sorpasso* que van preveure les enquestes, però també com una força que vol acabar amb la moderació i el reformisme del PSOE i absorbir l'electorat més jove d'aquest. A més, també s'aprofiten les tensions entre Errejón i Iglesias per justificar que no és una bona opció política.

"Unidos Podemos no representa una marca joven y algo más de izquierdas que el Partido Socialista, sino un contendiente directo en lo relativo a las ideas, las políticas y los valores que caracterizan a los socialdemócratas, en España y en toda Europa" (*Sorpasso peligroso*, 10 de juny de 2016, *El País*).

"Y haber elevado a públicas las tensiones entre los generales de Podemos también en plena campaña, no es la mejor situación para apostar por esa opción" (Todos a votar. 25 de setembre de 2016, *El País*).

"Podemos no puede reclamar la hegemonía de la izquierda, ni menos aún liderar, como pretendía un proyecto de cambio político basado en una mayoría que no existe entre los electores. El PSOE continúa siendo el partido que lidera la izquierda europeísta, reformista y constitucionalista" (Formar Gobierno. 27 de juny de 2016, *El País*).

En el cas de Pablo Iglesias, *El País* també fa una presentació negativa. Es parlarà d'ell com el gran *perdedor de les eleccions, oportunista i partidari del soberanisme*.

"Es la presión de Pablo Iglesias. El problema es que la propuesta del líder de Podemos requiere la implicación contra natura de fuerzas políticas conservadoras, soberanistas y de extrema izquierda. La amalgama convierte en bastante inverosímil que Pedro Sánchez se anime a liderarla pese a las insinuaciones en su intervención el viernes, entre otras razones por la animadversión al propio partido de Iglesias y a las formaciones rupturistas" (Amón, R. 3 de setembre de 2016. *El País*).

"Iglesias se ha quitado la careta de socialdemócrata que de forma muy oportunista se colocó en vísperas en las elecciones del 26 de junio, en aquel intento de sustituir al PSOE como primer partido de la izquierda" (*¿A dónde va Podemos?*. 22 de setembre de 2016. *El País*).

“El balance es muy sencillo: hay un ganador, Mariano Rajoy, y un perdedor, Pablo Iglesias (que se había puesto la corbata de presidente y acabó la noche perdiendo las sonrisas de la campaña)” (Ayuso, J. 27 de juny de 2016, *El País*).

El *Diario Público* sempre es mostra favorable i dóna suport a Unidos Podemos. Es presenta com una víctima dels mitjans de comunicació i del PSOE, com l'única oposició al Partit Popular i com un partit amb bons resultats a les eleccions si es compara amb la seva inexistència fa pocs anys.

“El resultado es muy bueno si se compara con la inexistencia del partido hace unos pocos años y muy malo si lo hacemos con la ilusión generada. Lo importante, en mi opinión, es que se afianzan posiciones y la victoria todavía es posible a medio plazo. Quiero creerlo” (Segura, L.G. 27 de juny de 2016, *Diario Público*).

“La estrategia del miedo ha funcionado. Con la ayuda de los medios de comunicación, en manos de la banca, se ha perfilado una imagen bastante tenebrosa de Unidos Podemos que ha dado sus frutos. Eso sí, alimentada también por esa hostilidad socialista que buscando no sufrir el *sorpasso* se ha prestado a ella, a fin de beneficiarse para continuar como primera fuerza en la oposición. Quedarse tuerto con tal de dejar ciego al contrario”. (López, F. 27 de juny de 2016, *Diario Público*).

“Es el primer éxito de Unidos Podemos, cuando aún ni siquiera se ha constituido el nuevo gobierno de Rajoy. La Moncloa los reconoce como la oposición real, con la que no se intenta negociar ningún apoyo, a la vez que se negocia con el resto de las fuerzas de la oposición oficial para que les voten o no les veten” (López, F. 11 de juliol de 2016, *Diario Público*).

Seguint la mateixa línia, Pablo Iglesias es presenta com l'únic rival de Rajoy i amb qui no intentarà negociar res. Això queda plasmat a la columna *El asalto al parlamento* del periodista Fernando López. “Las próximas conversaciones de Rajoy con Iglesias serán de mera cortesía, mientras que las que mantendrá con Sánchez y Rivera tienen un evidente objetivo político” (10 de juliol de 2016). El mateix periodista reconeixerà a Iglesias el líder del veritable partit d'esquerres a Espanya, que únicament té interès en formar un govern de forces progressistes.

“Estas son las naves que Iglesias acaba de quemar justo antes de que empiece a jugar esta partida de los poderosos. No habrá más pacto con Podemos que el que tenga como única meta un amplio gobierno progresista basado en la unidad de la izquierda” (23 de setembre de 2016).

La presentació que fa el *Diari ARA* d'Unidos Podemos és majoritàriament positiva. Es parla d'Unidos Podemos com l'única renovació de les eleccions espanyoles, l'únic rival del Partit Popular, que ha aconseguit atreure a gran part de l'electorat del PSOE i com una força que ha abandonat el centralisme. Únicament he trobat una columna en la que es tractaven aspectes negatius del partit. Vicenç Villatoro a *Ja no queden partits espanyols* el presenta com un partit que no és uniforme, sinó variant en funció del lloc on es troba. "Podemos va a cada lloc amb aliances, discursos i perfils diferents. Ja és un conglomerat" (3 d'octubre de 2016).

Als articles analitzats del *Diari ARA*, únicament he trobat una referència a Pablo Iglesias a l'editorial *El laberint espanyol, la resposta catalana*. Es fa una presentació negativa del líder de Podemos, ja que es desprèn certa ambigüitat a les seves declaracions sobre el procés català i és poc clar amb el seu compromís amb el referèndum.

5. Conclusions

Després d'analitzar les peces de cadascun dels diaris, passem a fer una revisió de les hipòtesis amb els resultats obtinguts per tal de validar-les o refutar-les.

Hipòtesi 1: Cada diari marca una línia d'opinió diferent

La revisió dels editorials del *Diari ARA* i *El País* mostra que el posicionament dels diaris davant del mateix conflicte és totalment diferent. El primer centra el conflicte en les repercussions que pot tenir a Catalunya i a la qüestió catalana. En canvi, l'enfocament d'*El País* pateix una transformació a mesura que es produeixen canvis al context polític. El problema inicial que presenta el diari era el *sorpasso* d'Unidos Podemos, posicionant-se a favor del PSOE. En els editorials la presència de Sánchez serà mínima. Però, a partir del juliol, quan es mostra en contra de l'abstenció i insisteix en el «no a Rajoy», augmenten les aparicions i el protagonisme del secretari general, però presentat de forma negativa.

La identificació de la línia d'opinió del *Diario Público* s'ha fet a partir de l'anàlisi de les columnes d'opinió. La posició del diari és inversa a la d'*El País*. Es dona suport a la proposta de Sánchez de formar un govern alternatiu i la posició negacionista al debat d'investidura. Per tant, la presentació del líder del PSOE és positiva i la dels abstencionistes és negativa.

Hipòtesi 2: Cada autor ofereix una matriu ideològica pròpia

En aquest cas, no es compleix la hipòtesi, ja que, la majoria dels columnistes segueixen la línia que marca el diari i trobem poques diferències entre ells, tot i que hi ha alguna excepció com s'ha comentat a l'anàlisi.

Hipòtesi 3: Les propostes de Govern dels diaris són diferents

Les propostes que donen els diaris per resoldre el conflicte són diferents. Tot i que la mostra és reduïda, el *Diari ARA* proposa un govern d'esquerres conformat pel PSOE, Unidos Podemos i les forces nacionalistes. *El País* està en contra de la formació de qualsevol govern alternatiu i dona suport a la investidura de Mariano Rajoy per tal d'evitar unes terceres eleccions i el *Diario Público* es posiciona en contra del Govern del Partit Popular i a favor del pacte

Unidos Podemos i PSOE. Per tant, es compleixen les subhipòtesis que es van formular al principi del treball.

Hipòtesi 4: Hi ha una correlació entre l'estratègia dels diaris i el grau de suport a Sánchez

Els resultats de l'anàlisi corroboren aquesta hipòtesi. La majoria dels articles del *Diari ARA* donen una visió negativa de Sánchez. El presenten com un polític sense convicció, bipartidista, amb propostes de Govern inviades... La figura del líder del PSOE al *Diario Público* i a *El País* evoluciona. Al principi, el primer el presentarà com un polític indecís i contradictori i un titella del partit. A partir de la reafirmació del «no es no» de Sánchez, se'l presenta com una víctima i com una oportunitat perquè el PSOE torni a ser un partit d'esquerra. *El País* donarà una visió oposada i el presentarà com un polític irresponsable, culpable de les successives derrotes electorals del PSOE i de la crisi interna del partit i guiat pels seus interessos personals.

Per tant, el suport a Sánchez augmentarà al *Diario Público* i es reduirà a *El País* progressivament. En canvi, la posició que pren el *Diari ARA* sobre Sánchez és negativa i en molts casos gira en torn al referèndum català.

Objectiu 5: Estudiar la presència dels líders dels diferents partits en les respectives matrius ideològiques dels articles de l'Ara, El País i el Diario Público

En aquest cas, no s'ha formulat una hipòtesi genèrica sobre el posicionament dels diaris, sinó que s'han utilitzat subhipòtesis de l'estratègia de cadascun d'ells.

Als tres casos, el polític amb major presència és Pedro Sánchez, tot i que la seva presentació varia en funció de l'estratègia de cada diari. Per aquest motiu, la hipòtesi específica 5.1, que preveu que el protagonisme de Sánchez és major que el de la resta de líders a *El País* i al *Diario Público*, es compleix, i la hipòtesi específica 5.2 queda refutada, ja que la presència de Mariano Rajoy al *Diari ARA* no és major que la de Sánchez.

Objectiu 6: Investigar l'evolució del posicionament sobre el partit Unidos

Podemos

Al igual que al cas anterior, no hi ha una hipòtesi genèrica, sinó que l'estudi parteix de subhipòtesis.

Només es compliran les subhipòtesis formulades sobre *El País* i el *Diario Público*. El primer presentarà a Unidos Podemos com un enemic i la seva presència sempre anirà acompanyada de lèxic amb càrregues negatives. En canvi, el segon el presenta com la nova esquerra d'Espanya i l'únic rival real de Mariano Rajoy.

Tot i que la valoració del partit és majoritàriament positiva al *Diari ARA*, no recolza a Unidos Podemos en la seva decisió de no formar govern amb el PSOE. Així que queda refutada la subhipòtesi 6.3 d'aquest treball.

Ja per tancar l'estudi, com a conclusió global, podem extreure que els diferents mitjans de comunicació espanyols estan vinculats a una ideologia política determinada, ja sigui per la presentació positiva d'algun partit o polític o per les crítiques constants que poden rebre. Tal com podem veure en els casos del *Diari ARA*, el *Diario Público* i *El País*, la majoria de columnistes segueixen la línia editorial del diari i aquesta repetició la converteix en el corrent predominant. Per tant, queda validada la hipòtesi general del treball, que preveu que els columnistes estan en sintonia amb els editorials dels diaris.

Els mitjans de comunicació són actors democratitzadors i, per aquest motiu, haurien de trencar els seus llaços amb les classes polítiques. No hi ha democràcia real sense una opinió pública lliure i és inqüestionable la influència del discurs dels mitjans en la conformació d'aquesta. Per tant, haurien de fomentar valors com la transparència i el pluralisme, deixant de banda els interessos polítics. Per aconseguir el respecte i la tolerància a la varietat d'idees i formes de pensar, les plantilles de periodistes i directius dels mitjans de comunicació haurien d'estar compostes per persones de diverses ideologies. Garantir el pluralisme dintre de les redaccions és un pas perquè els mitjans deixin de ser un instrument a favor de les elits polítiques i dominants i recuperin la seva credibilitat.

6. Bibliografía

Burguet, F. (2002). La trampa de la informació. La classificació dels gèneres periodístics com a coartada de l'objectivisme. *Anàlisi*, 28. Disponible a <http://www.raco.cat/index.php/Analisi/article/view/15106/14947>

Busquet, J. (2010). Reseña de "Sistemas mediáticos comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política" de Daniel C. Hallin y Paolo Mancini, *Reis. Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 129. Disponible a <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=99717150007>

Chomsky, N i Herman, E.S., (2000), *Los guardianes de la libertad*. Editorial Crítica: Barcelona. Disponible a <https://cideargumentaciones.files.wordpress.com/2012/06/los-guardianes-de-la-libertad-chomsky.pdf>

Enguix, S. (2015). *Periodismo especializado y especialización política*, *Mediaciones sociales*, 14. Disponible a http://dx.doi.org/10.5209/rev_MESO.2016n14.51561

Giró, X. (2010). Discursos y grietas en política: la lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas. En: *Camacho Markina*, I. (coord.), *La especialización en el periodismo. Formarse para informar*, 75-95. Sevilla: Comunicación Social Ediciones y Publicaciones.

Giró, X, (2007), "Enfoques analíticos críticos sobre el discurso de la cobertura informativa de conflictos". En Telleschi, Tiziano; Sandoval Forero, Eduardo Andrés (coords.) *Espacio y tiempo en la globalización. Una visión de la transparencia en la información*. Universita' di Pisa y Comisión Estatal para el Acceso a la Información Pública del Estado de Sinaloa, Toluca (México), 199-220

Giró, X, (2007). Medios y cobertura de la violencia. En *Aportaciones para la convivencia* (2), PNUD- Salvador. Disponible a http://historia.ihnca.edu.ni/ccss/dmdocuments/Bibliografia/CCSS2007/tema4/adicional/Medios_y_cobertura_de_la_violencia_Gir_C3_B3_1_.pdf

Hallin, D.C., i Mancini, P., (2009), *Sistemas mediáticos comparados: tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política*. Madrid, Espanya: Editorial Hacer.

Idoiaga, P., i Ibarra, P, (1998), Racionalidad democrática, transmisión ideológica y medios de comunicación. *Zer: Revista de estudios de comunicación = Komunikazio ikasketen aldizkaria*, 5. Disponible a <http://www.ehu.eus/zer/hemeroteca/pdfs/zer05-06-ibarra.pdf>

Manifest fundacional | Ara.cat, (2010). En *Diari ARA*. Disponible a http://www.ara.cat/manifest_fundacional.html

Manual de estilo del diario "El País" de España. (1996). Disponible a <http://blogs.elpais.com/files/manual-de-estilo-de-el-pa%C3%ADs.pdf>
Miró, D., (2016), *Periodista Samurai. Claus per ser un bon periodista política*. Editorial UOC: Barcelona.

Ortega, A., Navarro, J., i Herreram C. (2016) España: Análisis de escenarios de gobernabilidad tras las elecciones del 26J. *Desarrollando Ideas*. Disponible a http://www.desarrollando-ideas.com/wp-content/uploads/sites/5/2016/06/160627_DI_informe_elecciones_26J_ESP.pdf

Resultados Elecciones Generales 2016, (2016), *El País*. Disponible <http://resultados.elpais.com/elecciones/generales.html>

Vallès, J.M., (2007), *Ciencia política. Una introducción*, Barcelona, Espanya: Editorial Ariel.

Van Dijk, T.A. (1996). Análisis del discurso ideológico. *Versión*, 6. Disponible a <https://ecaths1.s3.amazonaws.com/analisisdeldiscursocom/1557476866.Van%20Dijk.%20An%C3%A1lisis%20del%20discurso%20ideol%C3%B3gico.pdf>

Van Dijk, T.A. (2002). Tipos de conocimiento en el procesamiento del discurso. *Lingüística e interdisciplinaridd: Desafíos del nuevo milenio*. Disponible a <http://www.discursos.org/Art/Tipos%20de%20conocimiento%20en%20el%20procesamiento%20del%20discurso.pdf>

Van Dijk, T.A. (2005). Política, ideología y discurso. *Quórum Académico*, 2 (2). Disponible a <http://www.discursos.org/oldarticles/Politica%20ideologia.pdf>

Annexos

A1. Fitxes d'anàlisi dels articles del *Diari ARA*

FITXA D'ANÀLISI 1

- PART TÈCNICA:

Títol: El CIS dóna ales a Podem

Diari: *Ara*

Autor: David Miró

Data: 09.06.2017

Episodi conflictiu: El *sorpasso* de Podem als resultats del CIS

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez** passa a un segon pla en el panorama polític espanyol i deixa de ser l'alternativa a Rajoy.
- **Units Podem** té el nou objectiu de derrotar al Partit Popular.

Proposicions implícites i explícites:

- “Units Podem se situa a una distància prou curta per activar el concepte de “remuntada”, que tan bé els va funcionar el 20-D, però aquesta vegada amb un objectiu molt més ambiciós: derrotar al PP”.
- “Si no cometem cap error (el principal seria humiliar o menystenir el PSOE i els seus votants), a Brussel·les poden tenir un fort mal de panxa la nit del 26”.

Tesi: Si guanya Units Podem les eleccions del 26J, no es faran les retallades que el Partit Popular ha promès a Brussel·les en cas de la seva victòria.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- Mitjançant aquest article, no es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 2

- PART TÈCNICA:

Títol: El laberint espanyol, la resposta catalana

Diari: *Diari ARA*

Autor: Editorial

Data: 26.06.2016

Episodi conflictiu: Eleccions 26J a Catalunya

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pablo Iglesias:** polític que mostra indeterminació a la qüestió catalana.
- **PSOE:** partit amb el que no es pot negociar la qüestió catalana.
- **Ciutadans:** partit que amenaça la qüestió catalana, ja que neix com a reacció a l'independisme.

Proposicions implícites i explícites:

- “Al final avui anirem a votar – cal anar-hi! – molt més motivats del que ho estàvem fa quinze dies. Bàsicament per dues raons. La primera: les revelacions sobre les converses secretes i vergonyoses entre el ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, i el director de l'Oficina Antifrau de Catalunya, Daniel de Alfonso, per fer descarrilar el procés independentista. I la segona: el possible *sorpasso* de Podem al PSOE que pronostiquen les enquestes i, alhora, l'ambigüitat d'Iglesias en el seu compromís amb el referèndum català”
- “Avui els vots catalans, tornaran a ser crucials. Uns vots que haurien d'expressar altre cop, amb claredat, la voluntat del país de decidir el seu futur en llibertat”.
- “La segona transició catalana cap a l'estat propi va al davant, però encara no amb prou força a les urnes i amb molta resistència de l'Estat, [...], però també amb un PSOE tancat en banda i amb l'emergència d'un

C's nascut i crescut com a reacció de l'independentisme. De fet, l'única renovació és Podem, fruit de l'empenta de les revoltes del 15-M i de la pressió catalana. Un Podem [...] que no sembla que tot sol pugui impulsar ni la regeneració ni la plurinacionalitat”.

Tesi: Els catalans han d'anar a votar perquè els resultats de les eleccions expressaran la voluntat d'un país que vol decidir el seu futur.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 4.2:** El suport de Sánchez gira en torn al procés d'independència catalana a l'Ara.

FITXA D'ANÀLISI 3

- PART TÈCNICA:

Títol: La rialla del bipartidisme

Diari: *Diari ARA*

Autor: Maiol Roger

Data: 27.06.2016

Episodi conflictiu: Resultats de les eleccions del 26J

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Mariano Rajoy:** el seu immobilisme l'ha portat a la victòria a les eleccions del 26J i aprofitat encara més a la presidència.
- **Albert Rivera:** polític de dretes. Ha perdut vots perquè el seu electorat ha votat al Partit Popular.
- **Pedro Sánchez:** l'autor deixa entreveure les diferències que hi ha al Partit Socialista quan diu que Pedro Sánchez s'alegra de que el Partit Popular hagi tret més vots a Andalusia que el PSOE.

Proposicions implícites i explícites:

- “Per molt que Rivera digui que no és ni de dretes ni d'esquerreres, els votants de Ciutadans saben quin govern volien, i ara han anat a cop segur votant el PP”
- “Sánchez alleujat. El dubte és si al líder del PSOE l'alegra més mantenir el segon lloc o que als socialistes andalusos els hagin baixat els fums, superats pel PP”.
- “A Pablo Iglesias només li queda el consol d'esperar a que Sánchez s'abstingui per fer president Rajoy per intentar-ho d'aquí quatre anys”.

Tesi: Tot i l'aparició de Ciutadans i Unidos Podemos, el bipartidisme continua imposant-se a Espanya.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ La presència de Mariano Rajoy és major que la de Pedro Sánchez a l'ARA.

FITXA D'ANÀLISI 4

- PART TÈCNICA:

Títol: Qui s'ho empassarà abans?

Diari: *Diari ARA*

Autor: Vicenç Villatoro

Data: 10.07.2016

Episodi conflictiu: Impossibilitat de formar govern

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Popular:** partit que no vol renunciar a Mariano Rajoy.
- **Partit Socialista:** partit que no investirà a Mariano Rajoy. A més, tampoc volen el vot dels independentistes.
- **Nacionalistes catalans i bascos:** partits en contra de Mariano Rajoy i del Partit Popular.

Proposicions implícites i explícites:

- “Anem sense cap dubte a unes terceres eleccions”.
- “Si tothom fa el que diu que farà, no hi ha cap possibilitat de passar per una investidura i formar un govern. L'aposta és qui s'empassarà abans allò que ara i durant la campanya va afirmar amb tota rotunditat”.
- “El PP ha dit que no renuncia a Rajoy. El PSOE, que no investirà Rajoy ni per activa ni passiva”.
- “Catalans i bascos diuen que no votaran ni Rajoy ni PP. El PSOE, que no vol el vot dels independentistes”.

Tesi: Nacionalistes bascos i catalans, el Partit Popular o el PSOE hauran de cedir i renunciar al que van prometre a les seves campanyes, per tal de que sigui possible la formació d'un govern i evitar unes terceres eleccions, una situació ridícula i dramàtica.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 5.2:** La presència de Mariano Rajoy és major que la de Pedro Sánchez a l'*Ara*.

FITXA D'ANÀLISI 5

- PART TÈCNICA:

Títol: Decadència

Diari: *Diari ARA*

Autor: Josep Ramoneda

Data: 03.09.2016

Episodi conflictiu: Fracàs d'investidura Mariano Rajoy

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Mariano Rajoy:** polític irresponsable davant dels casos de corrupció del seu partit i que impossibilita el canvi.
- **Pedro Sánchez:** polític que vol acabar amb els nous partits i reinstaurar el bipartidisme, juntament amb Mariano Rajoy.

Proposicions implícites i explícites:

- “El repunt electoral del PP a les eleccions del juny ha fet que des dels poders econòmics i mediàtics espanyols s'imposin tres idees perillosament antidemocràtiques: que la prioritat de formar govern justifica que no es tinguin en compte les responsabilitats de Rajoy en la corrupció del PP; que només hi ha un govern possible: del PP i presidit per Rajoy, de manera que el fracàs en la investidura no li és imputable sinó que recau sobre Sánchez; i que no és admissible cap combinació en què entrin Podem o els sobiranistes condemnats a quedar fora de les portes del sistema”.
- “Sánchez resisteix a les pressions, però és impotent per articular els 180 del *no*. En el fons, comparteix amb Rajoy l'esperança que la repetició electoral desgasti els nous partits i torni l'ordre bipartidista”.

Tesi: Els resultats de les eleccions provoquen la imposició de valors antidemocràtics, així com la impossibilitat de la regeneració dels sistema polític espanyol.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 5.2:** La presència de Mariano Rajoy és major que la de Pedro Sánchez a l'Ara.

FITXA D'ANÀLISI 6

- PART TÈCNICA:

Títol: Centralisme conservador

Diari: *Diari ARA*

Autor: Marina Subirats

Data: 03.09.2016

Episodi conflictiu:

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Popular:** partit centralista i conservador.
- **Partit Socialista:** també apareix com un partit centralista, tot i que l'autor recomana que canviï aquesta postura i accepti l'oferta dels partits sobiranistes catalans.

Proposicions implícites i explícites:

- “Per desgràcia, ens ha faltat l'actor polític capaç de sumar les forces més progressistes i de presentar batalla al centralisme conservador”.
- “És la mentalitat centralista la que fa impossible acostar posicions. Hi ha una divisió de dreta/esquerra clàssica, que s'accentua i es radicalitza com a resultat de la crisi”.
- “I qui pot inclinar la balança són precisament els partits dits nacionalistes. Partits catalans i bascos, però també representatius de sectors valencians i gallecs que mostren el cansament de tanta gent de la perifèria davant aquest centralisme que es perpetua i ens ofega”.
- “El PSOE semblava, inicialment, un partit capaç de reforçar la voluntat autonòmica i de fer-se'n portaveu al Congrés”.
- “El PP va desenvolupar una estratègica tendent a atacar les autonomies, fent creure que qui les defensés no era patriota, assenyalant tant el País

Basc com Catalunya com l'enemic interior, convertint-nos sempre en els dolents de la pel·lícula, els insolidaris, els que cal doblegar”.

- “Malauradament, el PP ha arrossegat el PSOE en el predomini de la mentalitat centralista. El PSOE [...] ha estat summament feble i influència en aquest punt, amb l'excepció de Zapatero, que al final tampoc va defensar prou”.
- “Ho hem vist en l'evolució de Podem, que va partir també de posicions centralistes i, amb el contacte amb la realitat diversa, s'ha transformat ràpidament, de manera que avui el suport li ve precisament de Catalunya, del País Basc, de València, fins i tot de Galícia”.
- “El PSOE té encara una oportunitat de rectificar, si aconsegueix desfer-se de la pressió ideològica centralista, i torna a ser un partit progressista, i, ara disposa de fils per fer-ho. Esquerra Republicana i el Partit Demòcrata Català li han fet ofertes clares, prou evidents. Possiblement, no pot arribar, de cop, fins a l'acceptació del referèndum. Però un govern amb el suport d'aquest partits podria ser un nou començament, un diàleg partint de zero”.

Tesi: El PSOE ha d'abandonar el centralisme conservador i acceptar l'oferta d'Esquerra Republicana i de PDCat per poder governar.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 3.2:** L'Ara proposa un govern alternatiu conformat per PSOE, Unidos Podemos, PDCat i ERC.

FITXA D'ANÀLISI 7

- PART TÈCNICA:

Títol: Espanya torna a la casella de sortida per la crisi de lideratge al PP i al PSOE

Diari: *Diari ARA*

Autor: Editorial

Data: 03.09.2016

Episodi conflictiu: Investidura fallida de Mariano Rajoy

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Popular i Mariano Rajoy:** han sortit perjudicats de l'intent d'investidura. Es senten confiats de que al segon intent els *barons* apartin a Sánchez i s'acabi el bloqueig.
- **Pedro Sánchez:** ha sortit reforçat de la investidura fallida de Mariano Rajoy.

Proposicions implícites i explícites:

- “Els populars confien que els resultats a Euskadi els facin necessaris perquè el PNB continuï a Ajuria Enea, i això els permeti obtenir el seu suport per governar a Espanya. Els mateixos càlculs està fent el PSOE, que també necessitaria el PNB per optar a la investidura de Pedro Sánchez, en l'hipotètic cas que arribés a un pacte amb Podem i aconseguia, almenys l'abstenció de Rivera”.
- “Els populars no amaguen que confien que els *barons* socialistes acabin apartant Sánchez per arribar així a un pacte almenys d'abstenció”.
- “Mentre que Sánchez ha demostrat que pot aguantar la pressió i ha sortit reforçat d'aquest debat fallit, Rajoy n'ha sortit tocat i comença a veure que la seva estratègia se li està girant en contra”.

Tesi: Rajoy ha sortit perjudicat de l'intent d'investidura, mentre que Sánchez ha aguantat les pressions internes i externes.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 5.1:** La presència de Mariano Rajoy és major que la de Pedro Sánchez.

FITXA D'ANÀLISI 8

- PART TÈCNICA:

Títol: Dia D, hora H: escapada final

Diari: *Diari ARA*

Autor: Ernesto Ekaizer

Data: 23.09.2016

Episodi conflictiu: Crisi del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Susana Díaz:** pretén evitar unes terceres eleccions i apartar a Mariano Rajoy del govern. A més, és contrària a Sánchez i a un govern conformat pel PSOE, ja que 85 escons no són suficients.
- **Pedro Sánchez:** protagonista d'una obra de teatre. Segons l'autor, mantenir el no a la investidura de Rajoy i negociar a Podem i Ciutadans és un viatge que no duu enlloc. Davant del fracàs d'aquesta obra de teatre, anar a eleccions. Per tal de defensar-ho utilitza amb la decisió de sotmetre la seva proposta al vot dels militars i anar a primàries i a congrés.
- **Barons del PSOE:** estan preparant la dimissió de 19 dels 37 membres de la comissió per tal de tirar enrere la secretaria general de Pedro Sánchez.
- **PSOE:** partit amb una gran crisi interna. Els *barons* pretenen destituir el secretari general i forçar una comissió gestora.
- **Partit Popular:**

Proposicions implícites i explícites:

- “L'últim capítol que encara no s'ha emès a la telenovel·la de Pedro Sánchez, que podria titular-se com la pel·lícula de l'oest *Sol davant el perill*, va començar a gravar-se el 15-16 de setembre”.

- “Que la crisi reprimida dins el PSOE, pendent dels episodis finals, esclati en plenes eleccions basques i gallegues posa en evidència fins a quin punt aquest partit és una nau sense rumb”.
- “Sánchez ha amenaçat de jugar la carta de les primàries i el congrés davant un desenllaç desfavorable de la seva posició al comitè federal. I quina és aquesta posició? Mantenir el no a una investidura del PP, amb Rajoy o un altre candidat, negociar de cara a la galeria amb Podem i Ciutadans sabent que és un viatge que no duu enlloc. I per defensar això, ho amarga amb la decisió de sotmetre la seva proposta al vot dels militants i anar a primàries i a congrés”.
- “Susana Díaz, cap d’un heterogeni front de *barons*, vol evitar les terceres eleccions. La seva proposta, *sotto voce*, quasi xiuxejant: que Rajoy s’aparti i que el PP designi un nou candidat que s’assegui a negociar les condicions de l’abstenció amb el PSOE”.
- “De moment, no l’ha convocat perquè un dels seus temors és la renúncia de 19 dels 37 membres, maniobra estatutària per aconseguir destituir el secretari general i forçar una comissió gestora. Els *barons* tenien garantits 16 membres disposats a renunciar i tres més estan indecisos.”

Tesi: El PSOE és una nau sense rumb. La relació de forces al PSOE pot canviar a partir dels resultats de les eleccions autonòmiques.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

No es poden corroborar/refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 9

- PART TÈCNICA:

Títol: 26 de setembre: què es pensaven que passaria?

Diari: *Diari ARA*

Autor: Vicenç Villatoro

Data: 25.09.2016

Episodi conflictiu: Eleccions vasques i gallegues

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** segons l'autor, després dels resultats de les eleccions basques i gallegues, el PSOE únicament té dues opcions per sobreviure: decantar-se per Rajoy i deixar-lo formar govern o decantar-se per Iglesias i formar un govern d'esquerres i progressista.
- **Unidos Podemos:** partit que guarda la clau del bloqueig. Segons l'autor, una part de l'electorat urbà i jove del PSOE ha votat a Podem.

Proposicions implícites i explícites:

- “Les eleccions basques i gallegues han confirmat el que ja sabíem: que els nacionalismes anomenats perifèrics continuen forts allà on eren forts, que Ciutadans no rosegava gaire res al PP, que les marques de Podem afebleixen una mica les esquerres alternatives nacionalistes... I sobretot confirmen la dada clau que porta a la paràlisi política espanyola: les marques de Podem estan heretant una part molt important de l'antic electorat urbà i jove dels socialistes”.
- “El PSOE ha d'aturar la fuga de vots cap a Podem i no sap com fer-ho: si enfrontant-s'hi obertament, abraçant-se amb el PP i subratllant el seu caràcter de partit d'ordre que defensa l'*statu quo*, o abraçant-se amb Podem, plantejant-se l'aliança amb els nacionalistes i sent l'eix de l'alternativa al PP”.

Tesi: Per sobreviure a la fuga de vots del PSOE a Podem aquest haurà d'escollir entre dues estratègies: facilitar la formació de govern del PP o aliant-se amb Iglesias i els nacionalistes.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar/refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 10

- PART TÈCNICA:

Títol: La guerra de les dues roses

Diari: *Diari ARA*

Autor: Ernesto Ekaizer

Data: 26.09.2017

Episodi conflictiu: Impossibilitat de formar govern

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** partit immers en la guerra de les dues roses. Dins del partit existeixen dos bàndols: els *barons* abstencionistes, liderats per Susana Díaz, i Pedro Sánchez, que manté el *no* a Rajoy.
- **Pedro Sánchez:** apareix com un polític disposat a negociar amb els nacionalistes, Podem i Ciutadans. Tot i així, es troba amb la dificultat de que Susana Díaz pretén disputar-li la secretaria general amb un programa abstencionista.

Proposicions implícites i explícites:

- “Si guanyen els abstencionistes podran portar a la pràctica l’abstenció davant Rajoy i evitar les eleccions. Si guanyo jo, assenyala, intentaré formar un govern de canvi transversal perquè no hi hagi eleccions. El líder socialista diu que negociarà amb Podem, Ciutadans i, sí, amb els nacionalistes”.
- “Sánchez no va voler parlar ahir dels resultats a Galícia i Euskadi. I va desencadenar la guerra de les dues roses. D’una banda, ell, contra l’abstenció, i de l’altra Susana i els *barons*”.
- “Sánchez està per segur que se’n sortirà. Més ben dit: que Susana Díaz no farà el pas de disputar-li la secretaria general amb un programa

abstencionista. Però, més enllà d'això, Sánchez té la carta del triomf a la màniga? Pot formar un govern?"

- “Ahir mateix es va poder veure quin peu calça Podem [...]. Mentre Sánchez estava reunit, Podem va anunciar que l'acord d'investidura que va donar el govern al PSOE a Castella-la-Manxa està “mort” [...]. Pablo Iglesias avisa el PSOE del que pot passar en altres comunitats autònomes molt més rellevants que Castella-la-Manxa”
- “Assumint que Sánchez guanyi la partida -primàries i congrés- i eviti que guanyi l'abstenció, el seu repte fracassa a l'hora de formar govern”.
- “Carles Puigdemont li ha fet arribar un missatge, segons fonts solvents: que decidirà a l'últim moment, en les hores prèvies al dimecres 28, sobre el referèndum d'independència”.
- “Creu que aquest nou intent li permetrà acudir a les eleccions del 18 de desembre per rendibilitzar el no a Rajoy”

Tesi: El PSOE està dividit pels abstencionistes i Pedro Sánchez. Els abstencionistes pretenen facilitar el govern al Partit Popular i Pedro Sánchez vol anar a eleccions al desembre i conformar un nou govern a través de pactes amb Ciutadans, Podem i els nacionalistes.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.2:** L'Ara proposa un govern alternatiu conformat per PSOE, Unidos Podemos, PDC i ERC.
- ✓ **Hipòtesi específica 4.2:** El suport a Sánchez gira en torn al procés d'independència catalana a l'Ara.

FITXA D'ANÀLISI 11

- PART TÈCNICA:

Títol: Pas endavant a Catalunya, desconcert socialista a Espanya

Diari: *Diari ARA*

Autor: Editorial

Data: 29.09.2016

Episodi conflictiu: Dimissió de l'Executiva del PSOE i referèndum

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** partit immers en una crisi. Qualsevol acció que dugui a terme donarà la presidència a Mariano Rajoy. Si el PSOE es decanta per l'abstenció, el Partit Popular podrà formar un govern. En canvi, si Sánchez aguanta el no a Rajoy, aniran a unes terceres eleccions, en les que el Partit Popular jugarà amb la avantatge de no tenir rivals.
- **Carles Puigdemont:** polític català que ha dibuixat un full de ruta posant el referèndum al centre. Tot i així, el Partit Popular i el seu èxit a les eleccions, el deixa sense cap via per portar la consulta cap endavant o fer un pacte amb el govern d'Espanya.
- **Mariano Rajoy:** es troba en una situació de avantatge, ja que la crisi del PSOE el deixa sense rivals reals.
- **Pedro Sánchez:** apareix com un polític en una posició d'inferioritat respecte la resta de membres del seu partit. Ha dimitit la meitat de membres de la comitativa i ha quedat desacreditat pel seu propi partit.
- **Podem:** apareix com l'únic rival del Partit Popular.

Proposicions implícites i explícites:

- "Així doncs, el rumb polític s'aclareix a Catalunya, on la majoria absoluta independentista està refent la seva unitat d'acció i, a més, allarga la mà als sobiranistes amb l'objectiu d'ampliar el suport social al procés".

- “La qüestió de confiança del president català va coincidir amb l’esclat d’una autèntica guerra oberta a l’interior del principal partit de l’oposició, el PSOE, profundament dividit sobre si ha de permetre la investidura del president en funcions”.
- “La dimissió en bloc de la meitat més un dels membres de l’executiva federal deixa el lideratge de Pedro Sánchez molt tocat, i fa inviable l’alternativa de govern que volia representar”.
- “Si Sánchez aguanta, Rajoy anirà a unes terceres eleccions quasi sense rivals, tret de Podem”.
- “Com pot afectar això al procés català? Amb un PP refet i en solitari, a Espanya s’esvairà el miratge d’una hipotètica reforma federal i, ja no diguem, plurinacional”.

Tesi: La crisi del PSOE converteix al PP en un partit refet i sense rivals i deixa a Puigdemont sense cap via per al referèndum, però alhora legitima i reforça políticament la desconexió de Catalunya a Espanya.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.2:** El suport a Sánchez gira en torn al procés d’independència catalana a l’Ara.

FITXA D'ANÀLISI 12

- PART TÈCNICA:

Títol: Pedro y el gato Schrödinger

Diari: *Diari ARA*

Autor: Esther Vera

Data: 01.10.2016

Episodi conflictiu: Pedro Sánchez pot mantenir el “no” a Rajoy i recórrer a les bases per sancionar la seva política.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Vella guàrdia del PSOE (González):** es presenta com un polític que ha evitat el gir del PSOE a l'esquerra i ha creat una crisi profunda al partit.
- **Partit Popular:** partit que fa impossible que Pedro Sánchez pugui comportar-se com un home d'Estat.

Proposicions implícites i explícites:

- “Es famoso por haberse inventado un experimento en el que un gato podía estar muerto y vivo al mismo tiempo. Desafortunadamente no sé nada de mecánica cuántica, pero ayer Pedro Sánchez tenía cara de gato de Schrödinger”.
- “Después de unos días de experimento, la novela negra se impuso a la física anoche con el asesinato político de Pedro Sánchez en el comité federal. En un ambiente de revancha, la *lideresa* andaluza y el politburó socialista se impusieron a la ingenuidad de Sánchez de mantener el *no* al Partido Popular y a su intento de recurrir a las bases para sancionar su política”.
- “Anoche, Rajoy y González se fumaban un puro. Uno tiene más cerca ser presidente y el otro ha evitado un giro del PSOE a la izquierda, a pesar de haber provocado una crisis profunda”.

- “La vieja guardia del PSOE, con Felipe González y el grupo Prisa al frente, se han impuesto a los ingenuos de la política”.
- “El PSOE ha explotado, pero está más cerca de facilitar un gobierno del PP y tendrá cuatro años para reponerse en la oposición”.
- “Mantener la palabra dada al *no* a Rajoy también significa intentar un gobierno con Podemos y, todavía más peligroso para la cohesión interna socialista, aceptar el apoyo implícito de los independentistas”.
- “Sánchez ha sido hábil centrando el dilema de mantener la palabra y no votar al PP o pactar con el diablo absteniéndose. Con poca sutileza, Susana Díaz pretendía que Sánchez se quemara liderando la abstención para matarlo después”.

Tesi: La cooperació i el pacte entre PP i PSOE és impossible fins que hagi cares noves als partits i s’hagi acabat amb la corrupció. Encara que això s’aconsegueixi, els dos partits hauran d’afrontar temes estratègics amb tolerància, com el cas de la qüestió catalana.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- **Hipòtesi específica 3.2:** L’Ara proposa un govern alternatiu conformat per PSOE, Unidos Podemos, PDC i ERC.

FITXA D'ANÀLISI 13

- PART TÈCNICA:

Títol: De la política cortesana

Diari: *Diari ARA*

Autor: Vicenç Villatoro

Data: 01.10.2016

Episodi conflictiu: Crisi interna del PSOE i panorama polític català

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** partit que viu la política cortesana (psicologia, intrigues de palau, disputes amb noms propis, cops de poder...).

Proposicions implícites i explícites:

- “Els llocs on hi ha tradició viva de cort, com és el cas de Madrid, tenen una concepció molt seva de la política. Per a ells, la política és una cosa que passa allà dalt i no té gaire a veure amb el que passa a baix amb la gent”.
- “Per això, aquesta setmana el món de Madrid ha viscut amb gran excitació tot el que està passant (per dalt) al PSOE, perquè respon a aquesta lògica cortesana, a la política de palau”.
- “I ha mirat poc el que estava passant a Catalunya, i ha tendit a interpretar-ho també en clau cortesana: Puigdemont sobreviu, aguanta el Govern, es ven a la CUP...”.
- “I el que està passant a Catalunya té més a veure amb aquesta manera d'entendre la política que amb l'altra. (I amb el que està passant al PSOE potser també)”.

Tesi: Madrid hauria canviar la seva forma de viure el panorama polític per comprendre el que està passant a Catalunya i al PSOE, deixar la política

cortesana o de palau i entendre-la des de la psicologia, els grans moviments socials i els resultats electorals.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 14

- PART TÈCNICA:

Títol: Un Quijote contra el règimen del 78

Diari: *Diari ARA*

Autor: David Miró

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Dimissió de Pedro Sánchez com secretari general

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** partit en immers en una crisi, que representa el final del federalisme. Es tracta d'una força política que no ha entès el significat de plurinacionalitat. A més, ha estat un dels principals enemics de Pedro Sánchez durant tot aquest procés.
- **Pedro Sánchez:** l'autor el compara amb un Quixot, ferit pels molins de règim del 78. A més, se'l presenta com una víctima que ha rebut atacs personals, coaccions... Només ha estat recolzat a Catalunya i si vol continuar la seva vida política i acabar amb el règim del 78, haurà d'arribar a un acord amb els partits sobiranistes.

Proposicions implícites i explícites:

- “Pedro Sánchez espoleó su caballo contra los gigantes del Ibex-35 y de la vieja guardia del partido convencido de que con la fuerza de la militancia socialista los podría derrotar, pero quedó malherido tras chocar contra los graníticos molinos que son los fundamentos del régimen del 78. Ahora se lame las heridas y valora, como el Quijote, volver a presentar batalla o retirarse a su casa”.
- “El método que se ha utilizado con Sánchez es similar al que se practicó contra Artur Mas y el proceso. Ataques personales, coacciones a los

afines y amplio despliegue argumental en los medios (Sánchez solo ha encontrado apoyos en Cataluña)”.

- “Antes dejar al PSOE herido de muerte que intentar domesticar a los *podemitas* o reconducir el conflicto catalán”.
- “Es evidente que la crisis socialista acabará engrosando las filas de Podemos a corto plazo, pero si el cordón sanitario de alrededor funciona pasará como en la Italia de los años 70, cuando el Partido Comunista era el segundo más votado, pero nunca tocaba poder”.
- “Y ya se sabe que en la segunda parte de la inmortal obra de Cervantes, Alonso Quijano viaja a Catalunya”.

Tesi: Si Sánchez decideix seguir lluitant contra el règim del 78, haurà de comptar amb Catalunya i els sobiranistes.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- **Hipòtesi 3.1:** El suport a Sánchez gira en torn al procés d’independència catalana a l’Ara.

FITXA D'ANÀLISI 15

- PART TÈCNICA:

Diari: *Diari ARA*

Títol: Davant l'Espanya descarnada

Autor: Antoni Bassas

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Abstenció del PSOE a la investidura de Rajoy i conseqüències per Catalunya.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** Investirà a Mariano Rajoy i això perjudicarà a Catalunya, que patirà més recentralització per part de l'Estat.

Proposicions implícites i explícites:

- “Buidats d'ideologia i ebris de pragmatisme, els socialistes van limitar-se a no ser el PP. Però ara, quan gràcies a tots els que van anar a votar socialista, ells (el PP de Rajoy) continuaran al poder, la buidor esdevé burla”.
- “Del govern que està a punt d'arribar a Espanya després del cop de mà de Felipe González, Catalunya només en pot esperar més recentralització i més guerra bruta”.

Tesi: Gràcies als socialistes, el PP continuarà al poder. Això significa que Catalunya només pot esperar més recentralització. Per això, ara és hora de concretar els avantatges que presentaria la independència.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 16

- PART TÈCNICA:

Títol: Ja no queden partits espanyols

Diari: *Diari ARA*

Autor: Vicenç Villatoro

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Situació dels partits polítics espanyols

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** partit trencat per qüestions territorials i personals.
- **Ciutadans:** partit que depèn del seu discurs anticatalanista per sobreviure.
- **Podemos:** partit variable i diferent.
- **Partit Popular:** partit uniforme, però insignificant a Catalunya i a Euskadi.

Proposicions implícites i explícites:

- “El PSOE s’ha trencat fonamentalment per qüestions territorials. També per xocs personals, per damunt de tot perquè allò que li convé al discurs del PSOE a Andalusia el mata a Catalunya o a Euskadi. I a l’inrevés”.
- “Pel que fa a Ciutadans, els resultats a Galícia i a Euskadi són el seu certificat de defunció com a partit d’àmbit estatal: funciona allà on l’anticatalanisme – el seu principal actiu polític – té algun valor electoral, com en té a Catalunya”.
- “Podemos va a cada lloc amb aliances, discursos i perfils diferents. Ja és un conglomerat”.
- “El PP és l’únic partit espanyol, l’únic d’àmbit estatal, que diu coses prou semblants a totes les ciutats que dèiem abans. Però es insignificant a Catalunya i a Euskadi”.

Tesi: La crisi del PSOE ha suposat que Espanya deixi de tenir partits espanyols importants a tots els territoris.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 17

- PART TÈCNICA:

Títol: Amb les botes posades

Diari: *Diari ARA*

Autor: Ernesto Ekaizer

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Dimissió de Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític que insisteix en que l'enfrontament gira en torn a facilitar o no la presidència a Mariano Rajoy.
- **Barons del PSOE i Susana Díaz:** conjunt de membres del PSOE que volen acabar amb Sánchez, evitar les eleccions, facilitar el Govern al PP i reconstruir el partit per anar a les urnes en dos anys.

Proposicions implícites i explícites:

- “Sánchez va intentar que el fons de l'enfrontament era aquest: facilitar o no la presidència a Mariano Rajoy. Però faltava força i convicció a la seva declaració”.
- “La host de Susana Díaz anava a mata.degolla. Un dels barons, el president extremeny, Guillermo Fernández-Vara, no va poder escriure-ho més clar en el seu blog: primer canviar Sánchez, després evitar eleccions abstenint-se i per acabar reconstruir el partit per a unes eleccions d'aquí dos anys”.
- “Fernández prepara la catifa vermella perquè Díaz sigui la pròxima secretària general i candidata d'aquí dos anys, el temps que li donen a Rajoy a la Moncloa”.

- “Pedro Sánchez va perdre perquè no tenia més programa que anar a unes noves eleccions el 18 de desembre per rendibilitzar el seu “no és no” a Rajoy”
- “Sabia que si dirigia ell l’abstenció a favor de Rajoy els seus opositors utilitzarien aquesta conducta per estrènyer el nus de la corda més tard. Així, ha mort amb les botes posades”.

Tesi: Pedro Sánchez va perdre perquè no tenia més programa que anar a unes noves eleccions el 18 de desembre per rendibilitzar el seu “no és no” a Rajoy.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

A2. Fitxes d'anàlisi dels articles d'*El País*

FITXA D'ANÀLISI 18

- PART TÈCNICA:

Títol: La plaza y el escaño

Diari: *El País*

Autor: Ángel Gabilondo

Data: 09.06.2016

Episodi conflictiu: Aquest article és un homenatge a Pedro Zerolo, un ex diputat del Partit Socialista que va morir de càncer el 9 de juny de 2015. Es recorda a Zerolo com un membre molt important del PSOE, que posseïa la veritable essència del socialisme (activisme, lluita per aconseguir drets socials...)

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

L'únic actor que apareix es Pedro Zerolo, ja que fa un any de la seva mort i el text és un homenatge a aquest. No es fa referència a Pedro Sánchez ni a cap altre membre del PSOE, tot i que sigui el primer dia de campanya, sinó que l'autor ha volgut que Zerolo acapari tot el protagonisme. El presenta com un exemple per la resta de membres del partit i com una persona amb uns ideals que encarnen el veritable socialisme.

Proposicions implícites i explícites:

- “Podemos ampararnos en que pervive en nuestra memoria, en la de la concepción de una determinada sociedad y en la de un proyecto de transformación que no deje a nadie al margen”.
- “Nos sentimos alentados y comprometidos por su forma de entender la vida, impulsados a no cejar en su empenyo que hacemos nuestro”.

- “Y nos dice que es preciso no aislar los escaños de las plazas ni reducirlos a ellas en la que queda tanto por hacer en la dirección de los derechos, de las oportunidades, de las posibilidades, sin desigualdad”.
- “Hoy alzaría aun más la voz por la injusta situación de los refugiados”.

Tesi: El veritable socialisme resideix en els motius de lluita (el benestar dels immigrants, la dignitat de les dones i del col·lectiu LGTBI o la llei d'igualtat de gènere) de Pedro Zerolo i és el camí que el PSOE ha de seguir per arribar a una societat justa i sense discriminacions.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

En aquest cas, no es poden refutar o corroborar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 19

- PART TÈCNICA:

Títol: 'Sorpasso' peligroso

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 10.06.2016

Episodi conflictiu: L'article s'escriu després que es facin públics els sondeigs del CIS, en els quals el PSOE passa a ser la tercera força.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors: L'editorial d' *El País* tracta de convèncer al lector que Unidos Podemos no és la nova esquerra i que el *sorpasso* del partit afavoreix que continuï el govern de retallades del Partit Popular i allunya a Espanya del canvi.

Proposicions implícites i explícites:

- “De ahí que con la calculadora en la mano, Podemos decidiera abandonar sin más su identidad como una fuerza transversal que rechazaba identificarse en el eje izquierda-derecha y formar una coalición con IU, asfixiada políticamente por el partido morado, sus divisiones internas y sus problemas financieros”.
- “Unidos Podemos no representa una marca joven y algo más de izquierdas que el Partido Socialista, sino un contendiente directo en lo relativo a las ideas, las políticas y los valores que caracterizan a los socialdemócratas, en España y en toda Europa”.
- “PSOE y Unidos Podemos son dos fuerzas antagónicas cuyo entendimiento, como vimos tras el 20-D es imposible”.
- “Podemos al frente de la izquierda es un voto estratégicamente equivocado: el *sorpasso* del PSOE y su conversión en la tercera fuerza política no solo no logrará arrastrar al PSOE a una izquierda radical en la que ni sus dirigentes, militantes o simpatizantes creen, ni en la que

pueden estar, sino que tampoco contribuirá a resolver los problemas que preocupan a la gente. Más bien agravarlos.”

Tesi: Unidos Podemos no és la nova esquerra ni pot substituir al PSOE. El *sorpasso* únicament agreujaria la situació i dificulta el canvi.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesis específica 6.1:** *El País* presenta a Unidos Podemos com un enemic.

FITXA D'ANÀLISI 20

- PART TÈCNICA:

Títol: Contra los extremos

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 26.06.2016

Episodi conflictiu: Els partits han desaprofitat les campanyes per les eleccions del 26J. No s'han explicat propostes ni s'han aclarit els pactes necessaris per formar un govern.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors: En l'editorial apareixen quatre actors. Unidos Podemos, el Partit Popular, Ciudadanos i el PSOE.

- UP com un partit radical i que no s'ajusta a les necessitats d'Espanya.
- El PP no ha canviat. La seva campanya s'ha basat en improvitzar arguments per neutralitzar els escàndols en els que es trobava inmers.
- La polarització de UP i el PP augmenta les probabilitats de que es produeixi un nou bloqueig.
- Ciudadanos i el PSOE són opcions moderades i reformistes i que s'ajusten a les necessitats de la majoria d'espanyols.

Proposicions implícites i explícites:

- "Apenas se ha profundizado sobre las prioridades sostenidas por cada opción, ni se han aclarado los pactos necesarios para sacar adelante una fórmula de gobierno que acabe con la provisionalidad y el vacío de impulso político".
- "La campaña nos deja con la convicción de que los líderes no se han movido respecto a los planes que causaron el naufragio de la legislatura anterior".

- “PP y Podemos han creado una polarización que condena a las demás fuerzas a ser comparsas y que garantiza el poder eterno del PP frente a un radicalismo que no se ajusta a las necesidades de la España actual”.
- “Gran operación la del PP: destruir cualquier opción de recambio aunque en el camino destruya también el sistema”
- “Podemos empeñado en destruir todo signo de moderación y reformismo en el PSOE y obligarlo a seguirle en su juego seudorevolucionario. Mal haría el PSOE en caer en esa trampa, de la que no saldría jamás”.
- “La fortaleza de los extremos, representados por PP y Unidos Podemos, y la debilidad relativa del centro, en el que están el PSOE y Ciudadanos, incentivan el maximalismo”.
- “Cualquiera que estorbe en el camino de la formación de Gobierno debe apartarse cuanto antes. La situación no permite más bromas ni egoísmos”.

Tesi: La polarització PP-Unidos Podemos resta força al PSOE, que es el partit que ofereix possibilitats de pacte i de canvi, i obre la porta a un nou bloqueig de govern. El triomf del PP o d'Unidos Podemos anul·la la possibilitat de fer una política constructiva a Espanya.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 6.1:** *El País* presenta a Unidos Podemos com un enemic.

FITXA D'ANÀLISI 21

- PART TÈCNICA:

Títol: Formar Gobierno

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 27.06.2016

Episodi conflictiu: Formació de Govern per evitar unes terceres eleccions

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Popular:** ha d'aprofitar l'oportunitat per formar govern.
- **Partit Socialista:** s'ha d'abstenir per tal d'evitar unes noves eleccions.
- **Unidos Podemos:** no és el partit d'esquerres hegemònic, ja que els resultats de les eleccions mostren que encara ho és el PSOE.

Proposicions implícites i explícites:

- "La prioridad absoluta es la de hacer posible un pacto que garantice rápidamente un Ejecutivo estable, corrigiendo así la peor consecuencia de la legislatura precedente. Ahora se necesitan soluciones, aunque para ello sea preciso pasar por encima de los intereses partidistas o personales más concretos. De ningún modo puede repetirse la esterilidad del periodo anterior ni acudir al irresponsable expediente de dejarse llevar hasta unas terceras elecciones".
- "El resultado del PP, claramente mejor que el de diciembre, le concede de nuevo la iniciativa para intentar formar Gobierno; esperemos que no lo rechace de nuevo. [...]. Seguimos creyendo que la retirada de Rajoy facilitaría ese proceso, pero asumimos que el presidente verá este resultado como una reivindicación personal. Su estrategia de polarizar la campaña, con ayuda de Podemos ha sido eficaz, por mucho que la suya no sea más que una triste victoria en medio de un escenario desolador".

- "En el caso del PSOE, se trata de un partido tan tocado que hasta un pésimo resultado es susceptible de convertirse en una buena noticia, dado que ha aguantado en la segunda posición y evitado el tan cacareado *sorpasso*".
- "El PSOE debe escuchar el mandato de los electores de que permanezca en la oposición y permita con su abstención que gobierne aquel que tenga los votos necesarios para hacerlo".
- "Podemos no puede reclamar la hegemonía de la izquierda, ni menos aún, liderar, como pretendía, un proyecto de cambio político basado en una mayoría que no existe entre los electores. El PSOE continúa siendo el partido que lidera la izquierda europeísta, reformista y constitucionalista".
- "Lo peor sería reproducir la esterilidad de la breve legislatura anterior: acabar con los bloqueos es la idea que debe predominar. Nada sería más irresponsable que provocar unas terceras elecciones en un año".

Tesi: Els partits han de deixar enrere els seus interessos partidistes i col·laborar en la formació d'un nou govern, per tal d'evitar unes terceres eleccions.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
- ✗ **Hipòtesi específica 5.1:** El protagonisme de Pedro Sánchez a *El País* és més alt que la dels líders dels altres partits.

FITXA D'ANÀLISI 22

- PART TÈCNICA:

Títol: Sube el PP, baja Podemos y el PSOE decide

Diari: *El País*

Autor: Javier Ayuso

Data: 27.06.2016

Episodi conflictiu: Resultat de les eleccions – Formació de Govern

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Mariano Rajoy i el Partit Popular:** guanyadors indiscutibles de les eleccions.
- **Unidos Podemos:** gran derrotat de les eleccions, ja que el *sorpasso* no s'ha complit.
- **Pedro Sánchez i el PSOE:** apareixen com actors clau, ja que està en les seves mans formar un nou govern.

Proposicions implícites i explícites:

- "El balance es muy sencillo: hay un ganador, Mariano Rajoy, y un perdedor, Pablo Iglesias (que se había puesto la corbata de presidente y acabó la noche perdiendo la sonrisa de la campaña)".
- "Pedro Sánchez y Albert Rivera, aun perdiendo escaños han sobrevivido a la catástrofe que les auguraban los expertos de la pinza y siguen teniendo llaves de gobernabilidad".
- "Deben ser conscientes de que no pueden volver a fracasar en la formación de un Gobierno estable para los próximos años. Lo prioritario ahora es iniciar conversaciones que puedan llevar a la investidura de un presidente del Ejecutivo lo antes posible".
- "La llave real de la gobernabilidad la tiene el PSOE. Sánchez tiene ante sí un dilema difícil de resolver y, sobre todo, difícil de explicar a sus

afiliados y votantes. La única solución es cambiar la pregunta que ahora se hacen los socialistas. En vez de cuestionarse con quién pactar, habría que plantear para qué pactar".

Tesi: Els socialistes han de permetre la formació d'un govern, tot i que aquest estigui liderat pel Partit Popular.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir Govern.

FITXA D'ANÀLISI 23

- PART TÈCNICA:

Títol: Pedro Sánchez puede sobrevivir

Diari: *El País*

Autor: Berna González Harbour

Data: 27.06.2016

Episodi conflictiu: Resultat de les eleccions del 26J

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** apareix com un polític exemplar, que ha aconseguit superar a Unidos Podemos en les eleccions i s'ha enfrontat als barons del PSOE, que van dividir el partit.
- **Unidos Podemos:** partit derrotat per Pedro Sánchez, ja que no s'ha complert el *sorpasso* que les enquestes van preveure.
- **Barons del PSOE:** es parla d'ells com membres del partit que han intentat sabotejar a Pedro Sánchez, sobre tot Susana Díaz. Se'ls recrimina que en algunes comunitats han pactat amb Podemos, tot i tancar-se a formar un govern amb Podemos a Espanya.

Proposicions implícites i explícites:

- “El listón de la supervivencia de Pedro Sánchez, el líder del principal partido del centro izquierda en España, no estaba este domingo tanto en ganar o perder la mayoría de votos y escaños sino en evitar o no el *sorpasso*, el crecimiento de Unidos-Podemos por encima de sus resultados”.
- “El líder del PSOE no solo se ha enfrentado al enemigo exterior, un Podemos que al unirse a Izquierda Unida mientras se proclamaba socialdemócrata intentaba atrapar todas las etiquetas posibles del bloque de izquierdas, sino a su propio partido. Su trabajo para formar

una mayoría y sobrevivir en el intento se vio contestado por los barones, que no le dieron carta blanca ni un grado de confianza suficiente para tener margen de maniobra”.

- “Barones que en sus comunidades han pactado con Podemos se alzaron contra esa posibilidad para Pedro Sánchez y contagiaron una atmósfera de incoherencia que ha pesado sobre el PSOE hasta el final”.
- “Pero nada de esto debe borrar la urgencia de la tarea que el partido que ha aunado al centro izquierda en España en los últimos 40 años tiene ante sí: renovarse, definir un plan, una estrategia y programa con voz propia frente a la austeridad, frente a los populismos y xenofobia que llegan de Europa y frente a un Partido Popular que no se ve penalizado por la corrupción”.

Tesi: Pedro Sánchez ha salvat al PSOE del *sorpasso* i de la divisió del partit, tot i les dificultats que han causat els barons. Ara ha de posar en marxa la regeneració del partit i definir plans, programes i models progressistes per a Espanya.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✗ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez.
- ✓ **Hipòtesi específica 5.1:** El protagonisme de Pedro Sánchez a *El País* és més alt que la dels líders dels altres partits.
- ✓ **Hipòtesi específica 6.2:** *El País* presenta a Unidos Podemos com un enemic.

FITXA D'ANÀLISI 24

- PART TÈCNICA:

Títol: Un PSOE responsable

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 09.07.2016

Episodi conflictiu: Formació de Govern – Actuació del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Socialista:** apareix com un partit absent després de la seva derrota a les eleccions. Se'l critica la seva incapacitat per decidir sobre el futur del país.
- **Pedro Sánchez:** polític que ha desaparegut després de les eleccions. Segons l'editorial, ha de deixar enrere les seves preferències personals i començar a mirar pel futur del país, evitant unes terceres eleccions.

Proposicions implícites i explícites:

- "Sin poder formar un Gobierno alternativo al PP, tiene sentido no impedir el gobierno de la fuerza más votada. Por ello, de la reunión del comité federal de hoy debería salir el mensaje de que los socialistas están dispuestos a terminar con siete meses de parálisis política, un objetivo difícil de alcanzar si se bloquea cualquier Ejecutivo encabezado por Mariano Rajoy"
- "No es preciso implicarse en coalición alguna con el adversario político, ni votar a su favor, sino abstenerse para permitirle la formación de Gobierno a los solos efectos de facilitar el comienzo de la legislatura y alejar el fantasma de unas terceras elecciones que nadie quiere"
- "Es verdad que dar vía libre al Gobierno de Rajoy no es la única opción con la que cuenta Sánchez: también puede jugar a que el candidato del

PP se estrelle en la investidura, lo que le obligaría a presentarse él mismo. Pero esa opción es casi inverosímil tras el fracaso cosechado cuando trató de ser investido en marzo "

- "Lo que es difícilmente defendible es el silencio de Pedro Sánchez desde la noche electoral. Renunciar a dar explicaciones sobre la estrategia que planea seguir y delegar en otros la toma de posición en un asunto tan crucial es una actitud impropia del líder de la segunda fuerza".
- "Lo que Sánchez y sus colaboradores no pueden hacer es decidir sobre el futuro de España pensando en el próximo congreso del PSOE, la posición personal del líder o su eventual sucesión, porque eso es irrelevante para la ciudadanía"

Tesi: El PSOE i Pedro Sánchez han de facilitar la formació d'un govern, tot i que això impliqui que governi el Partit Popular.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
- ✓ **Hipòtesi específica 3.2:** *El País* redueix el suport a Sánchez.

FITXA D'ANÀLISI 25

- PART TÈCNICA:

Títol: Alternativa o bisagra

Diari: *El País*

Autor: Jorge Galindo

Data: 02.09.2016

Episodi conflictiu: Situació del PSOE – Formació de Govern

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** és un partit imprescindible per qualssevol decisió parlamentària, però no pot governar sol. Necessita el suport d'altres forces i ha d'escollir si vol ser un partit bisagra o l'alternativa al PP.

Proposicions implícites i explícites:

- “El PSOE es necesario en cualquier suma parlamentaria viable. Pero, por desgracia, se trata de una bisagra con poco ángulo”.
- “Ciudadanos puede buscar alianzas, pero carece de los votos, mientras que el PSOE cuenta con ellos, pero al mismo tiempo aspira a gobernar. La alternativa de izquierdas es, a la vez, único soporte para la derecha. Así es difícil calificar al PSOE de “irresponsable”, pues se le imputan dos responsabilidades incompatibles”.
- “El socialismo necesita poner una solución a la paradoja. Es cierto que esta no se daría si no fuese porque un sector del Congreso (la del independentismo) mantiene una posición inasumible para el resto”

Tesi: El PSOE ha de decidir ja si es conforma amb l'oposició o tracta de liderar una alternativa política.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✘ **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy.

FITXA D'ANÀLISI 26

- PART TÈCNICA:

Títol: Guerra en el bipartidismo

Diari: *El País*

Autor: Mária Martínez-Bascuñan

Data: 03.09.2016

Episodi conflictiu: Impossibilitat de formar govern

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** partit sense visió polític i que ha de regenerar-se programàticament. A més, abans d'aferrar-se al *no* a Mariano Rajoy, ha de pensar en el que suposaria pel partit unes noves eleccions i si realment tenen un programa per fer-li front.
- **Mariano Rajoy:** polític que impossibilita la regeneració política d'Espanya i que debilita al seu partit.

Proposicions implícites i explícites:

- “El PSOE no es el partido responsable de la situación del bloqueo, pero sí el partido clave para orientar el rumbo del país en un sentido o en otro”.
- “El *no* de Sánchez se ha presentado como una posición moral antes que política, que ciertamente lo mantiene imaculado. Nada que objetar. Pero a partir de ahora queda por ver si sabe salir ciertamente de esa “ética de convicción” para articular su posición política: evaluar las consecuencias de unas terceras elecciones y si dispone de un proyecto renovado para enfrentarse a ellas”.
- “Incapaz de abrir una crisis de liderazgo, el PP se nos aparece como un partido fantasma sujeto por el fino hilo de Rajoy. Un líder que funciona

como tapón para la regeneración política, pero que teme que sin él su partido se vaya por el desagüe”.

Tesi: L'única solució sortir del bloqueig és la doble renovació del bipartidisme a Espanya: programàtica en el cas del PSOE i de regeneració pel PP.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 27

- PART TÈCNICA:

Títol: Antes de las elecciones, las elecciones

Diari: *El País*

Autor: Rubén Amón

Data: 03.09.2016

Episodi conflictiu: Impossibilitat de formar govern

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Popular:** partit fort i despreocupat d'unes noves eleccions, ja que els antecedents el porten a pensar que millorarà els resultats.
- **Unidos Podemos:** partit que proposa un govern amb la implicació de forces conservadores, sobiranistes i d'extrema esquerra.
- **Partit Socialista:** partit que actua contradictòriament. L'autor considera que pateix "autisme". A més, l'abstenció deixaria al seu líder desacreditat i deslegitimitat.

Proposicions implícites i explícites:

- "Unas y otras fuerzas políticas han establecido una insólita tregua amparándose en la oportunidad o en el oportunismo de las elecciones vascas y gallegas".
- "Mariano Rajoy ha elegido el camino de la perseverancia, asumiendo como suyos estos dos meses de plazo que no son realmente suyos. Le beneficia en este sentido el autismo del PSOE. Y también lo hace la pretensión de convertir septiembre en un argumento de presión a los socialistas, especialmente si termina produciéndose en Ferraz la convocatoria de un comité federal extraordinario".
- "Rajoy espera que el PSOE "evolucione" de la negación hacia la abstención. En caso contrario, no preocupa demasiado a los populares

la repetición de unas elecciones. Mejoraron sus resultados en junio, podrían superarlos más en diciembre”.

- “Consensuar la abstención, deslegitimando la autoridad de Pedro Sánchez, de tal manera que el propio secretario general se expondría al escarmiento de una moción de censura interna. ¿Estaría obligado a abdicar? ¿Habría cambio de líder?”
- “Es la presión de Pablo Iglesias. El problema es que la propuesta del líder de Podemos requiere la implicación contra natura de fuerzas políticas conservadoras, soberanistas y de extrema izquierda. La amalgama convierte en bastante inverosímil que Pedro Sánchez se anime a liderarla pese a las insinuaciones en su intervención del viernes, entre otras razones por la animadversión del propio partido de Iglesias y a las formaciones rupturistas”.

Tesi: El més probable és que al desembre torni a haver-hi eleccions, que no tindran grans variacions i mostren la negligència de la classe política espanyola.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis mitjançant aquest text.

FITXA D'ANÀLISI 28

- PART TÈCNICA:

Títol: Seducción o frentismo

Diari: *El País*

Autor: Jorge Galindo

Data: 23.09.2016

Episodi conflictiu: Diferències entre Pablo Iglesias i Iñigo Errejón

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Errejón:** la seva estratègia es basa en la inclusió de la socialdemocràcia. Considera que sense ella no es podrà guanyar a la majoria de l'electorat.
- **Iglesias:** polític que considera al PSOE com un rival.

Proposicions implícites i explícites:

- “La posición errejonista es revolucionaria, pero su estrategia se basa en la inclusión: si se abre la socialdemocracia es porque considera que sin ella no podrá ganarse a la mayoría, que se encuentra en el centro-izquierda. La de Iglesias también lo es, pero retrata al PSOE como rival ambiguo mientras configura una nueva y disciplinada coalición ideológica”.
- “Podemos se ve obligado a contorsionarse sin poder cambiar el tablero. Así, se contribuye como una agrupación de sensibilidades que se sostiene porque funciona en las urnas, ofreciendo cuotas de poder para cambiar ciertos aspectos del sistema”.

Tesi: Podemos és una agrupació de sensibilitats que es sosté perquè funciona a les urnes, però haurà de decantar-se per una de les postures.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 29

- PART TÈCNICA:

Títol: ¿A dónde va Podemos?

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 23.09.2016

Episodi conflictiu: Divisió interna d'Unidos Podemos

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pablo Iglesias:** polític que aposta per un canvi radical del sistema polític, econòmic i social d'Espanya. El seu propòsit va ser substituir al PSOE com a primer partit de l'esquerra.
- **Iñigo Errejón:** polític que intenta propugnar un partit obert al centreesquerra i que faciliti un pacte amb el PSOE.

Proposicions implícites i explícites:

- “Iglesias se ha quitado la careta de socialdemócrata que de forma muy oportunista se colocó en vísperas de las elecciones del 26 de junio, en aquel intento de sustituir al PSOE como primer partido de la izquierda”.
- “Errejón parece propugnar un partido más abierto al centroizquierda difuso donde se sitúan ideológicamente buena parte de los españoles, que facilite un pacto con el PSOE en vez de tratar de ningunearlo para fagocitar a sus electores”.
- “La tensión entre los *generales* de Podemos coincide también con la lucha abierta entre dos sectores de sus organizaciones entre comunidades autónomas y una docena de ciudades importantes para medir la relación de fuerzas de 2017”.
- “Los dirigentes de Podemos tienen ante sí el reto de explicar a sus votantes para qué sirven sus votos: para forzar un cambio radical del

sistema político, económico o constitucional, o para reformarlo pragmáticamente en beneficio de la ciudadanía”.

Tesi: Podemos és un partit dividit i que mostra contradiccions. Pablo Iglesias pretén crear un sistema polític, constitucional i econòmic molt més radical, substituint al PSOE, i Errejón vol crear un partit de centreesquerra que pugui pactar amb el PSOE.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 5.1:** *El País* mostra a Unidos Podemos com un enemic.

FITXA D'ANÀLISI 30

- PART TÈCNICA:

Títol: Voto a la estabilidad

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 26.09.2016

Episodi conflictiu: Resultats de les eleccions gallegues i basques

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Núñez Feijóo:** polític amb molt bona imatge. Es presenta com un líder fort al Partit Popular i en primera línia per la successió de Mariano Rajoy.
- **Mariano Rajoy:** els resultats de les eleccions gallegues l'ajuden a mantenir l'opció de la investidura i compensen els mals resultats al País Basc.
- **Pedro Sánchez:** polític intransigent i castigat pels gallecs i els bascos.

Proposicions implícites i explícites:

- “Los electores de Galicia y del País Vasco revalidaron ayer la estabilidad de los Gobiernos que han mantenido cada una de estas comunidades y castigaron la intransigencia y frivolidad de la dirección del PSOE”.
- “Alberto Núñez Feijóo no solo es el triunfador en Galicia, sino la palanca política que permite al PP mantener expectativas de cara al desbloqueo de las instituciones españolas. Las autonómicas gallegas ayudan a Mariano Rajoy a mantener las opciones de investidura y le compensan del mal resultado obtenido por este partido en el País Vasco”.
- “Los socialistas continúan retrocediendo, lo cual refleja el fracaso del candidato apoyado por Pedro Sánchez en una organización que ha acudido fracturada a la cita con las urnas”.

- “Aunque los gallegos y los vascos han votado pensando ante todo en sus respectivas comunidades, la instrumentalización que se ha querido hacer en clave nacional compromete a las principales fuerzas de España”.
- “Todas las miradas se vuelven ahora hacia el secretario general del PSOE, cuya intransigencia como valladar frente a la posibilidad de un Gobierno del PP perjudica electoralmente a su partido”.
- “A Sánchez le corresponde ahora reconocer el fracaso de su intransigencia, asumir responsabilidades por la derrota de su partido y no buscar excusas ni perseverar en el intento de distraer la atención con maniobras políticas imposibles”.

Tesi: Les eleccions gallegues i basques castiguen la intransigència de Pedro Sánchez per negar-se a acabar amb el bloqueig.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 31

- PART TÈCNICA:

Títol: Todos a votar

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 25.09.2016

Episodi conflictiu: Eleccions gallegues i basques

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE i Pedro Sánchez:** partit trencat i inestable. El fet de que la crisi que pateix sigui pública, li pot passar factura a les eleccions basques i gallegues.
- **PP:** si manté la majoria absoluta a Galícia pot evitar la convocatòria a unes terceres eleccions generals.
- **Podemos:** partit amb tensions internes. A més, a Urkullu no li agrada que el PSOE faci negociacions amb aquesta força.

Proposicions implícites i explícites:

- “En Galicia, el interés principal reside en verificar en verificar si el PP mantiene la mayoría absoluta en beneficio de Alberto Núñez Feijóo, por la que ha apostado Mariano Rajoy, consciente de que un buen resultado refuerza sus aspiraciones a seguir en la Moncloa”.
- “En el caso de Euskadi, [...], parece que la victoria del PNV no será suficiente para asegurar por sí misma el gobierno de Iñigo Urkullu. [...] La incógnita es si a Urkullu le bastará un acuerdo con los socialistas”.
- “La implosión del PSOE en plena campaña puede pasarle factura en las urnas”.

- “Y haber elevado a públicas las tensiones entre los *generales* de Podemos, también en plena campaña, no es la mejor situación para apostar en esa opción”.
- “Tampoco le ha gustado a Urkullu el anuncio de un presunto Gobierno sobre la base de PSOE y Podemos”.
- “Galicia puede ser la clave para respaldar al PP en el intento de evitar la indeseable convocatoria de unas terceras elecciones generales”.
- “No menos importante es verificar en qué posición queda el secretario general del PSOE, Pedro Sánchez, dado que la olla a presión de su partido se abrió bruscamente en plena campaña electoral”.

Tesi: Els resultats de les votacions vasques i gallegues són la clau per desbloquejar la política nacional.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 32

- PART TÈCNICA:

Títol: La 'milonga' del Congreso

Diari: *El País*

Autor: Ernesto Ekaizer

Data: 27.09.2016

Episodi conflictiu: Sánchez convoca primàries

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític disposat a dimitir en el cas que el Comitè Federal tiri enrere el seu projecte de *negacionisme*. A més, la necessitat de convocar un Congrés no tindria cap sentit si és posterior al debat d'investidura.

Proposicions implícites i explícites:

- "Pedro Sánchez ha hecho referencia varias veces a que era la Comisión Ejecutiva Nacional la que había adoptado la decisión sobre convocatoria de elecciones primarias y Congreso Federal".
- "Sánchez explicó el lunes a los medios de comunicación que no se plantea asumir responsabilidades –por ejemplo, presentar su dimisión- si la propuesta de primarias y congreso es rechazada por el Comité Federal. No se lo plantea dijo, porque, nadie impedirá que el plan salga adelante. Otra posibilidad, que no ha mencionado, es que si su posición es rechazada, se someta a la mayoría".
- "Ayer, en una entrevista con Pepa Bueno en la cadena SER, avanzó un paso más. Dijo que no se plantea dimitir en el caso de que la mayoría del Comité Federal se niegue a ratificar su plan".
- "Que pasa por alto dos derivadas: primero, el Congreso no debatiría nada, por celebrarse en los primeros días de diciembre apuntados;

segundo, el secretario general (salvo en el caso de Pedro Sánchez que es secretario general con mandato de congreso a congreso), no es consagrado como tal hasta que el Congreso lo proclama. Si se trata de Sánchez, como se apunta, podría hacer las gestiones, pero no si el que gana es la candidata o candidato rival”.

Tesi: La veritable intenció de Sánchez és anar a eleccions el 18 de desembre. No té cap sentit parlar de la necessitat d'un Congrés Federal convocat a primers de desembre per realitzar el debat d'investidura (màxim 30 d'Octubre), ja que en aquestes dates no hi haurà res a resoldre.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.2:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 33

- PART TÈCNICA:

Títol: El síndrome del búnker

Diari: *El País*

Autor: Rubén Amón

Data: 29.09.2016

Episodi conflictiu: Conspiració dels crítics a Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític que creia que arribaria a la Moncloa amb l'ajuda de Podemos i Ciudadans. Va descuidar la conspiració dels barons que van aprofitar els resultats de les eleccions per derrocar-lo.
- **Felipe González:** polític que diu sentir-se enganyat i utilitzat, tot i que era conscient que les seves declaracions serien un estímul de la crisi interna.

Proposicions implícites i explícites:

- “Pedro Sánchez ha terminado rehén en su propio búnker, malgrado por un amotinamiento al que no concedió la menor importancia ni siquiera cuando la operación de los críticos habría adquirido una corpulencia inequívoca, embarazosa”.
- “La beligerancia del no contra Rajoy identificó a Sánchez con la militancia, pero le hizo descuidar el sigilo del “sabotaje” de palacio”.
- “Pensaba que nadie iba a presentar una candidatura a la secretaría general antes del límite de 13 de octubre. Y que la ausencia de rivales le concedía plena autoridad para avanzar en las negociaciones, de tal manera que el líder socialista se confiaba a dos escenarios insólitamente confortables: o lograba la coronación en La Moncloa con la ayuda de

Podemos y Ciudadanos, o competía el 18 de diciembre para devolver al PSOE el umbral psicológico de los cien imputados”.

- “[Felipe González] Decía sentirse engañado y utilizado, consciente al mismo tiempo de que las declaraciones iban a convertirse en un estímulo implícito o explícito que ha precipitado la “rebelión de los diecisiete”.
- “Las de Euskadi y Galicia, tan lejos de Madrid, le han procurado más daño que ninguna otra, porque han retratado al socialismo en un papel gregario, decadente, y porque han servido de motivación definitiva a la coreografía de la subversión”.

Tesi: Pedro Sánchez va descuidar la conspiració que els barons del PSOE preparaven contra ell.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✘ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el seu suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 34

- PART TÈCNICA:

Títol: Un partido secuestrado

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 28.09.2016

Episodi conflictiu: Sánchez convoca eleccions primàries

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** apareix com un polític trampós i irresponsable davant de les derrotes electorals del PSOE. Pretén convertir les primàries en un plebiscit: Mariano Rajoy sí o Mariano Rajoy no. A més, parla de formar un govern alternatiu al del PP, tot i que aquesta via sigui inviable.

Proposicions implícites i explícites:

- “El secretario general del PSOE, Pedro Sánchez, se ha sacado de la manga una carta tramposa para eludir las responsabilidades que le corresponden por la sucesión de gravísimas derrotas electorales. Consiste en convocar a los militantes a unas primarias, concebidas en realidad como un plebiscito en torno a su persona y a un congreso en los primeros días de diciembre bajo el siguiente chantaje político: o se está contra Rajoy, o se está a su favor”.
- “Sánchez se enroca para anteponer la necesidad de conseguir “una voz única” en el partido”.
- “Para dar la impresión de que hay algo más en juego, Sánchez ha confirmado su voluntad de intentar un Gobierno alternativo al del PP. Solo ha precisado que debería ser “de ancha base parlamentaria”, mencionando de nuevo a Podemos y Ciudadanos como los llamados a ese pacto, y sin descartar a los nacionalistas. A estas alturas, parece un

insulto a la inteligencia de la militancia y a miles de personas de buena fe que tal fórmula de gobierno es realmente posible y que el PSOE tiene la fuerza como para liderarla”.

- “No se puede organizar nada menos que la elección del líder del partido y un congreso que elabore la estrategia para varios años con un calendario tan traicionero. Porque lo es: Sánchez pretende reelegirse en unas primarias ocho días antes de que venza el plazo para evitar la disolución de las Cortes y la convocatoria de las terceras elecciones generales en un año, y celebrar un congreso de su partido dos semanas antes de esa hipotética e indeseable elección general, pero con él ya reelegido, de forma que pudiera mantenerse en el cargo a pesar de la nueva y previsible derrota”.

Tesi: Pedro Sánchez no és un líder egoista i que es preocupa pels seus interessos personals, en comptes de fer-ho pels problemes dels ciutadans. Pretén ser reescollit en unes primàries, per tal de poder mantenir-se en el seu càrrec tot i que es produís una nova derrota.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
- ✓ **Hipòtesi 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 35

- PART TÈCNICA:

Títol: El momento más difícil del PSOE desde la Transición

Diari: *El País*

Autor: Joaquín Prieto

Data: 29.09.2016

Episodi conflictiu: Crisi interna del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** apareix com un partit que passa per la major crisi de la seva historia des de la Transició. A les últimes sis cites a les urnes ha baixat els seus resultats. A més, ara es l'únic partit que pot acabar amb el bloqueig per formar un govern i es troba immers en la divisió entre *abstencionistes* i *negacionistes*.

Proposicions implícites i explícites:

- “El único instrumento utilitario del combate en curso consiste en definir quiénes están en el “bando” de la abstención frente a la investidura de Mariano Rajoy y quiénes defienden el no, según el decir del cuestionado Pedro Sánchez”.
- “La carrera de Pedro Sánchez como máximo responsable del PSOE no suma más que fracasos históricos”.
- “En las generales del 20D, el PSOE descendió a 90 escaños y el 26J volvió a hundir esa marca hasta 85 diputados y 120.000 votantes menos. El suelo se ha tocado otra vez el 25S en Galicia y Euskadi”.
- “La gestión de Pedro Sánchez no ha conseguido detener el continuo declive de votos socialistas en las urnas, pero es difícil reconocer los ejes o las batallas políticas claras, fuera del intento actual de resumir la

división interna entre los que quieren impedir el Gobierno de Rajoy a toda costa y los sospechosos de contribuir a dejarlo en la Moncloa”.

- “Resulta notable que la gran discusión del presente sea la disquisición técnico-jurídica sobre cómo debe interpretarse el artículo 36 de los estatutos del PSOE. Y eso en un país políticamente bloqueado, que lleva cerca de 300 días sin Gobierno estatal, ya ha votado dos veces en las elecciones generales y, de continuar así las cosas, puede verse abocado a hacerlo en unas terceras sin garantía de que sean decisorias”.
- “Resulta particularmente grave que el partido que tiene la llave para lograr el desbloqueo político se encuentre tan ensimismado en sus asuntos internos, discutiendo qué “bando” tiene derecho a quedarse con la marca PSOE o si este partido debe ser de militantes o de votantes. Sin exageración, puede afirmarse que esta fractura puede hacer cada vez más pequeño al PSOE y que corre el riesgo de inhabilitarse como principal instrumento de la izquierda”.

Tesi: La divisió interna del PSOE i la seva despreocupació davant del bloqueig governamental el posa en risc de perdre la posició com la principal força d'esquerres d'Espanya.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 36

- PART TÈCNICA:

Títol: Quimeras

Diari: *El País*

Autor: José Ignacio Torreblanca

Data: 29.09.2016

Episodi conflictiu: Pacte Podemos i PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Podemos:** partit que es nega a pactar amb el PSOE perquè s'oposa a acceptar l'Europa actual i creu que hi ha nacions que tenen dret a la sobirania a Espanya i que poden escollir marxar-se del país.

Proposicions implícites i explícites:

- “Vean si no hasta qué punto la vehemencia con la que se defiende ese planteamiento y la saña con la que se ataca a los malvados que supuestamente quieren impedir ese Gobierno que ha logrado que se olvide el detalle aritmético de que el PSOE y Unidos Podemos solo suman 156 escaños. Como también se pasa por alto en el bienintencionado manifiesto que circula instando a PSOE, Podemos y Ciudadanos sumar sus 13,6 millones de votos y 188 diputados para formar un gobierno de progreso el hecho de que entre sus firmantes no haya nadie cercano a Ciudadanos ni ningún cargo institucional de Podemos”.
- “Si quieren saber por qué ese Gobierno no es posible, escuchen a Pablo Iglesias el domingo pasado en la Universidad de Podemos describir a Ciudadanos como el “Podemos de derechas” creado por la banca y afirmar que el eje de la regeneración ya no es el que cuenta”.

- “Si Podemos no puede pactar con el PSOE, dijo Iglesias, es porque quiere decir *no* a esta Europa, pero, sobre todo, porque, al contrario de lo que dice la Constitución, España no es, en su opinión, una nación soberana en la que haya “nacionalidades y regiones”.
- “Pedro Sánchez haya llevado al PSOE al abismo por la quimera de pactar con un Podemos que no quiere pactar con él”.

Tesi: Podemos no vol pactar amb el PSOE, sinó destruir-lo perquè el considera part del règim amb el que pretén acabar.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.
- ✓ **Hipòtesi específica 6.1:** *El País* presenta a Unidos Podemos com un enemic.

FITXA D'ANÀLISI 37

- PART TÈCNICA:

Títol: Pedro Botero

Diari: *El País*

Autor: Luz Sánchez-Mellado

Data: 29.09.2016

Episodi conflictiu: Crisi interna del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític que ha passat de ser “el bo” al “dolent” del PSOE. Es diu que els membres del partit l’han lapidat.
- **Barons del PSOE:** lapidadors de Pedro Sánchez. Destaca Felipe González, a qui es refereix com “el gran patriarca que clama su santa decepción con la oveja negra”.

Proposicions implícites i explícites:

- “Resulta que el malo era el bueno hasta hace dos urnas”.
- “De héroe a villano, de mesías a íncubo, de bello a bestia parda con la que asustar a los niños”.
- “El blanco a batir, el responsable del Actual Estado de las Cosas, Pedro Botero en persona”.
- “Y, en esta gresca en concreto, no sé si me dan más pena o más vergüenza dan lapidado o lapidadores”.
- “El caso es que todos callaron o miraron a su ombligo cuando la cosa pudo tener remedio”.
- “El gran patriarca clamando su santa decepción con la oveja negra”.

Tesi: Els *barons* del PSOE han aconseguit reconvertir la figura de Pedro Sánchez en l’antiheroi del partit.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✘ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el seu suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 38

- PART TÈCNICA:

Títol: Salvar al PSOE

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 01.10.2016

Episodi conflictiu: Dimissió de Pedro Sánchez com secretari general

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític que ha traït al seu partit, insensat i sense escrúpols. No reconeix el seu fracàs. És un dirigent poc cabal i hauria d'haver dimitit després dels fracassos de les eleccions a Euskadi i Galícia.

Proposicions implícites i explícites:

- “La salida del secretario general del PSOE, Pedro Sánchez, forzado por la dimisión de este miércoles de una mayoría, es imprescindible”.
- “En las elecciones autonómicas celebradas en Galicia y el País Vasco el pasado domingo, que se suma a las derrotas cosechadas en las dos elecciones generales del último año, [...], deberían haber supuesto la dimisión automática de su líder. Cualquier dirigente político cabal lo hubiera hecho sin dudarle. Pero Sánchez ha resultado no ser un dirigente cabal, sino un insensato sin escrúpulos que no duda en destruir el partido que con tanto desacierto ha dirigido antes que reconocer su enorme fracaso”.
- “La gota que ha colmado el vaso ha sido la decisión de adelantar el congreso del partido con el exclusivo fin de hacerse reelegir y brindarse frente a una segura derrota en unas próximas elecciones, faltando así a los compromisos adquiridos con sus compañeros de partido”.

- “El enderocamiento del que hizo gala Sánchez al negarse a aceptar su cese por la pérdida de confianza por parte de la mayoría de su ejecutiva y su pretensión de seguir adelante con la convocatoria de un congreso aboca al PSOE a un proceso de destrucción a la vista de todo el mundo”.
- “Su empecinamiento en seguir con esa hoja de ruta insensata es que el de verdad refuerza al PP y a Podemos, debilita al PSOE y aleja a su partido de cualquier posibilidad de gobernar en un futuro próximo”.
- “Hemos sabido que Sánchez ha mentido sin escrúpulos a sus compañeros. Hemos comprobado que sus oscilaciones a derecha e izquierda ocurrían únicamente en función de sus intereses personales, no de sus valores ni de su ideología, bastante desconocidos ambos”.

Tesi: Sánchez ha d’assumir i reconèixer el mal que ha fet al PSOE i marxar del partit per no causar-li més.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- **Hipòtesi específica 3.1:** *El País* proposa que el PSOE investeixi a Mariano Rajoy per tenir govern.
- **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Pedro Sánchez progressivament.
- **Hipòtesi específica 6.1:** *El País* presenta a Unidos Podemos com un enemic.

FITXA D'ANÀLISI 39

- PART TÈCNICA:

Títol: Coser un partido roto o zurcirlo

Diari: *El País*

Autor: Javier Ayuso

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Dimissió de Pedro Sánchez i crisi del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** partit dividit i immers en una crisi interna. Després de la dimissió del seu líder, s'enfronta al nou repte d'acabar amb aquesta divisió i regenerar-se.
- **Pedro Sánchez:** culpable de les divisions del PSOE. Apareix com un polític irresponsable.

Proposicions implícites i explícites:

- “Lo que estaba en juego no era otra cosa que el liderazgo de Pedro Sánchez tras cuatro fracasos electorales sin asumir su responsabilidad y la amenaza de otra caída en las urnas en diciembre”.
- “Sánchez asumió, por fin, la responsabilidad de dimitir de su cargo en un gesto que le honra, aunque le ha costado tomar”
- “El relato de la reunión es algo que los socialistas deberían hacer olvidar cuanto antes. En la calle de Ferraz se montó una claqué convocada por el aparato, que aprovecharon partidarios de IU, Podemos e incluso del PP para crear tensión”.
- “Sánchez deja un partido dividido y en su peor momento electoral de la historia. Por lo menos, la votación de ayer y su retirada evitó una escisión que hubiera podido acabar con los 137 escaños de historia”.

- “Ahora toca que los perdedores asuman su derrota y que los vencedores consigan atraerles para un nuevo proyecto que sea capaz de ilusionar a todos. La tarea no es fácil. Es el momento de coser, como dijo Susana Díaz, pero no a navajazos como casi acababan ayer”.

Tesi: Després de la dimissió de Pedro Sánchez, que deixa el partit dividit i amb els pitjors resultats electorals de la història, és el moment de regenerar-se i perquè el PSOE torni a ser un partit unit,

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 40

- PART TÈCNICA:

Títol: Un PSOE con futuro

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 01.10.2016

Episodi conflictiu:

- **PSOE:** se'l presenta com un partit derrotat i dividit, amb els pitjors resultats electorals de la història. A més, té la necessitat de regenerar-se amb idees innovadores, unitat dels membres del PSOE i líders sòlids.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- “Es una pésima noticia que un partido que ha gobernado 21 de los 39 años con los que cuenta la democracia española desde la Transición haya registrado en este último año una serie de derrotas históricas que le invalidan no solo para gobernar sino incluso para ejercer una oposición eficaz y que se encuentre profundamente dividido al borde de un enfrentamiento abierto que, esperemos, no conduzca a una fractura irreparable”.
- “Los problemas del PSOE merecen un aparte por su extraordinaria gravedad, tanto en cuanto a la pérdida de apoyos electorales como en lo relativo a la falta de un mensaje claro y un liderazgo fuerte. Como ponen en evidencia los 85 escaños que logró en las pasadas elecciones, el PSOE no es, hoy por hoy, capaz de ofrecer un relato claro y convincente de su papel durante la pasada crisis ni de cuál es su plan para salir de ella con crecimiento y a la vez equidad”.
- “Ninguno de estos desafíos tiene fácil solución, pero es evidente que solo un partido centrado, confiable, unido bajo un liderazgo sólido y unas ideas innovadoras pensadas para millones de votantes y no para un

puñado de militantes puede estar en condiciones de hacer frente a esos problemas”.

Proposicions implícites i explícites:

Tesi: El Partit Socialista necessita una regeneració que suposi la unitat del partit, amb idees innovadores i líders sòlids.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 41

- PART TÈCNICA:

Títol: Sorpasso 'discursivo'

Diari: *El País*

Autor: Mária Martínez-Bascuñán

Data: 01.10.2016

Episodi conflictiu: Mala gestió de Pedro Sánchez per fer front al *sorpasso* d'UP.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** apareix com un polític que ha fet una mala gestió del seu lideratge al PSOE i s'ha obsessionat en evitar el *sorpasso* de Podemos i ha oblidat crear una alternativa i tenir una visió política pròpia. A més, l'autora diu que ha intentat copiar l'estratègia d'UP (defensant als militants, les terceres eleccions...).

Proposicions implícites i explícites:

- "El partido liderado por Iglesias ha podemizado a la izquierda como Le Pen ha logrado lepenizar a la derecha en Francia".
- "Tanto preocuparse por el *sorpasso* y resulta que Sánchez se ha entregado a una parte del discurso de Podemos en vez de diferenciarse de él. Su obcecación por que su partido no pudiera ser identificado con el PP le ha provocado un síndrome de Estocolmo respecto a su adversario de izquierdas".
- "Esa tendencia a refugiarse en los militantes, en banalizar las terceras elecciones, representan una mala copia de las consignas podemitas. No ha hecho falta que Podemos le ganara en votos. En lugar de trabajar por una alternativa, el PSOE se ha obsesionado por frenar el *sorpasso* de

Podemos pensando que el camino para evitarle era parecerse cada vez más a él”.

Tesi: En comptes de treballar per una alternativa, el PSOE s’ha obsessionat per frenar el *sorpasso* de UP. Pedro Sánchez no hauria d’haver virat cap a l’esquerra de Podemos o cap al centre, sinó tenir una visió política pròpia i donar-li centralitat.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.
- ✓ **Hipòtesi específica 5.1:** *El País* presenta a Unidos Podemos com un enemic.

FITXA D'ANÀLISI 42

- PART TÈCNICA:

Títol: La hora de la unidad

Diari: *El País*

Autor: Editorial

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Dimissió de Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** responsable de la divisió i fractura del PSOE. La seva dimissió és una oportunitat pel partit per renovar-se.
- **PSOE:** partit dividit i fracturat que ha de regenerar-se.

Proposicions implícites i explícites:

- “El mandato de Pedro Sánchez como secretario general del partido ha añadido el triste récord de una profundísima división que, de no restañarse con urgencia, puede dejar al partido fracturado e inutilizado como alternativa al gobierno”.
- “La responsabilidad última, tanto de las derrotas como de la división, recae sobre los hombres de su secretario general saliente, Pedro Sánchez. La principal tarea de un líder es mantener a su partido cohesionado por encima de las diferencias de opinión, naturales en toda organización”.
- “Si algo ha distinguido el mandato de Sánchez ha sido su incapacidad para unir al partido detrás de sí, construir un liderazgo abierto e inconcluyente y sumar a sus críticos a un proyecto ganador”.
- “La votación del Comité Federal y la posterior dimisión de Sánchez, aunque dramática, no cabe ser apelada ni cuestionada en su legitimidad, y abre una vía para la necesaria recomposición de la unidad del partido”.

Tesi: La dimissió de Pedro Sánchez obre una via per recomposar la unitat del partit i acabar amb les fractures i divisions.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 43

- PART TÈCNICA:

Títol: Triunfos y errores de un líder accidental

Diari: *El País*

Autor: Rafa de Miguel

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Evolució de Pedro Sánchez al PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** es presenta com un polític amb una trajectòria marcada per dos moments clau: l'auge (nomenament com líder del PSOE i el pacte amb Ciutadans) i la caiguda (rodejar-se d'assessors que van contribuir a que cregués que hi havia una conspiració al voltant d'ell, derrotes electorals, l'intent d'un pacte amb Ciutadans i Podemos, crear divisions en el PSOE...).

Proposicions implícites i explícites:

- “El núcleo dirigente y de asesores del que se rodeó contribuyó a cultivar en su cabeza una manía persecutoria, casi obsesiva, respecto a las amenazas procedentes de los dirigentes territoriales críticos, especialmente de la líder andaluza, Susana Díaz. Era evidente que los tenía enfrente, que en las conversaciones privadas le llamaban de todo menos bonito, pero respetaron hasta el final su estrategia, su candidatura y hasta sus razones para retrasar un congreso siempre pendiente”.
- “Sánchez fue encerrándose en círculo. Cortó la comunicación con el resto de dirigentes. Acumuló derrotas electorales de las que ni siquiera se tomaba la molestia de hacerse responsable. Alimentó expectativas

imposibles de Gobiernos alternativos. Hablaba de volver a intentar un pacto con Ciudadanos y Podemos, en el que apenas nadie creía”.

- “Cruzó la raya al querer involucrarse en la militancia y hablar de bandos: “los subalternos del PP” llamó a sus críticos, frente al “proyecto autónomo y de izquierdas”, que aseguraba representar”.
- “No entendió que el deterioro sufrido por el PSOE podía ser irreparable. Que no se trataba solo de evitar la amenaza de Podemos”.

Tesi: Les derrotes electorals de Sánchez, les seves expectatives de governs impossibles (pactes amb Podemos, Ciutadans i els nacionalistes) i parlar dels bàndols del PSOE provoquen un deteriori irreparable al partit.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 4.1:** *El País* redueix el suport a Sánchez progressivament.

A3. Fitxes d'anàlisi dels articles del *Diario Público*

FITXA D'ANÀLISI 44

- PART TÈCNICA:

Títol: Los renglones torcidos de Sánchez

Diari: *Diario Público*

Autor: Fernando López Agudín

Data: 09.06.2016

Episodi conflictiu: Oposició del PSOE a formar un govern progressista amb Unidos Podemos.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Barons del PSOE:** se'ls presenta com l'únic obstacle que té Pedro Sánchez per formar govern amb Unidos Podemos i les altres forces d'esquerra.
- **Susana Sánchez:** apareix com la responsable d'haver posat fi a la formació d'un govern progressista al gener.
- **Pedro Sánchez:** s'ha d'enfrontar als barons del PSOE i "fer oficial a nivell intern del PSOE el que és real a nivell de carrer", és a dir, que la majoria dels espanyols prefereixen la un govern de les forces progressistes.

Proposicions implícites i explícites:

- "Aun no ha comenzado la campaña electoral y ya se oyen los lamentos de Sánchez sobre el desánimo que cunde en el electorado del PSOE".
- "Cuando se escribe con renglones torcidos como hace Sánchez, porque no le dejan otra opción, se desanime hasta el más forfo de la rosa marchita".
- "La mayoría de los electores españoles, un 54% según todas las encuestas, desea que el PSOE inicie junto con las otras fuerzas progresistas un nuevo ciclo socialdemócrata en España. Esta clara

demanda social, sin embargo, no es recogida por el programa socialista. La alternancia que continúa proponiendo es mucho más inviable que ese fracasado gobierno con Ciudadanos que intentaron formar en invierno”.

- “Sánchez trata de enviar señales a esa mayoría de electores indecisos. No ha sido por casualidad, el que hoy haya vuelto a relanzar el guante del desafío a las viejas camisas del PSOE: los pactos de gobiernos, posteriores a las urnas del 26 de junio, serán sometidos a consulta por los militantes”.
- “Tampoco por casualidad aparecen, en sus listas de candidatos o asesores, personas que pueden tender puentes con Unidos Podemos desde la misma noche del 26 de junio”.
- “Esos guiños se desdibujan, tanto por el catecismo burocrático, que deben recitar todos los candidatos en ese vía crucis electoral del PSOE, como por el rosario de declaraciones letales de socialistas muy adversos a la unidad de los socialdemócratas”.
- “Los renglones torcidos de Sánchez aparecen cada vez más como los renglones inútiles del Partido Socialista”
- “Sánchez lo tiene al comienzo de este verano bastante más difícil que al inicio del invierno. Los intestinos de todas las encuestas indican que los electores progresistas sienten mucho menos rechazo hacia Unidos Podemos que hacia el PP. Socialmente, funciona de hecho una creciente coalición de facto PSOE-Unidos Podemos que la mayoría de los electores quiere que sea reconocida de iure en la Moncloa”.
- “Su dilema repite el de Suárez frente al inmovilismo de la transición, hacer oficial a nivel interno del PSOE lo que es real a nivel de la calle”.

Tesi: Sánchez no pot formar un govern progressista amb Units Podem perquè els barons del PSOE no li permeten, malgrat que la majoria dels electors espanyols desitgi que el Partit Socialista governi juntament amb les altres forces progressistes.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 3.3:** El *Diario Público* proposa l'aliança entre Unidos Podemos i el Partit Socialista.

✓ **Hipòtesi específica 5.1:** El protagonisme de Pedro Sánchez a *El País* i al *Diario Público* és més alt que la dels líders del altres partits.

FITXA D'ANÀLISI 45

- PART TÈCNICA:

Títol: Viagra para un PSOE bisagra

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Tortosa

Data: 10.06.2017

Episodi conflictiu: Situació del PSOE després de que es facin públics els resultats del CIS de les eleccions autonòmiques i els processaments de Chaves, Griñán i 6 ex consellers de la Junta d'Andalusia i la citació de Josep Borrell.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

El text es centra en el **PSOE** i el presenta com un partit desgastat, amb poc suport de l'electorat i molt perjudicat pels escàndols de corrupció del partit i els resultats del CIS de les eleccions autonòmiques.

A més, durant la columna d'opinió, apareixen els següents membres del partit:

- **Pedro Sánchez** es presenta com un líder dèbil i amb por a les pressions dels barons.
- **Susana Sánchez** únicament proclama que Pablo Iglesias no es fiar.
- **Miquel Iceta i el PSC** han quedat malparats per l'aparició d'En Comú Podem.
- **Ángel Gabilondo** aconsella al PSOE "moure, mobilitzar, motivar i emocionar" als ciutadans per aconseguir vots, però ni ell mateix es creu el que predica, segons el text.

Proposicions implícites i explícites:

- “Falta *trempera* en la campaña del PSOE. No veía yo tanta fe impostada ni tanta sonrisa forzada en sus mítines desde los tiempos de Joaquín Almunia”.
- “Se desgañita Sánchez reivindicando su parcela socialdemócrata, pero la cada día más acentuada palidez de su rostro delata el miedo que tiene a que le roben la cartera”.
- “Susana Díaz, con más labia que talento, como describe el maestro Alcántara, se limita a proclamar que Iglesias no es de fiar y que nadie le compraría al líder de Podemos un coche usado”.
- “Miquel Iceta, en esa Catalunya que tanto amó al PSC, rebusca sin éxito el cariño perdido de sus antiguos votantes desde que Ada Colau y sus chicos pusieron el intermitente y le adelantaron por la izquierda sumando ya más del doble de escaños que los socialistas”.
- “Si se cumplen las predicciones del Centro de Investigaciones Sociológicas, los socialistas vascos solo mandarían a la Carrera de San Jerónimo un diputado por Guipúzcoa. En Álava y Vizcaya, ¡cero!”
- “En Galicia pronostica la encuesta oficial 5 escaños de los 23 que hay en juego; en Andalucía, granero tradicional y determinante para los históricos triunfos socialistas, no suman ni la tercera parte de los escaños en juego, 20 de 61. En Soria, Vizcaya y Álava no consiguen ni un solo diputado y en Ávila, Salamanca y Teruel bailan los pronósticos entre uno o ninguno. En Valencia y en Galicia, donde también el CIS augura a los socialistas un descalabro estrepitoso, nunca entendieron el pacto con Ciudadanos como tampoco el rechazo a listas conjuntas al Senado que Podemos propuso para romper la mayoría absoluta del PP en la Cámara Alta”.
- “No le han hecho ningún favor a este magullado PSOE los recientes procesamientos de Chaves, Griñan y 6 exconsejeros de la Junta de Andalucía, ni la citación judicial que **Josep Borrell** tiene pendiente el próximo día 23, a 72 horas escasas de la apertura de las urnas”.
- “Bisagra para mantener vigente la política del bipartidismo o, por el contrario, para propiciar un pacto de izquierdas que desaloje a los populares de la Moncloa”.

- “Pero hasta para ser bisagra van a necesitar viagra y espinacas a granel, algo contundente con lo que levantar sus ánimos y los de tanto votante como parece que se les va a escapar ese día a la playa o, directamente, se van a quedar en casita”.
- “En el mitin de apertura electoral, Ángel Gabilondo explicaba lo que tienen que hacer todos los socialistas durante la campaña para conseguir traducir en votos el presunto cariño que según el CIS le continúan teniendo muchos ciudadanos: “Mover, movilizar, motivar, emocionar”. A juzgar por el escaso énfasis y convicción que empleaba el portavoz socialista en la Asamblea de Madrid, daba impresión que hasta a él mismo le costaba creerse lo que decía”.

Tesi: La situació del PSOE és complicada inclús per ser un partit frontissa (tant per seguir amb el bipartidisme com per formar un govern d'esquerres amb Unidos Podemos), a causa dels recents escàndols de corrupció de membres del partit i del fracàs als resultats de les enquestes del CIS.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 46

- PART TÈCNICA:

Títol: El revocatorio de Pedro Sánchez

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Carlos Escudier

Data: 10.06.2016

Episodi conflictiu: *Sorpasso* i crisi interna del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític que es troba en perill de ser assassinat políticament pels barons del PSOE si es compleix el *sorpasso*.
- **Susana Díaz:** política de la Junta d'Andalusia que pretén aconseguir la secretaria general del PSOE.

Proposicions implícites i explícites:

- “Atraídos por el metálico olor a sangre que ha dejado la encuesta del CIS, los escualos habituales del PSOE han comenzado a nadar en círculos en torno a Pedro Sánchez, en lo que parece ser la versión acuática de *La Matanza de Texas*”.
- “Si el *sorpasso* se confirma, será alimento para peces”.
- “Hay tiburones valencianos, extremeños, asturianos y, por supuesto, andaluces, lo que demuestra que éste es un partido plural y a la vez unido cuando el objetivo ronda alguna yugular”.
- “Nada se opondría a que Susana Díaz tomara las riendas y a la vez conservara la presidencia de la Junta de Andalucía, lo que siempre fue su deseo oculto”.
- “Gobernaría el PP, quizás sin Rajoy, en coalición o con el apoyo externo de Ciudadanos y con la abstención del PSOE. De preguntar a la militancia ni hablamos, claro está. Así está escrito”.

- “El partido sigue en mano de un grupo de reyezuelos ridículos que gobiernan sus territorios en el alambre y que quieren pasar por estadistas. Entre ellos sobrevuelan los viejos dragones de siempre, [...]. Y como lo de ser jarrones chinos se les queda pequeño siguen jugando a ser emperadores con su correspondiente corte de mandarines. El partido es suyo y no de los afiliados, que si existen es para pegar carteles”.

Tesi: “Sánchez fue aupado por descarte. La camarilla no se fiaba de Madina y pensaron que aquel chico bien parecido les haría el trabajo sucio y después se apartaría obedientemente. El guapo les salió rana pero le ha faltado cuajo para poner a cada uno en su sitio y asesinar de una vez por todas al padre y a toda su familia directa”.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesis 5.1.** El protagonisme de Pedro Sánchez als articles de *El Diario Público* será més alt que la dels líders dels altres partits.

FITXA D'ANÀLISI 47

- PART TÈCNICA:

Títol: La fiesta de la democracia

Diari: *Diario Público*

Autor: David Torres

Data: 26.06.2017

Episodi conflictiu: Comparació de les eleccions del 26J amb el Brexit

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **President Cameron:** polític que ha permès que el Regne Unit deixi de formar part de la Unió Europea i la fractura del propi país.
- **Partit Popular:** apareix com un partit que té un electorat religiós (monges) o amb demència senil.
- **Barons socialistes:** l'única via dels barons és el suïcidi, tant a la dreta com a l'esquerra.

Proposicions implícites i explícites:

- “A los españoles nos molesta ir a votar dos veces y los británicos no tienen suficiente con una”.
- “Mientras se cierran los colegios electorales con la participación más baja, en Gran Bretaña más de tres millones de ciudadanos pedían la repetición del referéndum sobre el Brexit”.
- “Entre las idiosincrasias particulares del pueblo español, y concretamente del gallego, prosigue la folklórica costumbre de los ediles del PP de llevar a votar ancianos seniles y demenciados mientras carretadas de monjas van a las urnas en fila. Es el perfecto símbolo de una democracia con alzheimer y de clausura”.
- “Escribo esto a poco de cerrar los colegios electorales, cuando todavía nos preguntamos si el voto del miedo habrá vencido al del pánico, si los

barones del PSOE eligen suicidarse con la mano izquierda o con la derecha [...]. Rara es la fiesta de la democracia que no acabe en vomitona”.

Tesi: Esperant els resultats de les eleccions, l'autor es pregunta si ha vençut el vot de la por i si el PSOE es suïcidarà cap a la dreta (facilitant la presidència de Rajoy) o cap a l'esquerra (fent un pacte amb UP).

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis amb aquest article.

FITXA D'ANÀLISI 48

- PART TÈCNICA:

Títol: El sorpasso de Rajoy

Diari: *Diario Público*

Autor: Fernando López Agudín

Data: 27.06.2016

Episodi conflictiu: Resultats de les eleccions – Victòria de Mariano Rajoy

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Mariano Rajoy:** apareix com el gran guanyador de les eleccions, ja que ha aconseguit 14 escons més que a les eleccions del 20D. Ha guanyat a les dues alternatives de l'esquerra, Podemos i el Partit Socialista, i ha enfonsat a Ciutadans.
- **PSOE:** gran derrotat a les eleccions, juntament amb Unidos Podemos. Ha perdut cinc escons respecte les eleccions passades. Segons l'autor, un dels motius que ha dut al Partit Socialista a aquesta situació és el pacte "contra natura" que va fer amb Ciutadans.
- **Unidos Podemos:** és l'altre gran derrotat per haver-se mantingut amb els mateixos escons, tot i que va formar la coalició amb IU.
- **PSOE – Unidos Podemos:** segons l'autor, ambdues forces tenen un problema: la absència d'acord.
- **Mitjans de comunicació:** han potenciat l'estratègia de la por i han embrutat la imatge de Podemos, juntament amb el Partit Socialista.

Proposicions implícites i explícites:

- "Mayoría absoluta en el Senado, amplia mayoría en el Congreso de los Diputados a la vez que el Partido Socialista ha celebrado como un éxito la pérdida de cinco escaños".

- “No solo han conseguido derrotar a la alternancia del PSOE, también la alternativa de Unidos Podemos”.
- “Ese pacto contra natura le ha costado cinco escaños a los socialistas y ocho escaños a Ciudadanos. Ni los electores socialistas se lo han perdonado a Sánchez, ni los votantes derechistas a Rivera”
- “Los grandes perdedores de la noche son Unidos Podemos y el PSOE. El primero por mantenerse con los mismos escaños, pese a la suma de electores desde IU, y el segundo por continuar ese lento descenso gradual pero imparable iniciado por el segundo gobierno de Zapatero, continuado por Rubalcaba y consolidado por Pedro Sánchez”.
- “La ausencia de acuerdo entre el PSOE y Unidos Podemos ha perjudicado tanto a uno como a otro. Ni con el PSOE, ni sin el PSOE, ni con Unidos Podemos, ni sin Unidos Podemos, tienen remedio los males de las fuerzas progresistas”.
- “La estrategia del miedo ha funcionado. Con ayuda de los medios de comunicación, en manos de la banca, se ha perfilado una imagen bastante tenebrosa de Unidos Podemos que ha dado sus buenos frutos. Eso sí, muy alimentada por esa hostilidad socialista que buscando no sufrir el *sorpasso* se ha prestado a ella, a fin de beneficiarse para continuar como primera fuerza de la oposición. Quedarse tuerto con tal de dejar ciego al contrario”.
- “El millón de votos desaparecidos de Izquierda Unida es el que explica el frenazo experimentado por Unidos Podemos en sus objetivos. La suma por arriba nunca se traslada mecánicamente por abajo, cuando el sí se puede no se concretaba en el cómo. Durante los veinte días de campaña Sánchez negaba lo que Iglesias sostenía. Máxime cuando Felipe González, ejerciendo los derechos de propiedad intelectual de la sigla PSOE, advertía sobre la imposibilidad de gobernar juntos”.
- “No tardará mucho en formarse de una u otra forma encabezado por Rajoy. Al dejar en ridículo las operaciones del IBEX, que pretendían sustituirle con un puñado de jóvenes ejecutivos , confirma su total liderazgo en la derecha española. Desde el último mes de diciembre ha

sabido utilizar las numerosas contradicciones internas de las fuerzas progresistas para llevarlas a un callejón sin salida.

- “Tiene su mérito porque lo ha conseguido envuelto en un universo de corrupción generalizada, aunque a ello han contribuido decisivamente los que no han podido, sabido o querido construir una alternativa progresista”.

Tesi: La victòria del Partit Popular es deu a les contradiccions de les forces progressistes.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.3.:** El *Diario Público* proposa l'aliança entre Unidos Podemos i el Partit Socialista.

FITXA D'ANÀLISI 49

- PART TÈCNICA:

Títol: Felicitades a la España de los submarinos que flotan

Diari: *Diario Público*

Autor: Luis Gonzalo Segura

Data: 27.06.2016

Episodi conflictiu: Resultats de les eleccions del 26J – Victoria del Partit Popular

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Popular:** queda equiparat a la dictadura de Franco. És el partit de la “corrupció i les retallades en benestar, drets i llibertats”.
- **PSOE:** es mostra com un partit contradictori, ja que celebren haver quedat com la segona força i que no s’hagi complit el *sorpasso*.
- **Pedro Sánchez:** apareix com un polític contradictori, ja que mostra felicitat davant la derrota a les eleccions i haver perdut escons i l’oportunitat de ser president.
- **Susana Sánchez:** és una de les més derrotades a aquestes eleccions, ja que el Partit Popular va guanyar també a Andalusia.
- **Ciutadans:** se’l presenta com un partit de dretes joves i amb oportunitats per regenerar-se.
- **Unidos Podemos:** es presenta com un partit amb bons resultats a les eleccions, ja que, tot i que no hi hagués *sorpasso*, Podemos ha crescut molt en pocs anys.

Proposicions implícites i explícites:

- "Franco también podría haber ganado las elecciones. Tal vez no necesitaba de tanta represión, tanto fusilamiento ni tanta pamplina, porque al final -los españoles- le habríamos votado igual".

- "El PSOE celebró su nueva catástrofe como lo hacen los perdedores: presumiendo de segundón, de haber derrotado a las encuestas y olvidando su fracaso estrepitoso. No comprendo cómo puede mostrarse tan feliz alguien que tuvo la posibilidad de ser presidente hace unos meses cuando ahora no tiene ninguna y no deja de perder escaños elecciones tras elecciones".
- "El enemigo estaba y está en casa. A Sánchez se le vio feliz, aunque como partido menos conservador de los liberales se haya desplomado, y sonreía por ese doble motivo: el sorpasso no se le dieron a él, sino a Susana Díaz".
- "Da vergüenza ajena ver al PSOE descorchar el champán después de perder con el PP de los escándalos de corrupción y los recortes en bienestar, derechos y libertades. Deberían reflexionar sobre los seis millones de votos que han perdido desde 2008, aunque sea borrachos de tanta celebración".
- "El único triunfador de estas elecciones es el PP y la miseria, la que se avecina en los próximos años".
- "Unidos Podemos deberá reflexionar sobre los motivos por los que no pasó lo que se suponía que tenía que pasar, si es que realmente tenía que pasar y no fue todo un montaje de encuestas. El resultado es muy bueno si se compara con la inexistencia del partido hace unos pocos años y muy malo si lo hacemos con la ilusión generada. Lo importante, en mi opinión, es que se afianzan posiciones y la victoria todavía es posible a medio plazo. Quiero creerlo".
- "De momento, la derecha moderada (PSOE y Ciudadanos) y los progresistas (Unidos Podemos) también han sido derrotados por una derecha que abarca desde el centro hasta el infinito y más allá (y Vox)".

Tesi: La victòria del Partit Popular portarà més misèria i més retallades i perpetuarà que el país continuï sent petit i corrupte.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 6.3:** El *Diario Público* presenta a Unidos Podemos com la nova esquerra d'Espanya.

FITXA D'ANÀLISI 50

- PART TÈCNICA:

Títol: El “*verdadero socialismo*” satisfecho con su peor resultado

Diari: *Diario Público*

Autor: David Bollero

Data: 27.06.2016

Episodi conflictiu: Resultat de les eleccions – Victòria del Partit Popular

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** apareix com un partit incoherent, ja que es mostra satisfet dels resultats de les eleccions per haver guanyat a Unidos Podemos, quan han perdut cinc escons respectes les eleccions anteriors.
- **Ciutadans:** segons l'autor, aquest partit és “perejil para todas las salsas” i, a més, ha quedat molt damnificat pel pacte amb el PSOE a les eleccions de 2015.

Proposicions implícites i explícites:

- "Que el Partido Popular (PP) ganara las elecciones entraba dentro de lo previsible, pero que lo hiciera con 14 diputados más no lo esperaban ni los populares en sus mejores sueños".
- "Que la confluencia de la izquierda Unidos Podemos haya conseguido idéntico número de escaños que en 20-D ha sido un jarro de agua fría, algo inesperado para absolutamente todo el mundo, el gran fracaso de la demoscopia. Fue el único de los cuatro primeros partidos que habló de malos resultados".
- "Que en su valoración Albert Rivera dibujara en su cara una sonrisa de cara a cara es inaudito, porque le sitúa en una posición de inferioridad por mucho ‘perejil para todas las salsas’ que quiera seguir siendo".

- "Pedro Sánchez y todo Ferraz mostraran una alegría como si hubieran ganado las elecciones. Terrible. Vimos a los que reclamaban ser "*e/ auténtico socialismo*" mucho más que satisfechos con el peor resultado de toda su Historia, habiendo perdido 5 diputados".
- "Estaba más que satisfecho por el hecho de que no se hubiera producido un '*sorpasso*'. Pareciera que lo único que importara al PSOE era superar a Unidos Podemos, obviando su vocación de Gobierno. Una falta de ambición alarmante para cualquier socialista genuino".
- "La justificación de los resultados ofrecida por Pedro Sánchez y el PSOE en general: es culpa de Unidos Podemos. [...] ¿Cómo culpar a Unidos Podemos de la fortaleza del PP si quien le ha cedido escaños ha sido el PSOE, no la confluencia de izquierda? Imagino que ese diagnóstico tan pésimo es el que ha llevado al PSOE a su peor resultado electoral, a que no haya ganado en ninguna Comunidad Autónoma (Unidos Podemos ha ganado en País Vasco, Cataluña y ha empatado en Navarra)".
- "Culpar de fortalecer al PP a Unidos Podemos [...] es no querer ver la realidad ni asumir la responsabilidad propia de no haber sabido encandilar a su propio electorado [...]. Es terminar de meter los dos pies en la fosa que los barones y baronesa socialistas, muy a pesar de sus bases, se han encargado de cavar".

Tesis: No és coherent que el Partit Socialista parli de bons resultats per haver aconseguit més vots que Unidos Podemos, quan ha perdut cinc escons mentre el Partit Popular ha guanyat catorze.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis

FITXA D'ANÀLISI 51

- PART TÈCNICA:

Títol: Espejos deformantes y ajustes de cuentas

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Carlos Escudier

Data: 27.06.2017

Episodi conflictiu: Els resultats de les eleccions no coincideixen amb les previsions, els resultats del CIS i les publicacions que es van fer a Twitter.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític que ha aconseguit que el PSOE continuï sent la segona força.
- **Mariano Rajoy:** polític que, encara que ha estat maltractat pel seu partit, ha guanyat les eleccions.
- **Susana Díaz:** es presenta com una perdedora de les eleccions, ja que dels cinc diputats que ha perdut el PSOE, tres són d'Andalusia.
- **Pablo Iglesias:** polític que no ha aconseguit que es complís el *sorpasso*.

Proposicions implícites i explícites:

- “Los de Valle mostraban a los héroes clásicos como esperpentos que ya eran y los de hoy pretendían hacer de los esperpentos héroes clásicos. Ahí estuvo el su fallo y el motivo de que el mayor de todos ellos, el esperpento mayúsculo de Rajoy, haya ganado la partida en el juego de la reflexión”.
- “De la marabunta de tuits que anticipaban sorpassos, países sonrientes y que oficiaban funerales antes de tener a los muertos en la caja, solo se salvó uno que venía a decir esto: “Veréis qué sorpresa cuando voten los que no tienen Twitter””.

- “Puestos a desvirtuar la imagen, no es lo mismo que te transformen en un líder carismático y te imaginen incluso llamando a las puertas de la Moncloa, que te sitúen sin remedio en una nevera de la morgue (política, se entiende) o en el registro de la propiedad de Santa Polo, por mucho que digan que el de las copias simples es un trabajo muy bien remunerado”.
- “Es el caso de Pedro Sánchez, presentado como un elegante zombi con camisa blanca. Y lo cierto es que al PSOE le habían enterrado tantas veces que la imagen era casi familiar, de mesa camilla y brasero. Entre sus tiernos asesinos había, obviamente, adversarios políticos, pero también una retahíla de barones socialistas muy dados a los suicidios asistidos, salvo los suyos propios”.
- “Empezó por enviar un educado ‘que os den’ a Pablo Iglesias y a Rajoy y pronto hará lo mismo con la sultana del sur, responsable de la pérdida de tres de los cinco diputados que los socialistas se han dejado en las elecciones y que con notable desparpajo presumía ayer de que las tres únicas provincias en las que el PSOE se había impuesto eran andaluzas”.
- “Por ese mismo averno deambulaba Rajoy, aunque en su caso bien podía estar muerto porque el tío se había quedado muy quieto y sin respirar en plan catatónico con notable éxito de crítica y público. Filtrado por la demoscopia y los opinadores, el suyo era el reflejo de un tipo acabado, barrido por el viento de la historia y por el soplido de Albert Rivera, al que se quería ver como el lobo del cuento que iba a limpiar la derecha de indeseables y que, sin embargo, corre el riesgo de acabar como la casa del primer cerdito”.
- “Rajoy puede olvidarse de que ganó las elecciones [...], pero el ninguneo al que se ha visto sometido por parte de estadistas de pequeña talla mundial como Aznar, de los jóvenes arribistas del PP e incluso, y sobre todo, de los pretendidos medios afines al partido no se le irá tan fácilmente de la memoria”.
- “En Unidos Podemos sobran razones para articular ajustes de cuentas. Las tiene Errejón, que fue el único en advertir que las sumas no tienen

por qué multiplicar sin que nadie le hiciera caso, y hasta Pablo Iglesias, que bien podría quejarse de que muy pocos le advirtieron que iba desnudo cuando se probaba el traje que debía vestirle como emperador de la izquierda y virrey de la moderna socialdemocracia como poco”.

Tesi: La realitat és complexa i canviant, però no canvia ni ens canvia en funció dels nostres desitjos.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 52

- PART TÈCNICA:

Títol: El asalto al Parlamento

Diari: *Diario Público*

Autor: Fernando López Agudín

Data: 10.07.2016

Episodi conflictiu: Formació de Govern

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- ✓ **PSOE i Ciutadans:** partits que acabaran investint a Mariano Rajoy per evitar unes terceres eleccions, tot i l'oposició que mostren inicialment.
- ✓ **Unidos Podemos:** l'únic partit amb el que no s'intenta negociar la formació d'un govern liderat per Mariano Rajoy i, per tant, l'oposició real al Partit Popular.

Proposicions implícites i explícites:

- “Continúan escenificando el *no es no* de los rosados junto con el *veto no es veto* de los anaranjados, en busca de un precio por dar su visto bueno a ese gobierno de consentimiento que piden los portavoces de los poderosos. Aunque tampoco pueden pasarse en la factura que pretenden cobrar, ya que unas terceras urnas en noviembre hundiría más al PSOE y enterraría a Ciudadanos”.
- “Es el primer éxito de Unidos Podemos, cuando aún ni siquiera se ha constituido el nuevo gobierno de Rajoy. La Moncloa los reconoce como la oposición real, con la que no se intenta negociar ningún apoyo, a la vez que negocia con el resto de las fuerzas de la oposición oficial para que les voten o no les veten”.

- “Las próximas conversaciones de Rajoy con Iglesias serán de mera cortesía, mientras que las que mantendrá con Sánchez y Rivera tienen un evidente objetivo político”.
- “Quienes se relamen con el millón de votos que no alcanzó Unidos Podemos en junio, olvidan que no fueron a parar a ninguna otra sigla y que se refugiaron en la abstención; en espera, probablemente, de comprobar si Unidos Podemos se convierte en un nuevo PSOE digital que reemplace al obsoleto PSOE analógico”.

Tesis: Unidos Podemos es l'única oposició real a Mariano Rajoy.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 6.3:** El *Diario Público* presenta a Unidos Podemos com la nova esquerra d'Espanya.

FITXA D'ANÀLISI 53

- PART TÈCNICA:

Títol: El inútil monosílabo de Sánchez

Diari: *Diario Público*

Autor: Fernando López Agudín

Data: 14.07.2016

Episodi conflictiu: *No es no* de Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Partit Socialista:** partit enfonsat i que actua contradictòriament a les seves necessitats. Aferrar-se al “NO” i anar a unes terceres eleccions, encara el deixaria en una situació més delicada. A més, es troba profundament dividit entre l'Espanya central i l'Espanya perifèrica.
- **Pedro Sánchez:** aferrat a un “monosíl·lab inútil”.

Proposicions implícites i explícites:

- “Tan claro como oscuro porque pretende ocultar el trilema real: además de las dos opciones que plantea Rajoy, existe una tercera que agruparía a la mayoría de las opciones progresistas presentes en el Estado español. Esos 178 escaños darían la mayoría absoluta a un gobierno presidido por Sánchez”.
- “Es, por supuesto, una opción teórica, dado que Pedro Sánchez, *nonens volens*, ya la rechazó antes de las urnas del 26 de junio y ni siquiera se atrevió a sugerirla cuando fuera censurado en la misma noche electoral”.
- “Hoy el PSOE se encuentra profundamente dividido entre la España periférica y la central. El socialismo del sur y del centro aparece muy distanciado del catalán, valenciano o balear”.
- “El único denominador común en todo el PSOE es, por motivos contrapuestos, el rechazo al monosílabo. Unos por sustituirlo por la

abstención, otros por la tercera opción y todos contra la posibilidad de unas tercera elecciones”.

- “Lo más probable es que estemos asistiendo a una simulación de planteamientos, en busca de un determinado precio a abonar por la Moncloa, para vender la abstención del PSOE a Rajoy como una conquista a su muy perplejo electorado”.

Tesis: El *no es no* de Pedro Sánchez és inútil perquè no hi ha cap altre opció al govern del Partit Popular i de Rajoy, ja que el PSOE tampoc té intenció de fer un pacte amb les altres forces progressistes, que és l'única alternativa.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.3:** El *Diario Público* proposa una aliança entre Unidos Podemos i el Partit Socialista.
- ✓ **Hipòtesi específica 5.1:** El protagonisme de Pedro Sánchez a *El País* i al *Diario Público* és més alt que la dels líders dels altres partits.

FITXA D'ANÀLISI 54

- PART TÈCNICA:

Títol: Mariano contra el doctor No

Diari: *Diario Público*

Autor: David Torres

Data: 15.07.2016

Episodi conflictiu: *No es no* de Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez i Albert Rivera:** polítics que acabaran cedint i facilitarà el govern de Mariano Rajoy.
- **Mariano Rajoy:** polític que no té ganes de governar, tot i que digui el contrari.

Proposicions implícites i explícites:

- “Mariano, que frenó en seco su campaña de caminar deprisa después de ganar las elecciones, ha vuelto a inactividad habitual de politiquear despacio. El letargo es la estrategia que mejores resultados le da al presidente”.
- “Snchz ha dicho NO a Mariano, pero Mariano, [...] le ha replicado con aquel viejo chiste de Benny Hill: “Es cierto que los socialistas cuando decís “no” en realidad queréis decir “sí”? “NO” ha vuelto a replicar Snchz, intentando confundir a su interlocutor, aunque es él quien ha terminado hecho un lío”
- “Rivera, que anunció solemnemente que jamás apoyaría a un partido corrupto, primero empezó a mirar para otro lado, luego empezó a cerrar los ojos para otro lado y ahora incluso empezó a mirar para otro lado”.

Tesis: Pedro Sánchez i Albert Rivera acabaran abstenint-se per facilitar la formació d'un govern liderat per Mariano Rajoy.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es pot corroborar cap hipòtesi.

FITXA D'ANÀLISI 55

- PART TÈCNICA:

Títol: Paciencia política, impaciencia económica

Diari: *Diario Público*

Autor: Fernando López Agudín

Data: 06.09.2016

Episodi conflictiu: *No es no* de Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** és l'únic que es pot salvar. Ha de continuar amb el "no" a Rajoy, pero ha d'obrir les portes a les altres forces progressistes.
- **PSOE:** Partit a punt de sumar-se al neoliberalisme polític del Partit Popular.

Proposicions implícites i explícites:

- "Sánchez tiene toda la razón cuando insiste en el *no es no* – una fuerza que se reclame de la izquierda nunca puede apoyar la unidad de la derecha (PP-Ciudadanos) -, pero la pierde al olvidar que estos dos monosílabos negativos, sino terminan en uno afirmativo a una opción de progreso, solo pueden favorecer a la derecha, como tendrá la ocasión de comprobar en unas nuevas urnas si es que se convocan".
- "Esta presión política interna intenta emparedar a Sánchez, junto con la presión mediática externa, en busca de la abstención de los socialistas".
- "La próxima investidura de Rajoy debe ponerse en marcha con la abstención de Sánchez, tanto por aritmética parlamentaria como por cobertura política. El postureo de Sánchez tiene fecha de caducidad, que coincide con la del 25 de septiembre en que gallegos y vascos van a votar en las elecciones autonómicas si es que antes, con la Diada, los soberanistas catalanes no la adelantan al día 11".

- “Únicamente Sánchez puede salvar a Sánchez de la humillación de la abstención. Cuenta con cinco millones de votos, dos cientos mil militantes, aliados potenciales, además de la secretaría general, para transformar el no es no en un coherente sí a la unidad de fuerzas progresistas del Estado Español.”
- “Votar a Rajoy sería un suicidio estratégico para el PSOE. [...] Una nueva de Sánchez reforzaría muy considerablemente la hegemonía del PP”

Tesi: Sánchez ha de convertir el seu “no” en un “sí a les forces progressistes”.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 3.3:** El *Diario Público* proposa l’aliança entre Unidos Podemos i el Partit Socialista.
- ✓ **Hipòtesi 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.
- ✓ **Hipòtesi específica 5.1:** El protagonisme de Pedro Sánchez a *El País* i al *Diario Público* és més alt que la dels líders dels altres partits.

FITXA D'ANÀLISI 56

- PART TÈCNICA:

Títol: Sánchez intenta un Don Draper

Diari: *Diario Público*

Autor: David Torres

Data: 06/09/2016

Episodi conflictiu: Intent de Sánchez de pactar amb Ciutadans i Podemos

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític que pretén fer un pacte transversal amb Rivera i Iglesias.
- **Albert Rivera:** polític que pactarà amb qualsevol partit excepte amb Podem.
- **Pablo Iglesias:** polític que no vol pactar amb ningú.

Proposicions implícites i explícites:

- “Pdr Snchz está intentando el mismo encaje de bolillos con Albert Rivera y Pablo Iglesias: llegar un día a casa, hacerse el desganado y encontrarse con que le están comiendo ambas orejas al unísono. “Presidente, presidente”.
- “Albert se acostaría con cualquiera excepto con Pablo – de hecho ya se ha acostado con dos de los candidatos, únicamente por amor, sin promesas ni regalos – mientras Pablo es un estreno que no quiere acostarse con nadie. Lo cual es bastante contradictorio en el líder de un partido que se denomina Unidos Podemos”.
- “Hay que tener un tipazo como el de Don Draper para sortear el tormento de los cuarenta grados sin arrugar la corbata ni descomponer la figura. Pdr Snchz es lo más similar a Don Drapar que ha dado la

política española al menos desde Suárez, lo cual da una idea de cómo está el percal”.

- “Snchz está ensayando la táctica del paso atrás: lo que ocurre es que Draper cerraba los ojos y se arrojan de espaldas entre cuatro brazos femeninos, mientras que Pdr Snchz, a fuerza de retroceder, se va a caer a un foso de cocodrilos”.

Tesi: Pedro Sánchez no ha determinat la seva postura per facilitar un pacte amb Rivera i Iglesias.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 57

- PART TÈCNICA:

Títol: Bacanal zombi en el PSOE

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Carlos Escudier

Data: 22.09.2016

Episodi conflictiu: Crisi interna del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** apareix com un “polític titella” dels *barons* del PSOE.
- **Barones del PSOE:** tracten d'apartar a Pedro Sánchez de la Secretaria General del PSO per evitar la seva extinció. Tot i així, no són conscients de que ja estan morts i que la seva etapa al PSOE està arribant al final.

Proposicions implícites i explícites:

- “Si a los chicos de Podemos hay que felicitarles por airear y debatir sus diferencias en Twitter, los del PSOE se merecen un reconocimiento internacional, ya sea el Nobel a la inmolación o cuando menos ese precio que concede la Asociación de Cuchillería de Albacete, por profundizar como nadie “en el sentido humano de esa joya de nuestra artesanía y tradición que es la navaja”.
- “Lo que está en juego en el PSOE no es ya la continuidad o no de Pedro Sánchez en la secretaría general, que algún día se le acabará las vidas al gato, sino un cambio de régimen, un tránsito a la modernidad desde un feudalismo de mesa camilla que ha gobernado la organización en las últimas décadas”.
- “El sistema, tal y como ha estado concebido, giraba en torno al chalaneo: los llamados *baroncitos* -o más recientemente las sultanas- llegaban al Congreso del partido con unos cientos de delegados bajo el

brazo y traficaban con ellos para conseguir puestos, prebendas y manos libres para hacer sayos con capas en sus territorios, donde no había quien les tosiera ni en plena epidemia de gripe”.

- “Sánchez, que iba para marioneta de la aristocracia de provincias, se creyó aquello de que eran los afiliados y no Susana Díaz quien le habían sentado en el cargo y comenzó esta caza en la que de los tiros aislados se ha pasado a la batida con perros de presa”
- “Más que tumbar al secretario general, que también, lo que tratan los señores feudales es evitar su extinción como dinosaurios, algo que está escrito que se producirá tarde o temprano porque una vez que cedas al niño el mando de la tele no hay quien vea luego el Sálvame. En definitiva, tratan de retrasar el impacto del meteorito que ya sobrevuela sus cabezas”.
- “Ahora tratan de buscar una excusa para dar matarile a Sánchez públicamente, con el argumento de que lo hacen por el bien de España, que no se merece unas terceras elecciones, y del PSOE, que con 85 diputados debe conformarse con ser oposición y dejar que Rajoy siga echándose la siesta en la Moncloa”.
- “A Sánchez le quedan pocas cartas, aunque una sea el comodín del público, que no es otro que la consulta a la militancia”.
- “El secretario general ha maniobrado para que sea la Permanente del PSOE, y no la Ejecutiva al completo, donde no tiene mayoría, la que convoque para el 1 de octubre el comité federal que analizará los resultados de los comicios vascos y gallegos del 25 de septiembre y decidirá la estrategia del partido. Puede llegar a él con un pacto de Gobierno cerrado que someter a los afiliados, que es lo que temen los críticos, o proponer la celebración inmediata del Congreso si se le impone la abstención a la investidura de Rajoy. Es posible que Sánchez perezca en el intento pero lo que aún no saben sus pretendidos verdugos es que estarán tan muertos como él. La fiesta de los zombies hará historia”.

Tesi: Els barons del PSOE no volen acabar amb la Secretaria de Pedro Sánchez pel bé d'Espanya, sinó per salvar-se a ells mateixos, ja que es troben en perill.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 58

- PART TÈCNICA:

Títol: Iglesias quema las naves

Diari: *Diario Público*

Autor: Fernando López Agudín

Data: 23.09.2016

Episodi conflictiu: Pactes de PSOE amb Ciutadans i Podemos

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pablo Iglesias:** líder d'un partit d'esquerres que es nega a pactar amb el PSOE, ja que aquest no té intenció de formar un govern progressista.
- **Pedro Sánchez:** encapçala l'intent de renovació generacional del PSOE. Tot i així, es troba molt limitat pels "vells socialistes".
- **Partit Socialista:** és un partit que es troba més a prop de la dreta que de l'esquerra i que facilitarà el govern del Partit Popular amb la seva abstenció.

Proposicions implícites i explícites:

- "La polémica es consustancial a Podemos. Nacido al calor de las movilizaciones del 15M, es una abigarrada suma de identidades pendientes de encontrar una síntesis para poder continuar avanzando".
- "Es en esta actual coyuntura política, protagonizada por la crisis del PSOE, donde Sánchez lucha a brazo partido contra los que buscan imponerle la abstención en la investidura de Rajoy, donde hay que buscar la explicación".
- "Urge pues, por parte de los viejos socialistas, la búsqueda de una tregua que evite o aplace, por el momento, el estallido de unas hostilidades que les perjudicarían, dado que carecen de ese ejército de militantes que siguen a Sánchez".

- “De esta manera, todo el ibexsocialismo puede sumarse a la nueva tentativa de Sánchez con Ciudadanos y Podemos, incluso sabiendo que es inviable. Se mantendría la unidad socialista, se ganaría tiempo y se iría en mejores condiciones a unas terceras elecciones. Pero falta una pieza fundamental, es imposible la jugada sin conseguir la complicidad subalterna de los morados, dispuestos a embarcarse en las naves armadas por los ibexsocialistas”.
- “Estas son las naves que Iglesias acaba de quemar justo antes de que se empiece a jugar esta partida de los poderosos. No habrá más pacto con Podemos que el que tenga como única meta un amplio gobierno progresista basado en la unidad de la izquierda”.
- “Los poderosos, dentro y fuera del socialismo, no pueden imponer un gobierno de la derecha; pero sí pueden impedir un gobierno progresista, basado en la unidad de la izquierda, pese a contar con la mayoría de los escaños. Probablemente no será por mucho tiempo, porque la manifiesta impotencia de hoy de todos los viejos socialistas en aplastar la renovación generacional, encabezada por Sánchez, preludia también la de mañana de impedir un PSOE alejado de la derecha, aunque, de momento, no se sitúe en la izquierda”.

Tesi: Pablo Iglesias ha acabat amb l'intent de pactar amb el PSOE, ja que aquest no és un partit d'esquerres i pretén facilitar el govern de dretes.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.3:** El *Diario Público* proposa l'aliança entre Unidos Podemos i el Partit Socialista.
- ✓ **Hipòtesi específica 6.3:** El *Diario Público* presenta a Unidos Podemos com la nova esquerra d'Espanya.

FITXA D'ANÀLISI 59

- PART TÈCNICA:

Títol: Feijóo, el amigo de los narcotraficantes, reeligido presidente en Galicia

Diari: *Diario Público*

Autor: Luis Gonzalo Segura

Data: 25.09.2016

Episodi conflictiu: Elecciones gallegues – relació del Partit Popular amb el narcotràfic.

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Mariano Rajoy:** apareix com un polític relacionat amb el traficants de drogues, per diferents favors que li han fet els narcos.
- **Núñez Feijóo:** president del PP de Galícia. Ha guanyat les eleccions per majoria absoluta a Galícia. Estretament relacionat amb narcotraficants.
- **Partit Popular:** partit relacionat amb el narcotràfic. Es parla del finançament de campanyes del PP, d'actes electorals a vaixells d'una família de narcotraficants i de la suspensió de 49 investigacions de casos de narcotràfic durant el govern del PP.

Proposicions implícites i explícites:

- “Galicia y nuestro país parecen ser un mundo paralelo en el que nada es capaz de derribar al gobierno de la corrupción: Ni Púnica, ni Gúrtel, ni Valencia... Incluso se diría que los escándalos les refuerzan, como si se alimentaran de ellos”.
- “La relación del PP con el narcotráfico es mucho más que Núñez Feijóo. Hace tres meses la Fiscalía decidió querellarse contra un exdiputado del PP por defender con datos falsos a un narco. Casi nada”.

- “El PP no tuvo problemas en montar un acto electoral de Mariano Rajoy en el barco de una familia de narcos, escenario y compañías que parecen hacerles sentir como en casa”.
- “En 2013 se supo que en los dos primeros años de gobierno de Mariano Rajoy se suspendieron 49 investigaciones de Hacienda a narcos”.
- “Esta noche lo correcto es felicitar a Galicia y los gallegos por haber elegido con tanto acierto al partido político (PP) y a la persona (Núñez Feijóo) que gestionará los próximos cuatro años el gobierno. Mi más sincera enhorabuena”.

Tesi: A Galícia i a Espanya ha guanyat un partit corrupte i relacionat amb el narcotràfic.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

No es poden corroborar o refutar hipòtesis.

FITXA D'ANÀLISI 60

- PART TÈCNICA:

Títol: Sánchez es un peligro público

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Carlos Escudier

Data: 27.09.2016

Episodi conflictiu: Crisi interna del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** apareix com un polític que vol plantejar a la militància el camí que ha de seguir el partit. És a dir, si formar un govern alternatiu al del PP o facilitar-li el govern a Rajoy. Aquesta proposta ha estat vista com un disparat pels barons del PSOE. A més, Sánchez pretén donar al PSOE un gir definitiu cap a l'esquerra.
- **Barons del PSOE:** no deixen que Sánchez doni un gir al PSOE cap a l'esquerra, ja que segueixen la línia que va marcar Rubalcaba, que es queda a mig camí. Menyspreen a la militància i creuen que no té dret a decidir, ja que, segons l'autor, ells creuen que saben el que necessita el "populacho".

Proposicions implícites i explícites:

- "Hoy día el enemigo común es Pedro Sánchez, en torno al cual se ha suscitado una unánime animadversión y al que la prensa unida jamás será vencida pide su cabeza por inconsciente, secuestrador de su partido, loco y megalómano, que es como loco pero en plan pirámide de Keops".
- "El pecado del sujeto, que tiene muy turbadas a las madres que le veían como el yerno perfecto, es plantear que los militantes del PSOE decidan cuál es la voz que ha de representarles y si están por intentar formar

gobierno para echar al PP, como pretende el Jerjes de Ferraz, o dejar que Rajoy siga decidiendo sobre las cortinas de la Moncloa y la tapicería de la casa en general”.

- “Su pretensión ha sido juzgada como un disparate [...], ya que es de dominio público que los afiliados de un partido son gente poco preparada que no tiene conocimientos ni de geoestrategia ni de geopolítica, y su misión en la organización ha de limitarse a pagar las cuotas, pegar los carteles, aplaudir en los mítines, dejarse besar si procede y, solo en el caso de los tecnológicamente más avanzados, poner tuits favorables y complacientes”.
- “Su misión, llave inglesa en mano, es convencer por lo civil o por lo militar a los indecisos de este órgano de que el partido es cosa de los cuatro que conforman la aristocracia varonil que sabe lo que es bueno para el populacho”.
- “Sánchez está convencido de que tiene la mayoría para convocar el congreso y los amotinados, para impedirlo, también lo creen, pero con dudas”.
- “Hoy el partido se guía por la misma senda que trazó Rubalcaba, que consistía no tanto en girar a la izquierda como en poner el intermitente, porque las maniobras hay que señalarlas aunque nunca lleguen a realizarse. Toda la hidalguía socialista estuvo de acuerdo y, lo que es peor, lo sigue estando”.
- “Sánchez, que ha visto que el camino se le acortaba abruptamente, quiere ahora consumir el giro aunque sea derrapando o haciendo trompos como el Vaquilla. Se le culpa de mantener la herencia en los mismos términos que se acordaron, que es la que ha provocado los sucesivos fracasos electorales, y se le quiere culpar también de intentar cambiarla, lo que les pondría en evidencia”.

Tesi: Sánchez pretén que el PSOE doni un gir definitiu a l'esquerra que posaria en evidència la resistència dels barons a fer-ho.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi 5.1:** El protagonisme de Pedro Sánchez a *El Público* és més alt que la dels líders dels altres partits.

FITXA D'ANÀLISI 61

- PART TÈCNICA:

Títol: A Dios rogando y con el XXXIX Congreso dando

Diari: *Diario Público*

Autor: Fernando López Agudín

Data: 27.09.2016

Episodi conflictiu: Crisi interna del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Barons del PSOE:** autèntics responsables de la derrota del PSOE (Zapatero, Susana Díaz...) i del descens de vots a Euskadi i Galícia. Han impedit que Sánchez pacti amb Iglesias i l'exigeixen l'abstenció a la investidura de Mariano Rajoy.
- **Pedro Sánchez:** ha salvat al PSOE de la catàstrofe electoral a les eleccions basques i gallegues, gràcies al seu "no es no". A més, Sánchez és molt més a prop de l'esquerra que els barons.

Proposicions implícites i explícites:

- "Quien es calificado por los poderosos como todo un "peligro público" necesita urgentemente movilizar a la militancia en defensa de la identidad socialista del PSOE. En esta áspera batalla, que se ha abierto tras las elecciones del domingo, Sánchez cuenta con infantería, las bases socialistas, pero carece de la artillería mediática de la que disponen los rebeldes".
- "Quienes son los auténticos responsables de la derrota del PSOE, al arrodillarse ante los recortes de la Merkel como Zapatero o negarse a reconocer la plurinacionalidad del Estado español como Susana Díaz, son los menos indicados para criticar los muchos errores de Sánchez".

- “El descenso de votos de Euskadi y Galicia refleja la grave deriva territorial y social del PSOE al haber sido reconvertido en un partido subalterno del PP”.
- “Si no fuese por el “no es no” de Sánchez, que ha retomado las banderas arrumbadas de la izquierda en su partido, la catástrofe electoral del último domingo hubiese sido todavía mucho más espectacular”.
- “La batalla de la abstención no es un capítulo coyuntural. Es el test para comprobar si el PSOE intenta seguir en la izquierda o es resituado en la derecha”.
- “Ataron las manos de Sánchez, que no pudo pactar con Iglesias un gobierno de progreso en invierno, las han vuelto a atar en otoño para impedir un acuerdo con Podemos, ahora le exigen la abstención y le conminan a la rendición ante el PP”.

Tesi: Els barons porten al PSOE cap a l'autodestrucció quan pretenen acabar amb Sánchez, l'única garantia de que el partit és d'esquerres.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 3.3:** El *Diario Público* proposa l'aliança entre Unidos Podemos i el Partit Socialista.
- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.
- ✓ **Hipòtesi específica 6.3:** El *Diario Público* presenta a Unidos Podemos com la nova esquerra d'Espanya.

FITXA D'ANÀLISI 62

- PART TÈCNICA:

Títol: Danzad, danzad, cobardes

Diari: *Diario Público*

Autor: Ana Pardo de Vera

Data: 28.09.2016

Episodi conflictiu: Crisi del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** presentat com una opció a Madina manejable.
- **Madina:** candidat a la secretaria general del PSOE. Més socialdemòcrata i d'esquerres que Sánchez.
- **Susana Díaz:** no es pot presentar com una opció a Madina pels ERE i perquè els seus mentors estan imputats.

Proposicions implícites i explícites:

- “La cuestión, hoy, es intentar esbozar un retrato ‘plumilla’ de quienes todas las razones socialistas dicen tener, que son muchos y con muchas de ellas, las cuales, además, invalidan todas las de los otros u otras”.
- “Tenemos a una presidenta andaluza que lleva amagando con ser candidato desde que Rubalcaba hizo como que lo iban a buscar para sacarse a Zapatero (o a su candidato) de encima en 2011. Un Rubalcaba que previamente se sacó de encima a una Chacón mucho mejor valorada que él y apoyada por la mandamás del sur para liderar el PSOE”.
- “... y Sánchez ganó unas primarias tras una campaña personal intensa y cabezota”.

- “Aun no se había colocado Sánchez con los efluvios e su victoria y ya se estaban afilando las navajas del ‘antisanchismo’; amagando, amagando, amagando...”
- “¿Por qué ningún socialista admite en público que si Podemos puede ser el nuevo PSOE, el viejo PSOE se lo está entregando en bandeja?”

Tesi: El PSOE està facilitant a Podemos que el reemplaci.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.
- ✓ **Hipòtesi específica 6.3:** El *Diario Público* presenta a Unidos Podemos com la nova esquerra d’Espanya.

FITXA D'ANÀLISI 63

- PART TÈCNICA:

Títol: Los putos nacionalistas

Diari: *Diario Público*

Autor: Aníbal Malvar

Data: 28.09.2016

Episodi conflictiu: Intenció de Sánchez de pactar amb els nacionalistes

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** polític oportunista que pretén negociar amb els partits nacionalistes perquè no li queden més opcions. L'autor l'acusa d'haver signat un pacte amb Albert Rivera especificant que no negociaria amb aquests partits.

Proposicions implícites i explícites:

- “Como en los cuentos de miedo, nadie se atreve a nombrar a *La Bicha*, a la verdadera causa de esta ingobernabilidad: los putos nacionalistas. Nadie quiere hablar con los putos nacionalistas. Ni siquiera en la intimidad. Y es actitud bastante antidemocrática, porque los putos nacionalistas acumulan en dos de sus naciones bastantes más votos que los adalides de la España centripeta”.
- “La única manera de salir de esta parálisis política es que los putos nacionalistas sean invitados a una orgía dialéctica con los putos centralistas para ver cómo recosemos las costuras de la piel de toro”.
- “Ahora Pedro Sánchez quiere pactar o acordar o entenderse o escucharse o susurrarse con los nacionalistas. Y a mí me parece fabuloso, homérico, inteligente, necesario y etcétera salvo por el hecho de que este día lo plantea el mismo tío que no ha tantas calendas se sentó con Albert Rivera y firmó un pacto de inspiración falangista que

castraba toda posibilidad de entendimiento con nadie que tenga dos dedos de frente”.

- “Pedro Sánchez es una mezcla entre el socialista que no quiso ser y el socialista al que no dejarán ser. Es un cadáver transportado en dos ataúdes, y los dos los ha claveteado él mismo. Y todo por los putos nacionalistas”
- “Que se pase ahora de Ciudadanos a Esquerra Republicana suena pelín oportunista”.

Tesi: L'intent de Sánchez de negociar amb els nacionalistes és oportunista, ja que va signar un pacte amb Rivera en el que s'acordava no fer-ho.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✘ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 64

- PART TÈCNICA:

Títol: La innombrable del PSOE que quiere ser nombrada

Diari: *Diario Público*

Autor: David Bollero

Data: 28.09.2016

Episodi conflictiu: Conflicte entre Pedro Sánchez i Susana Díaz

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Susana Díaz:** principal culpable de la caiguda de Pedro Sánchez. Culpa a Sánchez dels resultats de les eleccions gallegues i basques. L'autor l'acusa d'haver apunyalat per l'esquena a Sánchez.
- **Pedro Sánchez:** víctima dels plans de Susana Díaz, que ja pretenia saltar a la secretaria general del partit, tot i que ho negués en un principi.

Proposicions implícites i explícites:

- “Si miramos la el pasado reciente del PSOE y más concretamente, la última maniobra de su secretario general, Pedro Sánchez, para no ser defenestrado, veremos que allí también existe una innombrable”.
- “Durante toda la conversación, a pesar de evidenciar la soledad que en el fondo siente como una losa en su propia casa y la traición de que se siente víctima, no se atrevió a referirse a Susana por su nombre”.
- “Es ella la principal causante de que Sánchez deambule como un zombie político desde hace meses”.
- “Ella misma contribuyó decisivamente a llevar a la cima para, después, empujarlo al precipicio”.
- “El mensaje de Díaz es contradictorio: reclama la cabeza de Sánchez por los fracasos de las elecciones gallegas y vascas, como si el

secretario general del PSOE fuera responsable de que la ciudadanía confíe cada vez menos en los socialistas en ambas autonómicas”.

- “Siguiendo el razonamiento de Díaz, su victoria en Andalucía debería ser mérito de Sánchez y no suyo, como presume”.
- “Sánchez ha estado siempre en campaña, saltando de elección en elección mientras la hemorragia de votos no cesaba. Y gente como Díaz, en lugar de ayudar a realizar torniquetes, se ha encargado más de seguir apuñalando por la espalda”.

Tesi: Susana Díaz és la principal responsable de la caiguda de Pedro Sánchez. És la cara de la traïció socialista.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 65

- PART TÈCNICA:

Títol: Éramos pocos y parió Felipe

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Carlos Escudier

Data: 28.09.2016

Episodi conflictiu: Declaracions de Felipe González contra Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Felipe González:** apareix com un expolític que perjudica al PSOE. Les declaracions que va fer a la Cadena Ser deixen entreveure la intenció de substituir a Sánchez per Susana Díaz.

Proposicions implícites i explícites:

- “En la entrevista que la Ser ha hecho a Felipe González, un jarrón chino que, entre pedir favores a genocidas para que sus amigos hagan negocios y encogerse de hombres con las cuentas en paraísos fiscales de su señora, aún tiene tiempo para hacer de pirómano en su partido, actividad ésta a la que lleva años entrega en cuerpo y alma”.
- “Frente a Sánchez, su opción era Madina, al que llegó a visitar a Marrakech para convencerle de que era la esperanza del partido y sacarle a manotazos de la zona valle de su ciclotimia. Ahora parece obvio que su solución es Susana Díaz, tal vez la solución final”.
- “Ha dicho González que Sánchez le mintió porque le prometió que se abstendría en la segunda votación para hacer presidente a Rajoy y que, víctima de ese engaño, escribió un artículo en julio defendiendo esa postura”.
- “Lejos de incomodarse, Sánchez tendría que mostrarse complacido de que, por su culpa, el jarrón chino haya caído tan bajo”.

Tesi: Felipe González és un expert en perjudicar al PSOE. A més de quedar en mal lloc, amb les seves declaracions a la Cadena Ser, deixa clara la seva intenció de que Susana Díaz ocupi el lloc de Sánchez.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 66

- PART TÈCNICA:

Títol: Por qué Pedro Sánchez vale hoy más que ayer

Diari: *Diario Público*

Autor: David Bollero

Data: 29.09.2016

Episodi conflictiu: Dimissió de l'Executiva del PSOE

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** és víctima d'una punyalada dels *barons* del PSOE. Tots els que han dimitit per no abstenir-se al govern de Rajoy, al juliol van estar d'acord en continuar amb el no al Partit Popular. L'autor proposa que Sánchez aprofiti les dimissions per incorporar altres membres més afins a les línies del seu projecte.
- **Felipe González:** ha traït a Sánchez amb la resta de membres que han dimitit. Segons l'autor, Sánchez no s'ha de disculpar.
- **17 membres que han dimitit:** han traït a Sánchez i a la militància, ja que abans de dimitir al setembre, es van unir al no a Rajoy al juliol.

Proposicions implícites i explícites:

- “Después del golpe de Estado impulsado por Susana Díaz en el PSOE, Pedro Sánchez vale mucho más hoy que ayer. Sin lugar a dudas, tras la dimisión de 17 miembros del comité federal, Sánchez ha ganado muchos enteros, no sólo entre la propia militancia socialista, sino más allá”.
- “Lo que está viviendo el secretario general del PSOE es una puñalada tramera”.
- “Lo que ayer sucedió en el PSOE quedará grabado en su historia como un día de vergüenza. Escuchar a políticos como Emiliano García-Page

exigir a Sánchez que pida perdón a Felipe González y dimita tras las revelaciones de éste es inaudito”.

- “Fue ayer esperpéntico escuchar a González patalear diciendo que se sentía engañado [...]. Y fue esperpéntico porque precisamente a primeros de julio el comité federal del PSOE se unió en el no a Rajoy”.
- “Los 17 dimitidos predicán la participación cuando el resultado de esta coincide con su parecer, pero la detestan con que solo exista el riesgo de que disienta”.
- “Y la militancia del PSOE, hoy por hoy, está decepcionada, está cabreada. Pedro Sánchez puede gustar o no, pero lo que es innegable es que ha hecho más por la militancia que los 17 dimitidos. Lo que ha quedado patente es que hay intereses ocultos en defenestrar al actual secretario general que, lejos de dimitir, debería aprovechar la coyuntura para hacer limpieza en el comité general”.
- “Pedro Sánchez debería contar con la suficiente flexibilidad estatutaria para poder renovar ese comité y, dado que han renunciado quienes no comparten el actual proyecto contar con nuevas incorporaciones que remen en la misma dirección”.

Tesi: Pedro Sánchez hauria de poder aprofitar les disset dimissions de qui no comparteixen el seu projecte per incorporar a altres membres al partit que treballin en la mateixa línia.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 67

- PART TÈCNICA:

Títol: Una sublevación chapucera

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Tortosa

Data: 29.09.2016

Episodi conflictiu: Traïció del PSOE a Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Felipe González, Zapatero, Page, Bono, Varas, Rubalcaba, *El País* i Susana Díaz:** conspiren contra Pedro Sánchez. L'autor ho equipara a una tragèdia de Shakespeare en la que entren en joc les mentides, les passions, les enveges, els gels, la venjança...
- **Pedro Sánchez:** va defensar a Felipe González al programa de Jesús Cintora i ara aquest l'ha traït. Es presenta com una víctima dels "antics socialistes". A més, l'autor recolza la seva postura de votar no a la investidura de Mariano Rajoy.

Proposicions implícites i explícites:

- "Mentir, apuñalar, traicionar, ese es el denominador común de las tragedias griegas y de los dramas de Shakespeare, ahí se encierran desde hace siglos los mejores retratos de la condición humana: ambiciones, pasiones, celos, venganzas... y una clave fundamental: la soberbia. ¿Fue quizás la soberbia la causa del determinante lloriqueo de Felipe en la Ser?
 - Me ha engañado, Pepa, Pedro me ha engañado. Me dijo que se abstendría en segunda votación y no lo ha hecho".
- "Cuando todavía no habían echado de Cuatro a Jesús Cintora, un buen día coincidieron en directo a través de dúplex Alberto Garzón, Pablo

Iglesias y Pedro Sánchez, este último a punto de convertirse en Secretario General del PSOE. Iglesias y Garzón criticaron duramente a Felipe González en aquel debate y a Pedro Sánchez le faltó tiempo para saltar:

- Bromas todas las que queráis, pero con Felipe González un poquito de por favor, ¿eh?, dijo textualmente”.
- “Claro que, si nos dejamos ilustrar por los clásicos griegos y los dramas de Shakespeare, igual que los cuchillos estaban ya por aquel entonces afilándose en las trastiendas”.
- “Ya han conseguido diecisiete voluntarios para quemarse en la primera entrega de esta historia. Solo les falta redondear la faena en el próximo episodio de la serie: la abstención de al menos once sublevados para investir a Rajoy antes del 30 de Octubre. Tampoco les faltarán voluntarios dispuestos a inmolarse. Lo que haga falta con tal de saborear unos minutos de gloria. ¡Quien me iba a decir a mí que llegaría un día en que Pedro Sánchez me iba a caer simpático!”

Tesi: Pedro Sánchez ha estat traït per Felipe González, que ha mentit en les seves declaracions a la SER, i pels disset membres de l'Executiva que han dimitit.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 68

- PART TÈCNICA:

Títol: Motín del PSOE: Canal Sur decide que aquí no ha pasado nada

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Tortosa

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Mala cobertura del Comitè Federal i la dimissió de Pedro Sánchez de Canal Sur

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Canal Sur:** es tracta d'una cadena de televisió que pretén tapar o treure importància als escàndols del PSOE per la influència de la Junta d'Andalusia, presidida per Susana Díaz, i l'aparell del PSOE andalús.

Proposicions implícites i explícites:

- “Montan un pollo de dimensiones estratosféricas, la lían parda y Canal Sur, la televisión controlada por el gobierno andaluz y por el PSOE, abre el informativo del mediodía de este domingo con un bloque en el que cuentan ¡cinco sucesos seguidos! ¿Problemas entre los socialistas? Aquí no ha pasado nada. Esa es la consigna”.
- “La profesionalidad de la escaleta de Telecinco frente a la tediosa y escasa, oferta informativa de Canal Sur nos explica muchas cosas:
 1. Que los golpistas quieren que se hable de su chapuza lo menos posible.
 2. Que los amotinados no están interesados en que trascienda el bochornoso espectáculo de este sábado en el Comité Federal, aspiran a que se olvide cuanto antes y harán todo el esfuerzo posible para conseguirlo.
 3. Que tienen perfecta conciencia de lo mal que lo han hecho todo.

4. Que se saben traidores y conspiradores, y la única manera de que no trascienda esa imagen es correr un tupido velo cuanto antes sobre todo lo que pasó este sábado.
 5. Que los victoriosos rebeldes saben que Susana ha salido chamuscada tras la asonada, y la única manera de no perder las esperanzas de su promoción en Madrid es apostar por el aquí no ha pasado nada.
 6. Que por el momento no tienen nada atractivo ni sustancioso que proponer ni ofrecer para que se pueda contar, y evitar así que se hable de las heridas abiertas por ellos mismos y que ahora dicen querer coser”.
- “Solo si tenemos en cuenta estos seis puntos, quizás pueda explicarse la falta de vídeos en Canal Sur con reacciones, por ejemplo de votantes y militantes; solo así se entiende, aunque no tenga justificación alguna, que no aparecieran los exteriores de Ferraz para evitar pancartas y consignas críticas, que no se hablara del extraño llanto de Susana, ni de los riesgos serios que corre el Partido Socialista tras el triste espectáculo que dieron todos”.

Tesi: Canal Sur vol treure importància al Comitè Federal i la dimissió de Pedro Sánchez, a causa de la influència de la Junta d'Andalusia i l'aparell del PSOE andalús a la política.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** El *Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 69

- PART TÈCNICA:

Títol: Carnicería en Ferraz: La Rosa Nostra sevillana

Diari: *Diario Público*

Autor: David Bollero

Data: 02.10.2016

Episodi conflictiu: Comitè Federal del PSOE i dimissió de Pedro Sánchez

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **PSOE:** apareix com un partit sense democràcia interna i capitanejat per Felipe González i Susana Díaz.
- **Susana Díaz:** interessada en ser la nova secretària general de partit, tot i que ho negui.
- **Felipe González:** polític maquiavèl·lic, que únicament volia defenestrar a Sánchez per interessos financers.
- **Pedro Sánchez:** polític traït pel seu partit. És l'únic que tenia en compte a la militància i encarna els valors del veritable PSOE.

Proposicions implícites i explícites:

- “El 1 de octubre de 2016 pasará a la historia del PSOE como uno de los más negros en sus 137 años de vida. Once horas de carnicería en la sede de Ferraz de una guerra fratricida que lleva muchos meses librándose y que en la última semana ya dio el salto al cuerpo a cuerpo. Un movimiento, que, haciendo un juego de palabras, es digna la *Rosa Nostra sevillana*”.
- “La brutalidad con que ayer el PSOE se autoinfligió un daño difícilmente reparable fue totalmente innecesaria. Quien piense que de la vergonzosa jornada de ayer el partido sale reforzado es un ingenio... el

mismo que creyó a Susana cada vez que decía que no tenía aspiraciones de ir a Madrid, que su sitio estaba en Andalucía”.

- “Y digo sienta, porque hay muchos que se creen socialistas, pero no es lo mismo. [...]. Y muchos de los que ayer defenestraron a Pedro Sánchez tan sólo se creen, pero cuando hay que demostrar lo socialista que es uno, no les hierva la sangre”.
- “Muchos de sus seguidores [de Felipe González], de los que ayer dieron la estocada a Sánchez y, con ellos, al PSOE, le siguen a pies juntillas sin cuestionarse qué intereses mueven realmente a González. [...]. No cuestionaron cuando dice que se siente engañado lo fue por todos, porque el Comité Federal tomó en bloque la decisión del no a Rajoy en julio”.
- “Muchos de ellos movidos más por su rencor y ansías de revancha contra Sánchez, como es el caso de Tomás Gómez o Eduardo Madina, impidiéndoles ver que estaban vendiendo el alma del partido al diablo”.
- “La nueva gestora capitaneada por el asturiano Javier Fernández – que seguramente hace meses la maniobra – llevará a Rajoy en volandas a La Moncloa”.
- “Ayer fue un día de alegría para banqueros, empresarios de la CEOE, corruptos (valga la redundancia) y demás miembros de una élite que lleva al país a pique. En cambio, fue una jornada triste, muy triste y desesperanzadora para cualquiera con un mínimo de conciencia obrera”.

Tesi: La defenestració de Pedro Sánchez és la defenestració del PSOE i únicament beneficia a banquers, empresaris, corruptes i a una elit que perjudica al país.

Corroboració/refutació d'hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** *El Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 70

- PART TÈCNICA:

Títol: De la tragedia a la farsa: el PSOE ya no venderá la abstención al PP; tendrá que comprarla

Diari: *Diario Público*

Autor: Juan Carlos Escudier

Data: 03.10.2016

Episodi conflictiu: Derrota de Pedro Sánchez al Comitè Federal

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Pedro Sánchez:** derrotat al Comitè Federal per Susana Díaz.
- **Albert Rivera:** té por de passar de nou per les urnes i perdre vots.
- **Susana Díaz:** política que està ideant la fórmula d'ocultar que l'abstenció al debat d'investidura de Rajoy és idea dels barons socialistes.
- **Mariano Rajoy:** contempla la possibilitat d'anar a unes terceres eleccions i està pensant la manera de treure una majoria suficient.

Proposicions implícites i explícites:

- “A Sánchez le han engrandecido sus adversarios hasta un punto insospechado y, al cortarle todas las salidas posibles, donde le esperaban emboscados con la recortada desenfundada, le han allanado el camino hacia la gloria”.
- “El ‘no es no’ era la estrategia adecuada por dos razones. De un lado, dejaba sin argumentos a su competencia más directa, a la que podría arrebatarse parte de su electorado si, finalmente se iba a terceras elecciones. Al mismo tiempo, presionaba al increíble hombre menguante, es decir, a Rivera, cuyo temor a pasar de nuevo por las

urnas empezaba a ser visible a una altura predeterminada de sus pantalones”.

- “Mientras la gestora del PSOE se reúne para embutir al partido en un solo jersey de punto que, a falta de calcular la sisa de las mangas, ya tiene tejido la costurera Susana, e idear alguna fórmula para que no se piense que la abstención al PP es cosa de los baroncitos, Rajoy ya piensa en esas elecciones que, en opinión de ese Dios salvaje que es Felipe González, iban a ser la quiebra del sistema y la ruina del país”.

Tesi: Si el PSOE va a terceres eleccions, perdrà vots.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** *El Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.

FITXA D'ANÀLISI 71

- PART TÈCNICA:

Títol: Mucho busto, señor Sánchez

Diari: *Diario Público*

Autor: David Torres

Data: 03.10.2016

Episodi conflictiu: Comissió federal del PSOE i declaracions de Felipe González

- PART ANALÍTICA:

Anàlisi dels actors:

- **Felipe González:** es presenta com únic responsable de la crisi del PSOE. La seva estratègia era pactar amb Ciutadans perquè el PSOE arribés al Govern.
- **Pedro Sánchez:** no és culpable dels pèssims resultats del PSOE.

Proposicions implícites i explícites:

- “Cada vez que un secretario general frota una baldosa en Ferraz aparece el ectoplasma de Felipe González en forma de acné sobre el busto de Pablo Iglesias”.
- “A Pedro Sánchez lo colocaron como niño de los recados, sancionado por la militancia; lo reclutaron igual que esos clanes de la mafia que escogen un cabeza de turco para que se lleve los perdigonazos, y el hombre estaba haciendo el paripé perfecto tal y como se lo habían encargado. Era lo bastante alto y lo bastante guapo como para firmar un pacto con Ciudadanos, una tregua al estilo de las que hacían los Corleone y los Tataglia que no les llevó al gobierno ni a la oposición sino exactamente a la mierda”.
- “Después también le echaron la culpa a Sánchez de “los pésimos resultados electorales en Galicia y el País Vasco, como si también él

fuera responsable de la deriva gallega y la esquizofrenia pepera de Patxi López”.

- “Si es por cortar cabezas de Secretarios Generales, antes que la de Pedro deberían decapitar la hidra de Felipe, ese monstruo múltiple repleto de Susanas y Bibianas, Zapateros y Carmonas, ese Godzilla con acento andaluz que lleva dos décadas comiendo a dos carrillos por Dos Hermanas y defecando a pierna suelta en Madrid”.
- “Del auténtico PSOE tampoco es que quedara mucho, salvo la nostalgia, pero a partir del sábado solo va a quedar el busto de Pablo Iglesias como la Estatua de la Libertad enterrada en una playa apocalíptica, mientras Charlon Heston juega a hacer castillos de arena”.

Tesi: En comptes d’acabar amb Sánchez, s’hauria d’haver acabat amb Felipe González, el principal responsable del mal del PSOE.

Corroboració/refutació d’hipòtesis:

- ✓ **Hipòtesi específica 4.3:** *El Diario Público* augmenta el suport a Sánchez progressivament.